

Pretrunu trijstūris:

Daugavas banka,
Lainbanka, RBS

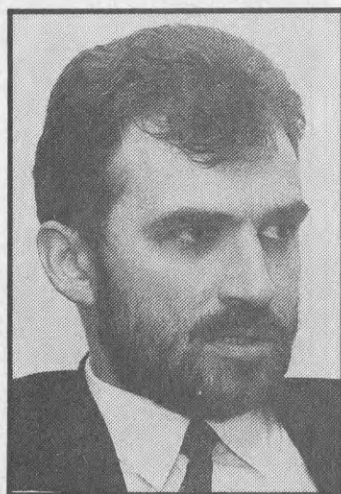
3.lpp.

Ruseļa mājās meklē pazudušo Tovancevu

Valdis Francs

Rīga, 7.febr. Šodien LR Prokuraturā *Diena* noskaidroja, ka pirmdien, 6.februārī, policijas darbinieki ieradās Latvijas Zemes bankas valdes priekšsēdētāja Andra Ruseļa mājā Langstīnos un veica kratīšanu, kuras mērķis bija atrast vēl arvien prombūtnē esošo liecinieku Ivanu Haritonovu lietā Genadiju Tovancevu. Papildu informāciju no prokuratūras *Dienai* neizdevās iegūt.

Rīgas fondu biržas valdes priekšsēdētājs Mārcis Bendiks, kurš gan uzstājās kā privātpersona, *Lainbankas* sakarā rīkotajā preses konferencē nolāsa ar šā gada 6.februārī datētu prokuratūras lēmumu, kas dod atļauju veikt kratīšanu Langstīnos, Rīgas ielā 28: «(.)ONAB (Organizētās noziedzības apkarošanas birojs — red.) sevišķi svarīgu lietu inspektors J.Grants izskatījis krimināllietas Nr.81201994 materiālus, ņemot vērā pils. ziņojumu Iekšlietu ministrijas dežurāntam, par G.Tovanceva atņemšanu un ņemot vērā, ka iepriekšējās izmeklēšanas materiāli dod pietiekošu pamatu domāt, ka liecinieks G.Tovancevs atrodas Rīgas

Andris Ruselis. Foto — Normunds Mežnīks, A.F.I.

raj. Langstīnos, Rīgas ielā 28, vai arī šīs mājas teritorijā esošajās piebūvēs, pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Latvijas KPK izdarīt kratīšanas Rīgas rajona Langstīnos, Rīgas ielā 28. Izmeklētājs Grants. Lēmums man paziņots — ONIP (Organizētās noziedzības izmeklēšanas prokuratūra — red.) prokurors Stumbergs.»

Skat. *Ruseļa mājās meklē* 12.lpp.

Pretrunīga informācija par Saeimas deputāta dēkām ASV

Juris Tihonovs,
Jānis Kulmanis

Rīga, 7.febr. Presei otrdien izdevās noklausīties paziņojuma ierakstu, ko Saeimas sekretāra biedrs Zigurds Tomiņš sniedzis pa tālruni 7.februārī plkst.10.30 pēc Latvijas laika. Viņš stāsta, ka 4.februārī naktī kāds mēģinājis ielausties viņa viesnīcas numurā Vašingtonā. Pēc Z.Tomiņa domām, tā bijusi iepriekš plānota ielaustāšanās. Uzbrukums esot noticis pēkšņi, un pret Z.Tomiņu lietota asaru gāze. Viņš esot aizsargājies, izklīvis no viesnīcas numura uz kļūpīgas viesnīcas drošības dienestu telpām, no kurienes izsaucis viesnīcas drošības dienestu. Uzbrukums esot aizturēts, bet pašam Z.Tomiņam sniegta palīdzība policijas hospitālī. Savā paziņojumā Z.Tomiņš arī teica, ka pašlaik vairāk informācijas nevarot sniegt, jo notiekot šā incidenta apstākļu noskaidrošana. Z.Tomiņa palīgs Aivars Priedītis presei otrdien puda viedokli, ka

neesot izprotams, kāpēc Latvija pirmdien izplatījusi pilnīgi pretēju informāciju. Viņš arī teica, ka tās rašanās iemeslus novērtēot pats Z.Tomiņš pēc atgriešanās Latvijā 15.februārī.

Savukārt *Vakara Ziņas*, sazinoties ar Kolumbijas apgabala Policijas departamentu, noskaidrojušas, ka Z.Tomiņu uz vienu diennakti aizturējusi policija. Aizturēšanas fakta patiesumu apstiprina arī ārlietu ministra Valda Birkava apgalvojums otrdienas pēcpusdienā, ka Saeimas deputāts jau atbrīvots. Tapēc grūti izskaidrot pretrunu, ka Z.Tomiņš pats izsaucis drošības dienestu pārstāvjus. Uz centieniem noskaidrot apstākļu patiesumu, piemēram, vai Z.Tomiņš bijis aizturēts vai ne, Latvijas vēstniecībā ASV padomnieks Ints Upmācīns telefonsarunā ar *Dienu* atbildēja, ka viss ir patērkts ziņojumā, kas nosūtīts Ārlietu ministrijai izplatīšanai presei.

Skat. *Pretrunīga informācija* 12.lpp.

TPA papildinās koalīcijas līgumu

Nellijs Ločmele

Rīga, 7.febr. Lai konkrētāku valdības uzdevumus lauksaimniecībā un rūpniecībā, Tautsaimniecību politikā apvienība vēlas papildināt *Latvijas ceļu* un TPA frakciju līgumu par sadarbības valdības veidošanu, kas tika noslēgts pagājušā gada 13.septembrī.

TPA pirmo reizi valdības darbā laist otrdien rīkoja preses konferenci, kurā akcentēja savu ieguldījumu koalīcijas valdības paveiktajā unaplēcināja gandarījumu par konstruktīvo sadarbību ar savienīb *Latvijas ceļš*.

TPA uzkata, ka pirms valdības izveidošanas noslēgtajā starptautiskajā līgumdaudzi punkti ir izpildīti un to vīt būtu jāieraksta nākamie uzdevumi — konkrēti pasākumi rūpniecībā un lauksaimniecībā jomā, kā arī ietverti valdības deklarācijā tomēr būtu precizējami frakciju gūmā, *Dienai* otrdien sacīja TP līderis Edvins Kide. TPA šonedēļ izstrādās veicama uzdevumu plānu pēc Ministru prezidenta Ma Gaiļa atgriešanās no ārzemju komandējuma piedāvās to apspriest koalīcijas padomē.

Lai gan TPA pārvīji ir publiski izteikuši bažas, *Kiena Latvi-*

jas ceļa daļa vēlētos TPA padzīt no valdības, otrdienas preses konferencē E.Kide atkārtoti uzsvēra, ka M.Gaiļa valdībā *tautsaimniekiem* esot viegli strādāt, LC pilda pirms valdības izveidošanas dotos solījumus un pieļauj kompromisus. Savukārt LC priekšsēdētājs Valdis Birkavs *Dienai* janvārā beigās sacīja, ka nekādu lielu kompromisu LC piekāpšanās valdības darbā nav bijis. «Arī mana valdība zināja, kas laukos jādara. TPA ir aizpildījusi to vakuumu, kas pastāvēja LC koalīcijā ar Zemnieku savienību.

Pēc manas pārliecības, kooperācija bija nepieciešama jau sen, šajā jautājumā mums ir harmoniskas saskaņa ar TPA,» sacīja V.Birkavs. Viņš arī atzina, ka M.Gaiļa valdība līdz šim ir veiksmīgi strādājusi, turpmāk gan būtu vairāk jāseko partijas un valdības sadarbībai.

E.Kide otrdien preses konferencē noliedza *Dienas* komentētāja Gunta Rozenberga izteiktās bažas par kreiso pagrīžu *LC* lauksaimniecības politikā un kādu spēku manipulācijām ar zemkopības ministru Āriju Ūdrī: «Šis varētu būt pastāvīga raksts, lai šķeltu koalīciju un radīt sabiedrībā neuzticību valdībai.»

Vai Latvijas prezidentam
būtu jābrauc uz Krieviju
svinēt II pasaules kara
gadadienu?

Jūsu viedokļus uzklaušim ceturtdien
no plkst.14 līdz 16 pa tālruni 213089

Čečeni, iespējams, sagūstījuši ģenerāli Ivanu Babičevu

Atis Klimovičs, *Dienas*
speciālkorespondents
Grozņijā

Nazraņa, 7.febr. Šodien no Grozņijas tika saņemtas pavisam sensacionālas ziņas par to, ka gūstā pie čečeniešiem nokļuvis Krievijas armijas rietumu grupējuma pavēlnieks ģenerālis Ivans Babičevs un viens no čečenu opozicionāro grupējumu vadītājiem Beslans Gante-mirovs. Protams, šī ziņa vēlreiz ir jāpārbauda. Šo informāciju pagaidām neapstiprina arī ārvalstu ziņu aģentūras.

Cietis arī Krievijas ieceltais jau-

nais Čečēnijas premjers Salam-beks Hadžijevs. Šāli pilsētā Krievijas aviācijas uzbrukumā gājis bojā viņa brālis. Šis pilsētas bombardēšana turpinās jau trešo dienu. Šodien kļuva zināms, ka patiesībai neatbilst oficiālo Krievijas masu informācijas līdzekļu izplatītā informācija par aplenkuma loka izveidošanu ap Grozņiju. Kaujas pilsētā, kurā iebraukt šodien bija gandrīz neiespējami, turpinās. Čečenu zemessargus cīņās joprojām vada prezidents Džohars Dudajevs un aizsardzības spēku štāba priekšnieks Aslans Mashadovs.

Skat. *Čečeni, iespējams...* 12.lpp.

Apstiprināta pilsonības pretendentu zināšanu pārbaudes kārtība

Nellijs Ločmele

Rīga, 7.febr. Ministru kabinets otrdien apstiprināja kārtību, kādā Latvijas Republikas pilsonības kandidātiem tiks pārbaudītas latviešu valodas, Latvijas vēstures, valsts himnas, Satversmes un konstitucionālā likuma zināšanas. Apstiprināts arī eksaminācijas komisiju nolikums, un 21.februārī pilsonības pretendenti varēs sākt kārtot pārbaudījumus. MK apstiprinājis kārtību, kādā tiks noteikta izcila latviešu valodas prasme, kas dod tiesības uz ārpuskārtas naturalizāciju.

MK apstiprinātā kārtība paredz, ka visiem pilsonības pretendentiem (izņemot 1.grupas invalidus un personas, kas beigušas skolu ar latviešu mācībuvalodu) būs jākārto latviešu valodas prasmes pārbaude rakstos un mutvārdos, *Dienai* pastāstīja Naturalizācijas pārvaldes priekšnieks vietnieks Jānis Kahnovičs. Personai bez palīgmaterialiem būs jāuzraksta atstāstījums un jāizpilda izlasīta teksta sapratnes tests. Ja rakstveida pārbaudījums būs nokārtots, sekos 15 minūšu intervija par sadzīvisku tēmu.

Skat. *Apstiprinātā kārtība* 12.lpp.

Pilsonības likuma izpildes komisija strīdas par procedūru

Juris Tihonovs

Rīga, 7.febr. Saeimas Pilsonības likuma izpildes komisija otrdien notikūšajā sēdē diskutēja par procedūru, kā tā apspriedīs priekšlikumus Saeimai piešķirt pilsonību cilvēkiem, kam ir īpaši nopelni Latvijas valsts labā. Komisijas locekļi vienotās, ka priekšlikumus piešķirt pilsonību par īpašiem nopelniem varēsot ierosināt 5 Saeimas deputāti, Ministru kabinets, Valsts prezidents vai viena desmitā daļa Latvijas pilsoņu. Komisija izskatīsot katru priekšlikumu atsevišķi, uzaicinot piedalīties komisijas sēdē tā iesniedzējus. Ko-

misijai būšot jāiesniedz arī kandidāta apliecinājums, ka viņš vēlas iegūt Latvijas pilsonību, kandidāta autobiogrāfija un ierosinātāju pamatojums par kandidāta nopelniem. Pilsonības komisijas sekretārs Dzintars Abiķis informēja, ka komisijai nav izdevies vienoties jautājumā, vai pilsonības kandidātiem jāiesniedz izziņa, ka viņi nav sadarbojušies ar VDK. Daļa komisijas locekļu uzskatīja, ka šāda izziņa ir nepieciešama, bet Jānis Jūrkanis, Larisa Lavija un Ilga Kreituse paudusi viedokli, ka šāda prasība nav nepieciešama.

Skat. *Strīdas par procedūru* 12.lpp.

Veselības valsts ministrs rāda paraugu donoriem

Agita Bērziņa

Rīga, 7.febr. Lai pārrunātu pašreizējo satraucošo situāciju donoru kustībā un tās tālāko attīstību, kā arī pats nodotu asinis, otrdien Valsts asinsdonoru centrā bija ieradies veselības valsts ministrs Pēteris Apinis.

Pašreiz valstī pieprasījums pēc asins komponentiem tiek nodrošināts par 74%, informēja Valsts asinsdonoru centra direktore Gita Nemeceva. Latvijā asinis dienā vidēji nodod 220 cilvēki, bet, lai vajadzības tiktu nodrošinātas pilnībā, asinis būtu jānodod ap 356 cilvēkiem dienā.

Pirms vairākiem gadiem Rīgā bija ap 26 tūkstoši pastāvīgo donoru, tagad to skaits samazinājies līdz 1,5—2 tūkstošiem. Asinis Valsts asinsdonoru centrā tiek nodotas bez maksas, donors saņem tikai t.s. pusdienu naudu — Ls 1,50. G.Nemeceva atzina, ka laucinieki ir aktīvāki donori, Rīgā vērojama lielāka pasivitāte. Līdz ar to Rīgas slimnīcām bieži nākas izmantot rajonu iedzīvotājus nodotās asinis.

Viens no risinājumiem situācijas uzlabošanā, pēc P.Apīņa domām, varētu būt asins bankas izveidošana. Asinū uzkrāšana varētu sākties jau aptuveni pēc pāris mēnešiem, uzskata veselības valsts ministrs.

Var redzēt, ka Pēterim Apinim nav viegli darīt divus darbus reizē — nodot asinis un sniegt intervju. Foto — Jānis Buls, *Diena*

Asinis slāpekļa konteineros tiktu glabātas desmit gadus, un tas maksātu aptuveni 50 latus. Saslimšanas gadījumā cilvēks varēs saņemt atpakaļ pats savas asinis. Ja izdosies

Šprotes ieved Latviju Eiropā

Smalko aprindu hronika — 5.lpp.

Lainbanka nevēlas konfliktus un atbrūņo savu apsardzi

Par *Lainbankas* lietu interesējas Saeima un valdība

Advokāts Ēvalds Vamža (no kreisās), bankas galvenā grāmatvede Anda Putniņa un *Lainbankas* padomes priekšsēdētājs Arnolds Laksa preses konferencē. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Baiba Melnace,
Anita Smolenska

Rīga, 7.febr. Divās darba dienās kopš skandalozās *Lainbankas* divu vadītāju aizturēšanas šī komercbanka izsniegusi aptuveni 9% noguldījumu saviem klientiem un lielākā daļa no tiem — 7% — izsniegti privātpersonām, kas noņēmušas naudu no saviem depozītiem kontiem. Kopu-

mā līdz otrdienas pēcpusdienai no *Lainbankas* izņemts aptuveni viens miljons latu, preses konferencē otrdien informēja bankas galvenā grāmatvede Anda Putniņa. Taču viņa uzsvēra, ka ne visi klienti, kas izņēmuši no bankas naudu, to darījuši radušās neuzticības dēļ, jo daudzos gadījumos nauda izņemta kārtējo darījumu kārtosāšanai, bet lielākie klienti un akcionāri bankas darbību

atbalsta. *Lainbankas* viceprezidents Dzintars Pelčbergs minēja, ka visiem klientiem, kas šajās dienās vēlas izņemt no bankas naudu, tiek piedāvāts līgumā norādīt iemeslus, kādēļ viņi to dara, lai vēlāk bankai būtu pierādījumi, ka tās prezidenta un viceprezidenta aizturēšanas dēļ tai radušies konkrēti materiāli un morāli zaudējumi. Lielākā daļa klientu šos iemeslus arī uzrakstot, taču

vairākumā gadījumu attieksme pret banku esot labvēlīga, cilvēki tikai baidoties zaudēt savu naudu. Šādu domu *Dienai* izteica arī dažādi stāvošie cilvēki, kas otrdien vēlējas izņemt no *Lainbankas* naudu, — neuzticība esot nevis pret banku, bet pret valdību, kuras darbības dēļ jāuztraucas par savu naudu.

Skat. *Lainbanka nevēlas konfliktus* 3.lpp.

Bankjeru aizturēšana bijusi preventīva darbība

Valdis Francs

Rīga, 7.febr. *Lainbankas* amatpersonu aizturēšana bija preventīva darbība, lai jau iepriekš novērstu situāciju, kādā bija izveidojusies citu banku bankrotu gadījumos — tā šodien preses konferencē teica iekšlietu ministrs Jānis Adamsons.

Policisti *Lainbankā* ieradusies tādēļ, ka bankas prezidents Vilis Dam-

biņš un viceprezidents Valts Vīgants neesot policijā uz izmeklētāja izsaukumu ieradušies brīvprātīgi. J.Adamsons uzska, ka ar *Lainbanku* saistīto konfliktu varēja noregulēt diplomātiski. Uz jautājumu, vai V.Dambiņš un V.Vīgants netiktu aizturēti, ja uz pratināšanu ierastos brīvprātīgi, J.Adamsons pieļāva iespēju, ka tā varētu būt bijis.

Skat. *Bankjeru aizturēšana* 12.lpp.

Pārsūdzēts tiesneša lēmums Lainbankas lietā

Valdis Francs

Rīga, 7.febr. Arestētie *Lainbankas* vadītāji Vilis Dambiņš un Valts Vīgants, kā arī viņu advokāti otrdien Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesnieguši sūdzību par tiesneses Beatrices Tāleres sankciju V.Dambiņa un V.Vīganta arestam. Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesniegta arī sūdzība par tiesneses I.Poljarpovas lēmumu atslēgt *Lainbankas* teleksu.

Sūdzībā par lēmumu dot sankciju arestam uzsvērts, ka sākotnēji izteiktajās apsūdzībās neesot noziedzīga sastāva. Krimināllietā ierosināta pēc kriminālkodeksa 142.pantā 3.daļas, taču tā nosaka, ka pie kriminālatbildības par krāpšanu var

saukt personas, kuras šīs krāpšanas rezultātā guvušas reālu mantisko labumu. Neviens pratināšanā neesot runājis par to, ka arestētie būtu savu darbību rezultātā kaut ko ieguvuši, *Dienai* informēja advokāts Valdis Strauts.

Otrdien preses konferencē advokāts Ēvalds Vamža informēja, ka likums atļauj uzlikt arestu personas korespondencei, var noklausīties telefonsarusus, taču neesot atļauts atslēgt telefonu vai teleksa sakarus. Tādēļ arī šīs Vidzemes priekšpilsētas tiesas lēmums tika pārsūdzēts, teica E.Vamža.

Otrdien *Lattalekom* tālsakaru centrs no jauna pieslēdzis *Lainbankas* teleksu — tā *Dienai* informēja *Lattalekom* tālsakaru centrā. ♦

Cienjamie lasītāji!

Šodien, 8.februārī, un arī nākamnedēļ, 15.februārī, mūsu pielikums *Saeimā, Ministru kabinetā* iznāks kā avīzes 7. — 10.lappuse. Tikai Jūs varat vērtēt, vai šāds salikums iespējams Jūsu darbu, radīs kādas īpašas neērtības. Savu viedokli dariet mums zināmu vai nu rakstiski, vai zvanot pa tālruni 211319.

Šodien Latvijā mākoņains laiks, brīžiem skaidrosies, vietām snigs slapjš sniegs. Pūtis rietumu, ziemeļrietumu vējš ar ātrumu 6 līdz 11 m/s. Gaisa temperatūra dienā no -3° līdz +2°C, naktī no 0° līdz -5°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Virza nebija vienīgais...

Ainārs Dimants, *Dienas komentētājs*

Latvieši saka — kas vējš sēj, tas vētru plaus. Kāpēc nesēj saprātīgo, labo, mūžīgo? «Ari vadonis neglābs. Viss jādara pašiem. Un iespējas ir, jo Saicimu atšķirībā no «dieva dotā» monarha mēs ievēlam paši, un tāpat vienīgi no mūsu pašu gribas atkarīgs, cik kompetenta tā būs. Tas ir milzīgs panākums. Tāpēc nedrīkst ļauties vienīgi pesimismam un apātijai.» Kam pieder šie vārdi? *Neatkarīgās Čīnas* komentētājam Vilim Seleckim. Taču — stop, nedrīkst ļauties arī kaut kam citam — pakļaujoties «sabiedrības noskaņai» (uz ko ne reizi vien iepriekš atsaucas Seleckis), pašam radīt augšni to pašu Satversmes pamatprincipu noraidīšanai, kuras, kā redzams, autors nosauc par «milzīgu panākumu».

Taču tas viss — gan šķietamas rūpes par demokrātiju, gan pašreizējās parlamentārās demokrātijas iekārtas noraidījums — apvienots viņa rakstā *Vai Latvijā ir «normāls, eiropieisks parlaments?»* (*Neatkarīgā Čīna*, 6.II.1995). Raksts ir atbildē šo rindu autora 4.februāra *Dienā* izteiktajam pārmētam, ka Selecka intervijā ar publicistu Visvaldi Lāci *Neatkarīgajā Čīnā* «visā nopietnībā ierosinājis normālu eiropieisku parlamentu aizstāt ar arodkamerām, ko ievēlētu katrs aroda pārstāvis, nevis acināts stiprināt partijas ar spēcīgiem ekspertiem dažos jautājumos».

Pirmkārt, nez vai Seleckim kā diplomētam vēsturniekam ir noslēpums, ka kārtu pārstāvniecība un arodkameru sistēma, lai gan viņš to kopā ar Lāci aizstāv un popularizē, mūsdienās nav normāls eiropieisks parlaments — tājā pašā demokrātiskajā Eiropā, kurās drošības sistēma vēlamies iesaistīties. Jā, pret

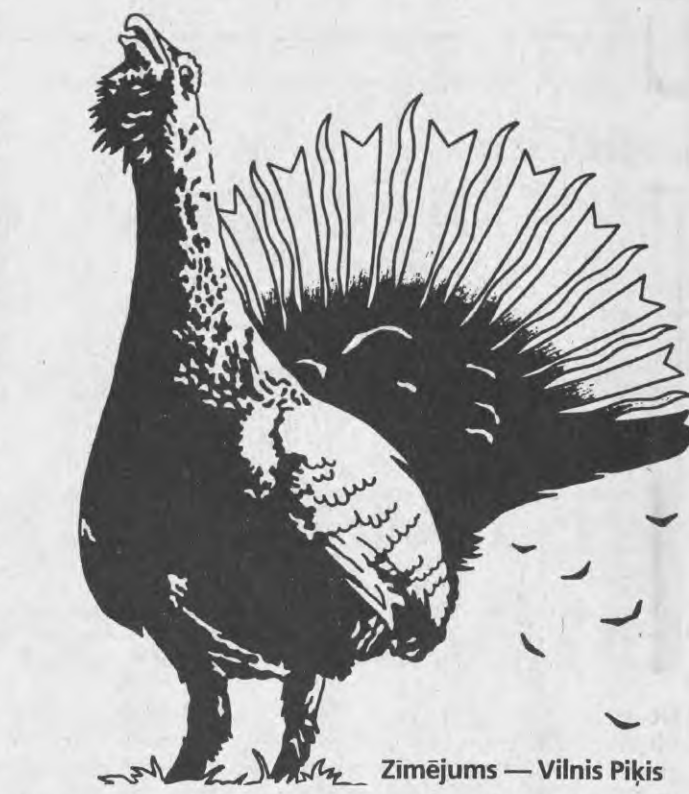
parlamentu aizstāšanu ar arodkamerām «asi un neieciēti uzbruk».

Otrkārt, pretraktas nepārprotami norāda, ka «nepieciešami ļoti būtiski pārkārtotumi visā valsts iekārtā. Tas nozīmē, ka ir vajadzīgi Satversmes grozījumi». Tātad šī nerimšanās apstiprina arī pārmētu par šādiem revīzijas centieniem. Kāda virzienā?

«Domāju, ka par varu līdzsvaros priekšlikumiem ir jādama arī pašlaik. Tos nedrīkst noraidīt tik vieglprātīgi, kā to dara Ainārs Dimants.» Tā kā Dimants nekad nav noraidījis ne demokrātiskā vēlēšanu likuma pieņemšanu, ne Satversmes tiesas izveidošanu — gluži otrādi — tad, treškārt, mana un opoenta raksta kontekstā izriet, ka Seleckis atbalsta idejas par visas tautas vēlētu Valsts prezidentu ar plašinātām pilnvarām izpildvarā. Arī šis pārmēts tātad guvis apstiprinājumu.

Tas nav pateikts skaidri, tomēr tāpēc vēl jo vairāk ir jāpievērš uzmanība šim domāšanai un argumentācijas veidam, domu gaitai, spriedumu ķēdei — kā un ko mums grib iestāties?

Vispirms Seleckis saka — «mūsu šaubas», «mēs savu parlamentu iekārtu». Bet tūlīt seko atziņums, ka «Latvijas parlamentārā iekārta negarantē pašu galveno — patiesu demokrātiju!» Ievērosim — loģiski iznāk, ka jau pati Satversmē noteiktā valsts iekārta ir nedemokrātiska (?). «Un tāpēc nevar nedomāt par Latvijas parlamentārās iekārtas uzlabošanas variantiem. Nevar lolot ilūziju, ka mums ir Saicima, Satversme un tad jau mēs esam demokrātijas paradīze. Nē, patiesībā speram tikai pirmos soļus šajā virzienā.» Jāuzsver, ka ne-

Zīmējums — Vilnis Piķis

vienam patiesam demokrātiskam Latvijā šādu ilūziju nav un nevar būt, jo demokrātija jau nav tikai demokrātiskās pamatlīkums — mūsu Satversme — un citi likumi, bet arī to piepildījums. Taču nevienam patiesam demokrātiskam Latvijā šādu ilūziju nav un nevar būt, jo demokrātija jau nav tikai demokrātiskās pamatlīkums — mūsu Satversme — un citi likumi, bet arī to piepildījums. Taču nevienam patiesam demokrātiskam Latvijā šādu ilūziju nav un nevar būt, jo demokrātija jau nav tikai demokrātiskās pamatlīkums — mūsu Satversme — un citi likumi, bet arī to piepildījums.

Tālāk: «Virza nebija vienīgais, kas pēlā tā laika parlamentārismu.» Taču kā vārda? Vai tad vēsturniekam Seleckim atkal nav zināms, ka pēlā un noliedza galvenokārt autoritārisma ideologi un ka ne jau Satversmē un parlamentārā iekārtā,

bet galvenokārt vēlēšanu likumā bija tā laika Latvijas parlamentārās demokrātijas nelaimē? Tā laika notikumu attīstība pierādīja, ka Satversmes kritiķiem — autoritārisma ideologiem — Satversme vispār nebija vajadzīga, bet tikai nedemokrātiska, tautas — vēlēšanu — nekontrolēta vara. Taču Seleckis tātad ar un ar to pašu augšni un ulmanistu vietā nevar rīties — Satversme esot «ļoti demokrātiska, liberāla konstitūcija, bet diemžēl ne vienmēr piemērota Latvijas specifiskajiem apstākļiem. Īpaši pašlaik...»

Kas par aizdomīgu putru — nu pat Satversme negarantē demokrātiju, bet nu jau ir «ļoti demokrā-

Satversme latviešiem nederot

tiska»?! Kā tad — tālāk atkal vēl viens salto: «Obligāti ir jāmaina pasārcējā kārtība, kas ļauj deputātiem ieņemt amatus arī valdībā. Tā rezultātā gan likumdošanas, gan izpildvarā ir koncentrēta vienu un to pašu cilvēku rokās.» Bet vai tad vēlētajam Seleckim nav nepieciešams, lai organizēti politiskie spēki — kādi ir partijas —, kas ir saņēmuši vēlēšanu mandātu un ieguvuši vairākumu Saicimā, arī realizētu savus pirmsvēlēšanu solījumus — līdz laikam, kad pienāks nākamās vēlēšanas, lai viņus vajadzības gadījumā varētu nomainīt? Kā vislabāk, ja ne izpildvarā — valdībā? Nē, Seleckim tas ir «absolūtisms, kas jāsauc nevis par demokrātiju, bet par oligarhiju» (!). Tātad oligarhija valda ne tikai Latvijā, bet arī, piemēram, Vācijā, kur tāpat ministri ir valdošās koalīcijas frakciju locekļi parlamentā? Demokrātija, iesaistīšanās rīcībāpējīgā demokrātiskā partijā un tādas partijas darbība jau nav un nedrīkst būt tikai jāpāpasa. Demokrātija — tā taču ir vara, ko veido vēlējamie politiķi, kuriem uztic šo varu konkrētu uzdevumu izpildei, jo kāpēc tad tā būtu vajadzīga? Demokrātija politiski nozīmē arī izpildīt vēlētajiem dotos solījumus — būt gataviem dot to atbildēt nākamajās vēlēšanās. Ja vēlētais Seleckis palicis mazākumā, tā ir cita lieta, tad viņam, lai veidotu valdību, jāpagauda vismaz līdz nākamajai reizei — tāda ir demokrātija.

Tiesi tā jau bija pirmsulmaņlaiku neilme, ka sīkpartijas, kurām vēlēšanu likumā nebija noteikta mobilizējošā procentu barjera, taču nesēja iegūt ne varu, ne konsekvēnti to īstenot atbilstoši savai Latvijas valsts un vēlēšanu labumam vēltai mērķtiecīgai un kompleksai

partijas un pirmsvēlēšanu programmai. Sīkpartijām jau nav un nevar būt ne lielu frakciju valdības izveidošanai, ne principiāli atšķirīgu programmu no lielākām partijām. Tādā veidā atbildība tika saskaldīta — nebija, no kā prasīt. Lielā mērā tieši tāpēc arī radās principā pret parlamentārismu vērstā noraidošā «sabiedrības noskaņa». Bet arī tāpēc, ka to apzināti veidoja.

Kas tad paliek raksta racionālais kodols? Kā viņš iedomājas efektīvu parlamentāro demokrātiju un ko piedāvā tās vietā, to autors isti vis nepaskaidro, taču, objektīvi raugoties, šej nedrošību un nestabilitāti *Neatkarīgās Čīnas* lasītāju vidū, ko nosauc — «šaubas» par Satversmi. Satversmes iespējas, piemēram, tur noteiktās Valsts prezidenta pilnvaras (likumdošanas iniciatīvas tiesības, tiesības saaukt valdības ārkārtas sēdes u.c.) nebūt nav izsmeltas, taču viņš domā nevis par to, kā izmantot Valsts prezidenta pilnvaras demokrātijai un efektīvai politikai, bet par «varu līdzsvaros priekšlikumiem». Diemžēl tie līdzsvaros priekšlikumi ir tādi, ka visas tautas vēlētam Valsts prezidentam acimredzot jāvalda valdība un visas tautas vēlētai Saicimā, kā latvieši saka, jāpalek tie ratiem. Tai acimredzot paliktu tikai likumdošanas darbs un nomināla valdības kontrole — droši vien tas izskatītos līdzīgi kā tagadējā Krievijā.

Var jau arī tā. Tikai tad nevajag runāt par «parlamentārās iekārtas uzlabošanas variantiem», jo tā vairs nebūs parlamentārā demokrātija. Seleckis uzskata, ka tā nav piemērojama Latvijas specifiskajiem apstākļiem. Zviedriem tāda der, vāciešiem der, krieviem — ne. Latviešiem tādos «specifiskos apstākļos» arī — nederot. ♦

Kirgizstānā vēl parlamentu, bet domā par prezidentu

Āris Jansons, *Dienas komentētājs*

Kirgizstānā saskatīti nedēļas nogalē notikušo brīvo demokrātisko parlamenta vēlēšanu rezultāti, un izrādījies, ka šīs Vidusāzijas zemes gandrīz visu 105 deputātu vietu liktenis izšķirsies tikai otrajā vēlēšanu piegājienā. Kā ziņo aģentūra *Interfax*, pirmajā kārtā ievēlēti tikai 13 tautas priekšstāvi.

Kaut gan politologi prognozēja, ka šajā bijušās PSRS daļā ir iespējama vienīgi bijušo komunistu diktatūra vai teokrātija, Kirgizstānā demonstrējusi demokrātiskā attīstības ceļu iespējamību bez vēra nemamam iekšpolitiskiem satricinājumiem.

Tiesa gan, priekšvēlēšanu politisko pulcību un koalīciju jūkti tur spēkā pieņemusies komunistiskā partija. Kirgizstānā bija vienīgā Vidusāzijas republika, kur pēc PSRS sabrukuma notika partijas un valsts varas dalīšana. Kamēr kamēr viņas palika jaunā vārdu ieguvušās komunistiskās partijai. Kirgizstānā pēc Maskavas augsta puča komunistu partijas darbība tika apstādīnāta. Tagad tā atkopas, bet organizatoriskais un materiālais mantojums partiju padarījis par saliedēto ko lielloko no 12 apvienībām. Daudzus iedzīvotājus ietekmējuši detalizēti veidoti komunistu programma ar jauno darbavietu un labāku dzīves apstākļu solījumiem.

1991.gada nogalē, kad nacionāli demokrātiskā opozīcija pieprasīja vecā parlamenta atlaianu un jaunas vēlēšanas, suverēnās Kirgizstānas prezidents Askars Akajevs tam nepiekrīta. Viņš lika ņemt vērā, ka jaunās partijas vēl «nav notājusās uz kājām», tāpēc par drošu uzskatīja rīkoties gluži kā *atmodas laiku* Augstākās Padomes vadība Latvijā: panākt, lai tas pats sastāva ziņā konservatīvais parlamentu pieņem lēmumus par radikālām reformām. Pagājušā gada septembrī prezidentam beidzot šķita, ka istais laiks pienācis: pēc ieilgušā iekšpolitiskās spriedzes parlaments tika atlaists un izsludinātas profesionālo likumdevēju vēlēšanas.

Intelektuālais Akajevs par savu mērķi prezidenta amatā izvirzījis divus uzdevumus: uzcelt nacionālu valsti un Kirgizstānu integrēt starptautiskajā asociācijā. Krievijas informācijas aģentūra *ITAR-TASS* ziņojumos no Biškekas sastraukti uzsvēra, ka pēdējos trīs gados faktiski visas varas struktūras Kirgizstānā kļuvas mononacionālas. Tajā pašā laikā būtu aplami domāt, ka valsts galva nepārprotami iestāties par šādu attīstību. Ka raksta *Moskovskije novosti*, Aka-

jevs ir uzticīgs principam: «Valsts būs spēcīga, ja tajā spēcīgas būs nacionālās minoritātes.» Pirms trim gadiem Akajevs ierosināja likumu par mazākumtautību tiesībām, taču valsts padome to noraidīja.

Kaut arī prezidenta atteiksmes pret Kirgizstānā dzīvojošajām mazākumtautībām ir uzmanīga (līdzās kirgiziem tie ir krievi, uzbeki, ukraiņi, vācieši, tatāri), pēdējos gados dramatisks saasinājies jautājums par krievu migrāciju. *Die Welt* raksta, ka par nākotni Kirgizstānā esot satraukti arī turienes vācieši (2,4% no iedzīvotāju kopskaita). Ik mēnesi Vācijā atgriežoties 1000 cilvēku.

EDSA augstākais cilvēktiesību komisārs Maksis van der Stūls ieteica kirgiziem mācīties no Kazahstānas, kas krieviem tūlīt piešķir pilsonību un visas tiesības. Akajevs, lai mazinātu migrāciju, pērn jūnijā izdeva dekrētu, liekot visos kolektīvos, kur vairākumā ir krievi, kā arī zinātnes un tehnikas nozarēs, kur plaši pielieto krievu valodu, līdz ar kirgizu valodu par oficiālo apstiprināt arī krievu valodu. Dekrētā valdībā noteicis pagarināt pārejas posmu kirgizu valodas ieviešanai lietvedībā un «pastiprināt cīņu ar visiem nacionālisma izpaudumiem». Savukārt nacionāli demokrātiskās apmācības prezidentu «piekāpīgo» lēmumi mazinājuši viņa popularitāti.

Lai gan Kirgizstānas vadītājs atstāj prioretumnieciski orientētu politiku iespaidu un pats regulāri salīdzina pašreizējo savas zemes situāciju ar amerikāņu pieredzi, pat ne ASV stila demokrātiju, bet «demokrātiju, kas nokāpusi no Tjanšana kalniem», piepildīt realitāti ir problemātiski. Decembrī sarīkotajā konstitucionālajā konferencē Akajevs apsaubāja Rietumu parlamentārās sistēmas pilnīgas ieviešanas iespēju NVS zemēs, arī Kirgizstānā. Intervijās presē viņš saka, ka ir centies dot tik daudz rietumnieciskās orientācijas savai valstij, cik tas iespējams, taču nav sastapis politisko apgrūdinājumu pietieka-

mu atbalstu. Reģiona mērogā trīs gados Kirgizstāna izaugusi par saimnieciski priekšzīmīgāko zemi, taču panākumi gūti, galvenokārt pateicoties bagāto valstu palīdzībai. Naftas, gāzes un zelta krājumi vilnājusī ārējiem ieguldītājiem, un tikai ASV finansu atbalsts pērn sasniegjis 80 miljonus dolāru. Vācija palīdzējusi ar 20 miljoniem marķu. Taču augošās iekšējās opozīcijas un migrācijas vilņa apstākļos Biškekā nav viegli attālināt veco veku sekas no nākotnes brīdi un iegūt jaunus kredītus ar atvieglotiem noteikumiem.

Uz parlamenta vēlēšanu fona aktivizējusies diskusija par kandidātiem prezidenta vēlēšanās nākamgad. Akajeva prestižu drupina viņa komandā palikušie — izbījuši nomenklatūra un savtīgie ierēdņi. Plānu korupcijas apkarošanas maršu pasludinājusī prezidenta aparāta vadītājs Žungins Rustanbekovs tieši tagad saņījis līdzekļus attēlot kā korupciju līdz ausim ieslidzīs amatvirs. Prezidents, gļābnot savu līdzgaitnieku, vēlēšanu priekšvakarā iecēlis viņu par valsti lielākā apgabala galvu...

Kirgizstānā atkal atminējušies slavēno novadnieku literātu Čingizu Aitmatovu, kurš tagad var kļūt par galveno Akajeva sāncensi. Aitmatovs līdz šim Kirgizijā parādījies reti un ar tās iekšējām grūtībām nekādi nav saistīts. Kā bijušās PSRS un arī Krievijas vēstnieks Luksemburgā viņš ilgāku laiku dzīvojis ārpus Kirgizijas, taču nesēn negaidīti piekrita savas kandidātūras izvirzīšanai parlamenta vēlēšanās. Acimredzot pasaule pāstāstamajam rakstniekam šajā mūža posmā labpatīkams atgriezties dzimtenē arī tās valstiskā lidera godā. Savukārt Aitmatova kandidātūras daudzdzinātāji cer uz viņa fēnomena efektu, kas Kirgizstānā varētu kalpot ne tikai Centrālajā Āzijā, bet arī starptautiskā mērogā. Zīmīgi, ka Aitmatovs ir starptiem nedaudzajiem deputātiem, kas parlamentā ievēlēti jau balsosanas pirmajā kārtā. ♦

ASV Valsts departaments izvērtē cilvēktiesību stāvokli

Uldis Grava*

Katru gadu ASV Valsts departaments sakopo un izvērtē informāciju par cilvēktiesību stāvokli gandrīz visās pasaules zemēs. Šogad šāds vērtējums dots par 193 dažādam valstīm. Visnegatīvāko vērtējumu saņēma tādas lielvaras kā Krievija un Ķīna, kuras pat saliktas vienādā kategorijā ar Irānu, Irāku, Ziemeļkoreju un Kubu. Baltijas valstis šoreiz saņēmušas pozitīvas atsauksmes, lai gan ar atsevišķām negatīvu piezīmēm.

ASV Valsts departamentam patīk skaidrība un noteiktība. Cilvēktiesību pārskatā par Latviju tādēļ minēts daudz atzinīgu vārdu. Pilsonības likuma pieņemšanu ASV vērtoti uzskata par nozīmīgāko notikumu Latvijā iepriekšējā gadā. Vismaz 700 000 Latvijas ārpuslietu ietaģad zinās, kad un kā viņi varēs stāties rindā, lai pieprasītu pavalstniecību. Ziņojumā atzīmēts, ka arī Eiropas Drošības un sadarbības organizācija rūpīgi izpētījusi Latvijas pilsonības prasības un atzinusi, ka tās saskan ar starptautiskām normām. Lai naturalizācijas ceļā iegūtu pilsonību, galvenās prasības ir latviešu valodas, vēstures un Satversmes zināšanas un lojalitāte neatkarīgajai Latvijas valstij.

Tomēr, ASV Valsts departamenta vērtējumā, pārāk bieži ir radušās problēmas ar Pilsonības un imigrācijas departamentu. Šī valsts iestāde ne vien radot grūtības nepilsoniem reģistrēties, bet arī pilniņi ignorēto tiesas spriedumus. Ziņojumā gan minēts, ka šādas problēmas mazinājušās gada beigās.

Visumā Latvija cilvēktiesībās tiek respektēta. Kā piemērs ASV Valsts departaments min šādus faktus par pagājušo gadu:

- * nav bijis nevienas politiskās slepkavības;
- * nav aizturēta vai pazudusi neviena politiska persona;
- * Satversme aizliedz spīdzināšanu;
- * nav notikusi neviena iedzīvotāju izsūtīšana;
- * nav noticis nevienas apspaidams tiesas process;
- * Latvija prese darbojas brīvi un bez valdības iespaida;
- * nav liegta publika pulcēšanās;
- * valda reliģijas brīvība;
- * nav liegts ceļot vai izceļot;
- * pilsoniem ir tiesības mainīt savu valdību ar demokrātiskām vēlēšanām, aizklātā balsosana.

Ziņojumā sevišķi uzslavēta 5.Saimes vēlēšanas, piedaloties plašam politiskam spektam un ar 90% balsstiesīgo pilsoņu līdzdalību. Minēts, ka Latvijas vēlēšanās nav aizliegumu citu tautību Latvijas pilsoniem un ka arī etniskie krievi ir pārstāvēti Saicimā.

Tomēr cilvēktiesību vērtējums

nav tikai cildinājums Latvijai. Vislielāko problēmu ASV Valsts departaments saskata Latvijas policijas pārkaupums. Gan valsts policija, padota lēkslietu ministrijai, gan municipālā policija, padota pašvaldībām, neatbilst starptautiskajām normām. Pārāk bieži un pārspēlēt tiek lietota brutālā vara, kuras dēļ vairāki apcietinātie zaudējuši dzīvību. Nav novērots, ka valdība šādus gadījumus īpaši izmeklētu un sodītu vardarbības pielietotājus.

Stingri tiek kritizēts stāvoklis arī Latvijas cietumos. Īpaši tiek uzsvērts, ka bijis daudz cietēju cietumnieku vidū, kad ieslodzīto bada streiks apturēts, cietumniekus sitot. Vispār cietumos trūkstot segu, medicīniskās palīdzības un valdot nepieņemami sanitārie apstākļi. Ziņojumā minēts arī, ka patērētā padomju laika kārtība, neatļaujot apcietinātajiem sūtīt vēstules pirms beigusies viņu

tiesas prāva. Vēl mināma nodala ASV pārskatā par sieviešu tiesībām. Likumīgi Latvijā pastāv vīriešu un sieviešu vienlīdzība. Tomēr neizbēgama ir sieviešu diskriminācija darba un algu ziņā. Minēta arī Latvijas lielā alkoholisma problēma, kas bieži izraisa varmācību pret sievietēm. Toties policija, tiesa un sabiedrība vispār šādu vardarbību bieži neuzskata par noziegumu.

Taču ASV Valsts departamenta vērtējumam nav tāds, kurto, jūtoties nepatiesi apvainotam, vajadzētu atspēkot. Drīzāk tas dod vietu pārdomām, kā Latvija var sevi veidot tālāk kā demokrātisku, tiesiskau un civilizētu valsti. Salīdzinājuma ar bijušās Padomju Savienības republikām Latvijai ir pārējas Baltijas valstis ir pārakas par tām cilvēktiesību jomā. ♦

* U.Grava — *Radio Brīvā Eiropa*, latviešu redakcijas vadītājs

VĒSTULES

Latvijā ir zema politiskā kultūra

Tā kā es tieši šā gada 8.janvārī uzturējos Vācijā, man bija iespēja noskatīties Vācijas 1.televīzijas programmā raidīto sietu par valsts valodas politiku Latvijā. Raidījums bija patiešām tendenciozs, bet es nedomāju, ka tāpēc mums tur pausto kritiku vajadzētu pilnīgi ignorēt.

Es šaubos, vai kaut kur citur pasaulē tirgus vietu valodu zināšanas tiek pārbaudītas tā kā Latvijā. Var, protams, iebilst, ka pie mums jāievēro sevišķi apstākļi — liela daļa šeit okupācijas gados ienākūo krievu ieturējis nīcinoši pret latviešu valodu. Bet vai mēs ar policijas metoēm, piemēram, ar valodu inspekcijas reidiem, ieaudzinašim citos patiesu cieņu pret mūsu valodu?

Neapšaubāmi, Latvijas valsts drīkst pieprasīt no savas iestādēs nodarbinātajiem ierēdņiem labas latviešu valodas zināšanas. Bet tā nevar tik vienkārši noteikt, kā jārunā tirgū vai veikalos. Man šķiet, ka šodienas konkurences apstākļos krievis, kas pelna savu naudu pakalpojumu sferā, sāk arvien vairāk saprast, ka viņiem no ekonomiskā viedokļa ir *izdevīgi* zināt latviešu valodu. Šāds latviešu valodas nostiprināšanas mehānisms ir varbūt sarežģītāks, bet efektīvāks gan.

Negatīvo iespaidu par mūsu valodas politiku it īpaši veicināja tas, kādā veidā to vācu televīzijā pasniedza latviešu pārstāvi. Jūris Dubelis var tagad mēģināt atrunāties, cik grib, bet viņa ļoti sliktā angļu valodā izteikto domu varēja uztvert vienīgi šādi: tā kā šodienas apstākļos krievs apsaūt vairs nav iespējams, tad kaut kā ar valsts valodas politikas palīdzību no viņiem jāatkrātas. Gandrīz tikpat neaukti bija arī Ārija Niedras bezgaumīgie spriedelējumi par cirka zvēru un krievu atšķirīgām mācīšanās spējām. Nav ko britinies, ka caurmēra vācu televīzijas skatītājam varēja rasties priekšstats, ka šeit nabaga krievi nonākuši kaut kādā briesmoņu rokās. Kad atgriezies no Vācijas, man atkal nācās dzirdēt kādā latviešu politikā, maigi sakot, nepārdomātos vārdus. Tikai labi, ka tie vēl līdz šim, cik man zināms, nav izskanējuši vācu televīzijā. Gandrīz vēl sandaložāks par Rīgas domes lēmumu pabalstus piešķirt tikai pilsoniem, pēc manām domām, bija A.Kirsteina attaisnojums tam, ka vispār mums valstī esot jānodrošina, lai «neapmirtu pilsoņu bērni» (sk. attiecīgo rakstu laikrakstā *Diena* 1995.gada 12.janvāra numurā). Citās Eiropas zemēs, arī Vācijā, politiķi par līdzīgu izlēcienu būtu laikam pat spiesti atkāpties no saviem amatiem. Taču šeit pat nebija dzirdami kluši aizrādījumi, lai gan A.Kirsteins ir Saimes Ārlietu komisijas priekšsēdētājs. Tas diemžēl tikai liecina par *zemo politisko kultūru* Latvijā. Mēs laikam gan vēl pārāk esam pieraduši pie vecā politistila, kam bija raksturīga naida kurināšana pret citiem, kuras saskaņā ar ideoloģiju bija pieņemts nosaukt par šķiras ienaidniekiem.

J.Baltupnis Rīgā

Kokerspaniela loma banku skandālā

«Sagrautas mājas, bēgi, nāve un mocības — atzīsti to kā pasaules gaitu, un tava paša uzvedība šķitīs diezgan niecīga novirze. Kāpēc gan pūlēties, slepkavojot kā privātpersonai, ja vari šaut pilnīgi atklāti un saņemti par to publiskus apsveikumus? Kāpēc gan uztraukties, ka esi rupji apģāģies ar kaut kādu vienu meiteni, ja meitenes sarausta gabalos veselīgu tūkstošiem? ... karš ar savu postīšanu, miesas kārbām un zatzibildību ir brīnīgs dvēseles miera aizstājs».

Nopietni ņemot, vajadzētu ar šo Viljama Goldinga citātu rakstītu sakt — un beigt. Kādreiz karu amoralitāte skāra tikai ierobēzotā teritorijā dzīvojošus cilvēkus, bet mūsdienu karš ir katru kara dalībnieks. Un atzina, ka, dīki vērojot ikdienišķo traģediju televīzora ekrānā, cilvēks aizvien vairāk zaudē spēju izjust tās realitāti arī jau sen ir no augstiem plauktiem pārceļusies vispārīnām patiesību apūttējasjā skapti. Jā, tā nu tas ir — un vai tādēļ neizņņot, kas pasaule notiek, ļaujot valdībām un armijām slepkavot pavisam netraucēti? Es, protams, uzskatu, ka vaina nav televīzijā.

Lai gan — kā kura gadījumā. Bet ir taču lietas, par kurām mēs ļoti uztraucamies.

Es isi pārstāstīšu kāda pēdējo nedēļu televīzijas «seriāla» gaitu — tā, kā es to izprotu. Langstipos dzīvo Ruseļa kungs, kura bērnu pirms kāda laika sakodis kļainojošs suns. Šis gēmenes nelāmes iespaida Ruseļa kungs sācis daudz spāpīgāk nekā līdz šim uztvert kļainojošo sunu problēmu un, nelodāms liekas ilūzijas par municipālo iestāžu iespējām to atrisināt, ievieto avīzē sludinājumu, ka maksās 100 latus nedzīviem, par katru nošautu kļejojošu suni.

Sietis par asinskāro Ruseļa kungu parādās televīzijā. Kadra viņa gēmenes māja. Apkārteje kaimiņi ir satraukti — nāks Ruseļa kunga mednieki un apsaus viņu sunus, kas nevienam nekad nav iekoduši. Kaimiņi noraidoši purina galvas. Viņi tam nepiekrīt. Suņi draudzīgi lūcinā aistes. Skatītāji saprot, ka Ruseļa kungam nav taisnība.

Patē kāda nedēļa, pusotras. Televīzija atgriezās pie sietā par suniem. Kaimiņi nosoda Ruseļa kungu vēl vairāk: kādam it kā pazudis suns. Ruseļa kungs paskaidro, ka nevienam neko nav maksājis. Skumji pa šoseju kļīst suni, kam nav saimnieka. Vēl skumjāk caur «sūnu cietuma» restēm lūkojas nokertie suņi, kuras gaida drīza nāve. Izrādās, daudzus no viņiem saimnieki paši atved surp, lai no saviem suniem atbrīvotos. Ekrānā un dzīvojamās istabās uz divāniet valda aizkustinājuma un līdzietības noskaņa, kam pieļaudz arī sašutums par ļauno Ruseļa kungu, kas grib dārti pāri suniēm. Taču priekšplānā izvirzās glīts kokerspaniels, patiešām — viņa koptais tēls izskatās nesavienojams ar «sūnu cietuma» drū-

Inese Zandere, *Rigas Laiks* galvenā redaktora vietniece. Foto — Raitis Purīns, *Diena*

mo vidi un aizkustina vairāk nekā visādi sētas krānci. Dažos dzīvokļos atskan telefona zvani: kļau, jāatrod sunim saimnieks! Jūtama pacīlība un vienotība — piedodiet par salīdzinājumu — kā barikāžu dienās. Sievas un vīri sirsnīgi saskatās un atviegloti nopūšas: cik labi, ka mēs nesam slikti!

Nākamajā vakarā pie ekrāniem visi ir gandariti: kokerspanielam jau ir saimnieks. Arī citus sunus nenogalinās, ja kāds gribēs tos nopirkt par desmit latiem. Ruseļa kungu — šo necilvēciģo sunu ienaidnieku — aizskalojis taisnīgais humanisms viņis.

Nākamajā dienā — te gan jāmin, ka tikām par centrālo «seriālu» Latvijā kļuvis *Lainbankas* skandāls — preses konferencē tiek sniegta informācija, ka pie viena no Zemes bankas vadītājiem Langstipu privātmājā ar 20 brupotu vīru ar prokurora sankciju meklējuši pazudušo mafiozi un cita mafiozi atmaksotāju — Genadiju Tovancevu. Šī māja mums jau ir pazīstama — tajā dzīvo Ruseļa kungs! Tovanceva viņa 40 kvadrātmetru «pili» nav, toties ir vecāki pensionāri un bērns — acimredzot tas pats, kas jau pārcietis nelaimi ar suni. Kratišanas protokols izklausās pēc Žaņa Eziša uzstāšanās. Taču dūmu bez uguns nemēdz būt — tādā Ruseļa kungam un viņa Zemes bankai noteikti kaut kas ir piededzis. Vismaz tāds secinājums būtu bijisjā izdara tiem vieglprātīgajiem bankieriem Londonā, kuri ar Zemes banku nelodāsi slēgt darījumus par, ja nemaldos, desmit miljoniem dolāru. Vispār šis Ruseļis ir aizdomīgs cilvēks — viņš tādu gribeja šaut sunus. Kas var pacelt roku pret dzīvnieku, var slēpt arī Tovancevu...

Jocīgi iznāca, ka ar Goldinga citātu iesāktais rakstījums izvērtās par tādu kā komisku operas līretu. Bet tā nu tas ir — mani ļoti aizskar cilvēku spēja aukstasinīgi gērot «neizbēgamās» slepkavības un sirsnīgi satraukties par skaistu suni.

Uz tradicionālo jautājumu — kam tas ir izdevīgi — šoreiz ir vismaz viena pilnīgi patiesa atbilde — kokerspanielam. ♦

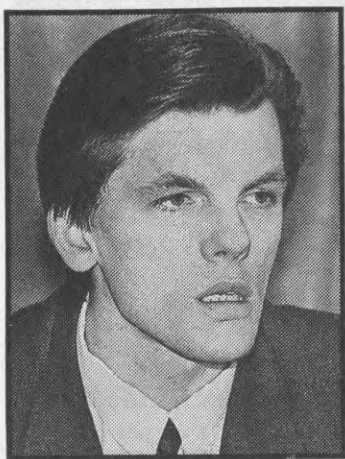
K

LAINBANKAS LIETA

Repšiem būšot
jāmudina bankas
sūdzēt tiesā valdību

Latvijas Bankas (LB) prezidents **Einārs Repše** intervijā *Dienas* korespondentei Anitai Smolenskai.

Saruna notikusi otrdienas priekšpusdienā

Einārs Repše.
Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Rīkojums *Lainbankai* atslēgt teleksu un mēģinājums banku atslēgt no starptautisko norēķinu *SWIFT* tīkla jau vērtējams nevis kā vērsšanās pret konkrētām bankas amatpersonām, bet kā vērsšanās pret pašu banku. Vai LB uz to ir reaģējusi?

Neapšaubāmi, ir reaģējusi. Šis darbs ir pilnībā prētunā ar vie- nošanās, ko svētdien panākām ar iekšlietu ministru — ka jebkura lieta pret *Lainbankas* amatpersonām nekādā veidā nenozīmē lietu pret pašu banku. Kad uzzināju par teleksa atslēgšanu un mēģinājumu atslēgt *SWIFT*, nekavējoties sazinājos ar atbildīgiem iekšlietu darbiniekiem, un pa- šlaik esmu panācis solījumu, ka te- leksu tiks atjaunots un nekāda cita bloķāde *Lainbankas* sakaru līdzek- liem netiks uzlikta. Pieņem, ka tas viss notika aiz pārieku lielas cen- tas un labu nodomu vārdā, bet zēl, ka pirms tam nenotika konsultā- cijas kaut vai ar LB un netika apdo- mātās sekas. Atbildīgi izmeklēšanas iestāžu ierēdņi nesaprata, ka bankas sakari ir bankas asinsrite un, tos ap- turot, tiek paralizētas bankas darb- ņas.

Tiesībsargājošo iestāžu me- todes, aizurot un arestējot Vili Dambīnu un Valtu Vigantu, sa- biedrība un banku aprindās tā- gad tiek vērtēta izteikti negatīvi. Kāds ir jūsu uzskats?

Šāda publicitāte un ieiešana ban- kā ar bruņotiem spēkiem klientu acu priekšā bija demonstrācija, kas nebija vajadzīga, jo jau iepriekš bija zināms, ka izraisīs milzu ažiotažu. *Lainbanka* tomēr ir solida banka — vairāk nekā trīs miljoni latu privāt- personu noguldījumu, vēl trīs tik ju- ridisko personu noguldījumu un ko- pējie aktīvi, kas krievi pārsniedz 10 miljonus latu. Tas nav kaut kas tāds, ar ko var bezatbildīgi rīkoties. Pēc piektdienas visi, no kā tas vien bija atkarīgs, mēģināja lietu labot un sek- mēt bankas normālu darbu, bet pir- mdien nāca jauns trieciens — saka- ru līdzekļu atslēgšana. Domāju, ka patlaban to esam pievārsējuši. Taču tas vērš uzmanību uz nepieciešam- bu daudz piesardzīgāk izvēlēties rī- cības metodes.

Par Dambīnu un Vigantu arestu es tik tiešām nevaru spriest, jo ne- esmu iepazīstināts ar izmeklēšanas iestāžu rīcībā esošajiem materiā- liem. Lieta ir pietiekami sarežģīta un tur ir daudz neatbildētu jautājumu, ar kuriem nevar iepazīties pusstun- das laikā. Visas prasības pret *Lain- banku* ir izvirzījušas vienas finansu sabiedrības dažādi atvasinājumi. Vai tiešām tajās mūļkši un naivūli vien ir, kas, acis nepamirkšķinot, parak- sta baltas papīra lapas un vēlāk ļauj

Dažas bankas nav nesušas zau- dējumu noguldītājiem, un tādā ga- dijumā es varētu pieļaut, ka steiga ar krimināllietas ierosināšanu un iz- meklēšanu nav nepieciešama. Bet ir bankas, kur cietuši noguldītāji un līdz šim nav notikusi nekāda darbī- ba. Mūsu iesniegumi, kas tika sūtīti par lietu ierosināšanu dažādām Lat- vijas izmeklēšanas un prokuratūras iestādēm, līdz šim faktiski palikuši bez tālākas rīcības. Piemēram, *Top- bankas* gadījumā tika rakstīts, ka ne- pieciešams veikt papildu revīziju un vēl nemaz nav skaidrs, vai tur kas noticis. Tāda bija atbilde uz Latvijas centrālās bankas iesniegumu un tās juristi sagatavoto materiālu. Es vē- reiz izsaku cerību, ka šī ļoti strauja reakcija uz *RBS* iesniegumiem at- spoguļo apsvērtu pārvērtēšanu un tūlīt pat sekos pārējo amatpersonu arests. Citādi man vajadzēs izteikt šaubas par patiesajiem motīviem.

Pirmdien noticis vēl viens ne- patīkams gadījums — kratīšana Latvijas Zemes bankas preziden- tā mājā...

Jā, ar *Lainbanku* nepietika — pēkšņi dzirdam, ka uz pilsoņa ziņo- juma pamata tiek veikta kratīšana Andra Ruseļa dzīvesvietā. Viņš ir vie- nas no lielākajām un dažādās aspek- tos nevainojamākajām Latvijas ban- kām vadītājs. Mēs par to varētu pa- smieties — Tovancevu skapi neat- rada, un labi. Liela izbeigta, zēni pār- centās. Bet ziniet, tas nav tik nevai- nīgi. Ziņa par to ir ne tikai mūsu ma- su informācijas līdzekļos, tā jau sa- sniegusi ārzemes, tostarp Zemes bankas biznesa partnerus. Nemot vērā, ka pavisam nesen tika kārtoti dokumentu līguma noslēgšanai ar Eiropas rekonstrukcijas un attīstī- bas banku, ārzemju kolēģi, dzirdot šādas ziņas, jau sāk nopietni apsvērt, vai tas nav pietiekams pamats līgu- ma laušanai. Pasaule ir pieradusi, ka šādā arestē premjerministru, kā tas gadās Itālijā, bet nav pieradusi, ka policija rīkojas bezatbildīgi un mūļkši. Pasaule domā tā — ja pie Ruseļa kratīšana, tad ir pamats. Tas grauj Latvijas prestižu, Latvijas bi- znesa un finansu aprindu starptauti- sko prestižu, kas netieši veidā var ne- gatīvi ietekmēt valsts drošību. Arī šā- jā gadījumā pieņem, ka policisti pārcentušies, bet šādas lietas atkā- rtošanās nav pieļaujama. Man būsi- jāpamudina *Lainbanka* un Zemes bankas apsvērt iespēju pret Latvijas valdību ierosināt civiltprasību par zaudējumu atlīdzināšanu.

Ceru, ka kopīgiem spēkiem mums izdosies situāciju novērst un ka šie it kā nesaitītie incidenti ne- iedragās Latvijas banku sistēmas stabilitāti. ♦

Vai «Lainbankas lieta»
ir pasūtījums?

Jānis Domburs, Uģis Salna, NIP birojs

Ko grib panākt
Daugavas bankas
jaunie īpašnieki?

«Mums vienāla, kuras perso- nas te iekļautas, mums ir svarīgi, lai neizlaupa Daugavas banku,» — tā otrdien intervijā teica Eriks Kaža, kas kopš pagājušā gada beigām ir a/s *Daugavas banka* padomes priekšsēdētājs.

Tieši Daugavas bankas presi- denta v.i. Andra Lauča parakstītā vēstule ir pirmais dokuments, kas aicina policiju vērsties pret krāpnie- kiem, kas saistīti ar *Lainbankas* fiktīvu aizdevumu. Veiktas *Lain- bankas* un a/s *RBS* (tātad, divu uzņēmējiesabiedrību kopējas!) — aut.) «Jaunprātīgas darbības» pret SIA *Lateh* — tā konstatēts šajā ar 26.janvāri datētajā un LR IeM izmeklēšanas, departamenta priekšniekam Jānim Zalpēterim ad- resētajā vēstulē.

RBS finansu departamenta di- rektors Ringolds Andersons un *Lainbankas* viceprezidents Valts Vigants esot panākuši, ka SIA *Lateh* direktors Pēteris Neilands pa- raksta vairākas tukšas papīra lapas, kā arī kases izdevumu orderi. Taču tie vēlāk izmantoti citu fiktīvu darījumu noformēšanai, aizdevumu *Lateh* neizmaksājot.

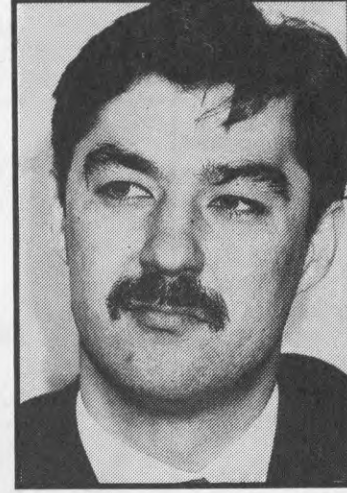
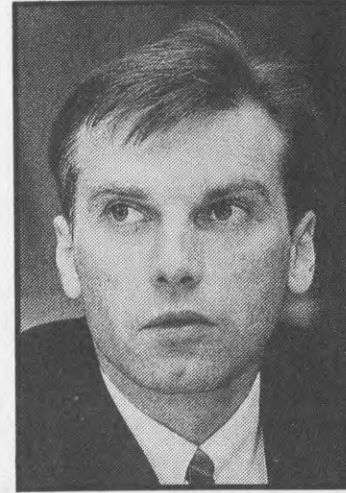
Daugavas banku šajā lietā uz- trauc *Lainbankas* prasība saimnieciskajā tiesā par aizdevuma un tā procentu (kopā Ls 200 000) pie- dziņu no Daugavas bankas. Galvo- jumu no toreizējās Daugavas ban- kas vadības šim fiktīvajam aizdevu- mam, kā apgalvots vēstulē, sa- ņēmuši *RBS* (a/s *RBS* ir šīs ban- kas akcionārs) pārstāvji Harijs Vo- lodko un Normunds Zelčāns.

Daugavas banka lūdz iz- meklēšanas departamenta vadītāju

No kreisās: Valts Vigants — vienīgā *Lainbankas* amatpersona, ko 26.janvāra vēstulē piemin Daugavas banka; *RBS* «holdinga» vadītājs Harijs Volodko, kurš, pēc neoficiālām ziņām nule aizgājis no bankas *Olimpija* padomes priekšsēdētāja amata, nostrādājot tajā pusgadu; Daugavas bankas padomes priekšsēdētājs un fonda *Drošība* viceprezidents Eriks Kaža.

Foto — Boriss Koļesņikovs un Aigars Jansons, A.F.I.

Kā radās
krimināllieta?

Interesanti, ka Daugavas ban- kas 26.janvāra iesniegumā ne reizi nav minēts *Lainbankas* prezidenta Viļa Dambīna vārds. No vēstules konteksta izriet, ka potenciālie apsūdzētie krimināllietā varētu būt vēstulē minētie — V.Vigants, R.An- dersons, H.Volodko, N.Zelčāns. Taču 3.februārī arestēja tikai *Lain- bankas* prezidentu un vicepreziden- tu. Kas notika no 26.janvāra līdz 2.februārim, kad ierosināja kri- mināllietu? J.Zalpētera vietnieks Ul- mes kungs otrdien teica, ka viņam zināms tikai viens iesniegums šajā lietā. Taču 3.februārī lēmumā par kratīšanu jau minēta naudas piesa- vināšanās no trim firmām — ne ti- kai *Lateh*, bet arī *RBS TV* un *Ter- mināls*, pret kurām ir *Lainban-*

izlemt jautājumu par krimināllietas ierosināšanu pēc Kriminālkodeksa 142., 162. un 166.pantā paredzētām nozieguma pazīmēm, t.i., par krāpšanu, dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un die- nesta viltojumu.

Eriks Kaža uzsvēr, ka bankai visbūtiskāk bijis saglabāt rīcībspēju, kas arī atspoguļojas vēstulē: «Vienlaikus ar kri- mināllietas ierosināšanu lūdz arī izskatīt jautājumu par iespēju noņemt arestu no a/s *Daugavas banka* korespondējošā rēķina Lat- vijas Bankā.»

Savukārt *Lainbankas* juristi pir- mdien saimnieciskās tiesas sēdē šo lūgumu definēja kā safabrieču- mu ar mērķi panākt civiltiesisku strīdu risināšanu ar krimināltie- siskām metodēm un aizkavēt lie- tas izskatīšanu.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI Reklāmas nodaļa: Rīgā, Šķūņu ielā 12/14. Tālr. 221133

PANEVĒŽAS VALSTS STIKLA RŪPNĪCA

sākusi ražot
stikla pudeles
ar uzskrūvējamiem vāciņiem
alkoholiskajiem dzērieniem.

Tilpums 0,5 l un 1,0 l.
Pudeles ražotas ar importa iekārtām.
Kvalitāti pārbauda elektroniskās ierīces.

Lietuva, tālr. 8-01254-67973.

IEPIRKŠANĀS NEPRĀTS

adidas

50% ATLAIDE

ZIEMAS JAKAS UN PULOVERI

NO 9. LĪDZ 11. FEBRUĀRIM

RĪGĀ, K.BARONA 7/9

47 Ls

23,50

PRO-SPORTS

ELEKTROIEKRĀVĒJI, AUTOIEKRĀVĒJI
Ar celtspeju:
1t, 2t, 3t un
5 tonnas
Tālr.: (22) 362416
Fakss: (010) 8830147
BULDOZERS T-170

Mite
Firma *Mite*
Veicam interjera
noformēšanu,
kosmētisko un kapitālo
remontu
iestādēs, veikalos, kafejnīcās
un tml.
Tālr. 289006,
17828513.

Firma
PĀRDOD
sertifikātu
paketes
par mērenām cenām.
Tālr. 237-21089.

FIRMA
Auxilium

izsludina konkursu uz
FINANSU PLĀNOŠANAS
SPECIĀLISTA VIETU.

Nepieciešama augstākā izglītība,
pieredze finansu darbā, analītiska spējas,
labas iemaņas darbā ar PC,
ieteikuma vēstule.

CV un pieteikumus sūtīt firmas *Auxilium*
direkcijai līdz 15.02.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

Spānija – ceļojums pa Eiropu
Prāga–Barselona–Granada–Malaga (1 diena Āfrika)
–Sevilja–Lisabona–Toledo–Madride–Barselona–Parize.
19 dienas. 18.03., Ls 475.
Anglija – skolēniem mācību un kultūras programma
(ar autobusu, lidmašīnu).
11.05., 08.06.
Prāga–Karlovivari–Krkova. 18.03., Ls 60. Noformējam
izbraukšanas dokumentus uz Angliju, Krieviju, Baltkrieviju.
Skolas ielā 11, 503. istaba. Tālr. 217768.

**1995.gada 21.februārī plkst. 11 Dundagas
virsmežniecībā RĪKO CIRSMU IZSOLI.**

INFORMĀCIJA:
virsmežniecība, tālr. 8-232-42742,
Ezeru mežniecība, tālr. 42483,
Kaltenes mežniecība, tālr. 67665,
Kaļķu mežniecība, tālr. 42375,
Priedaines mežniecība, tālr. 42444,
Valdemārpils mežniecība, tālr. 76260,
Ūķenes mežniecība, tālr. 43232.

SimSS-Auto
Bremžu kluči visu
modeļu Eiropas un
Japānas
automašīnām.
Viszemākās
cenās!
Gaidām jūs
Antenas ielā 3.
Tālr. 629528.

Pārdod automašīnu
Volkswagen-Golf (1,8 l,
90.g., ļoti laba tehniskā
stāvoklī, ir signalizācija, lūka),
cena \$ 4000. Tālr. 273728.

**Piekaramie griesti
no Amerikas**
Lētākie Latvijā
SIA "NAGLEX"
Tālr. 332280

PĀRDOD
zemesgrāmatā
iereģistrētu
nampašumu
Dzirnavu ielā 78/80,
pie Berga bazāra.
Tālr. 295618, 271172,
291868.

Lainbanka nevēlas konfliktus

No 1.lpp.

Savukārt vairāki vecāki cilvēki *Dienai* apgalvoja, ka viņi grāsās iz- nemt tikai procentus, nevis visu no- guldījumu, jo ticot šai bankai un Lat- vijas Bankas vadības solījumiem tai vajadzības gadījumā palīdzēt. *Lain- bankai* ir aptuveni trīs — četri tūk- stoši klienti. Kopumā no visiem ie- guldītājiem līdzekļi tikai 15% ir privātpersonu depozītnoguldījumi.

Otrdien ir atjaunota arī *Lainban- kas* teleksa darbība, ko pēc Vidze- mes priekšpilsētas tiesneses Irēnas Polikarpovas rīkojuma par aresta uz- likšanu šīs bankas pasta un telegrā- fa korespondencei apturēja *Lattēle- kom* tālsakaru centrs. Pēc *Dienas* rī- cībā esošajām neoficiālajām ziņām, līdzīga saturs norādījumu piektdien saņēmis ne tikai *Lattēlekom* tālsaka- ru centrs, bet arī vietējo sakaru Rī- gas nodaļa, taču tas nav izpildīts. Arī *Latvijas pasta* piektdien saņēmis rī- kojumu par dažu privātpersonu ko- respondences arestu, taču nav zi- nāms, vai tas ir tieši saistīts ar *Lain- bankas* lietu. Ja šie rīkojumi (arī pra- šība atslēgt *Lainbanku* no starptau- tiskās norēķinu sistēmas *SWIFT*) tiktu izpildīti, komercbanka būtu pa- likusi bez sakariem un tās darbs bū- tu paralizēts. *Lainbankas* padomes priekšsēdētājs Arnolds Laksa minē- ja, ka otrdien bankas apsardzi Ie- kšlietu ministrijas pārstāvji vairāk- kārt centusies izprovocēt sadursmi- — mēģinājuši bez speciāliem do- kumentiem iekļūt bankas telpās, ne- kaunīgā veidā prasījuši uzstāties ap-

sardzes darbinieku apliecības, drau- dējusi atņemt ierocus. Tādēļ, lai ne- rastos bistama konfliktsituācija, *Lainbankas* vadība nolēmusi, ka vi- si bankas apsardzes darbinieku ie- roči jānodod un jāieslēdz bankā sei- fā. Arī Latvijas valdība otrdien sēdē spriedusi par situāciju ap *Lainban- ku*, un tā ir gatava vajadzības gadiju- mā palīdzēt bankai tās finansiālās grūtībās, valdības preses konferen- cē teica finansu ministrs Andris Pie- balgs. Konkrētā izpildījumā palī- dzības veidus finansu ministrs ne- vēlējas.

Valdība uzskat, ka abu aizturē- to personu vainīgumu noskaidros tiesa, taču šajā gadījumā esot jāana- lizē situācija, vai līdzīgos gadījumos, kad tiek skartas lielas sabiedrības daļas intereses, nav vajadzīga uzma- nīgāka pieeja nekā pēkšņs arests. Trešdien Ministru kabineta esot paredzēta tikšanās ar *Lainbankas* va- dibu. Finansu ministrija strādājot pie programmas, kā ārkārtas gadījumos veikt finansu sistēmas stabilizāciju, lai neciestu plaša sabiedrības daļa. Jautāts, kādēļ līdzīga valdības reak- cija nesekoja pēc citu komercbanku, piemēram, *Topbankas* un Tautas bankas naudas grūtībām, A.Pie- balgs paskaidroja — *Lainbankas* ga- dijums esot īpašs, jo iespējamo grū- tību iemesli nav no tās atkarīgi, tie ir «no ārpuses».

Pēc Saimes Aizsardzības un iek- šlietu komisijas lūguma Ģenerāl- prokuratūras krimināltiesiskā de- partamenta virspasūtītājs Oļģerts

Šabānskiis un Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks Jānis Ap- elis par ierosināto krimināllietu slē- gta komisijas sēdē informēja tās lo- cekļus. Komisijas vadītājs Andris Li- gotnis žurnālistiem teica, ka Saei- mas aktivitātes nav vērtējamas kā cenšanās ietekmēt krimināllietas iz- meklēšanu, jo deputāti nedrīkst to darīt. Loti labi apzinoties parlamen- tā kompetenci, deputāti lūguši infor- māciju, jo visas līdzšinējās ziņas sa- ņēmuši no masu medijiem, kur tās interpretētas dažādi. Kāpēc komi- šai šāda informācija? A.Ligotnis sa- cija, ka deputātus, gluži tāpat kā pār- ējo sabiedrību, interesē šis gadi- jums, jo tas nav «par saulespuķu pārdevējiem», bet pazīstamas ban- kas vadītājiem. Lai neietekmētu iz- meklēšanu, A.Ligotnis no jebkā- diem komentāriem presei atteicās.

Vienīgais no *Lainbankas* vadības pārstāvjiem, kam vēl ir paraksta tie- sības pēc divu vadošo amatpersonu aresta, viceprezidents Dzintars Pel- chergs otrdienas vakarā dosies uz policiju nodot liecību kā *Lainbankas* pārstāvi, taču pirms tam Latvijas Bankas prezidenta Eināra Repšes un prokuratūras pārstāvju klātbūtnē viņš panācis vienošanos ar eko- nomiskās policijas vadītāju Didzi Šmi- tiju, ka viņš netiks šīs sarunas laikā aizturēts, kā tas pagājušo piektdien notika ar *Lainbankas* vicepreziden- tu Valtu Vigantu. Kā zināms, viņš bi- ja uzaicināts ierasties uz pārrunām

Policijas departamentā, no kurienes vairs bez apsardzes neizgāja. ♦

SMALKO APRINDU HRONIKA

Šprotes ievē Latviju Eiropā

Juris Tihonovs

Pietiek tikai ieskatīties Eiropas padomes Parlamentārās asamblejas prezidenta Mígela Anheļa Martinesa laimīgi starojošajā sejā, kad Latvijas delegācijas vadītājs Andrejs Panteļejevs viņam 55.dzimšanas dienā 30.janvārī dāvina trīs kārbīņas ar Latvijas šprotēm eļļā, lai saprastu, ka zeltainās šprotes valsts prestiža labā var darīt daudz vairāk nekā politiku kaisnīgās runas starptautiskās organizācijās, Ārlietu ministrijas notas vai demonstrācijas pie ārvalstu vēstniecībām.

Lai gan sumināšanas reizē, kurā bez Latvijas parlamentāriem piedalījās arī Latvijas vēstniece Francijā Aina Nagobads-Ābola, M.A.Martinesam tika pasniegtas arī citas dāvanas, skaidri redzams, kura viņam patika visvairāk. *Dienai* gan neizdevās noskaidrot, ko šajā mirklī teica A.Panteļejevs un ko viņam atbildēja Spānijas cietaim Franko laikā sēdējušais, sandinistu armijā Nikaragvā karājušais un kaklasaites konsekvēnti nenēšošais EPPA šefs. Taču pēc tam A.Panteļejevs *Dienas* apskatniekam piezīmēja, ka tā nebūt neesot Latvijas humānā palīdzība Eiropai,

kas tik labi neprot gatavot šprotes eļļā, bet gan dāvāna, ko jubilārs pirms tam lūdzis un pēc kuras īpaši ilgojies. Un tikai tagad mums vi-

siem ir galīgi skaidrs, kāpēc tik raiti ritēja M.A.Martinesa vadītā EP-PA 31.janvāra sēde, kurā tika pieņemts Latvijas uzņemšanai labvē-

līgs lēmums.

Nu mums māksla rokā. Šprotes ievēda Latviju Eiropas padomē, gan jau ievēdis arī Eiropas savienībā.♦

Andrejs Panteļejevs dzimšanas dienā dāvina Martinesa kungam Latvijas konservus. Foto — no Eiropas padomes arhīva

GRĀMATA

ATPŪTA

Gudra milētāja rokasgrāmata

Ingus Josts, speciāli Dienai

Kā jūs izturaties pret mīlestību, pret mākslu mīlēt — kā pret kaut ko pašsaprotamu, ko jūs esat iezīdījis līdz ar mātes pienu, vai kā pret grūtu brīnumu, kas jāmācās arvien no jauna? Varbūt jūs mīlestību uztverat kā nogurdinošu pienākumu, kuru izdo-mājuši dzejnieki un ar kuru jums nav nekāda sakara?

Atbildes uz šiem un vēl daudziem citiem jautājumiem visi zinātkārie atradīs apgādā *Jumava* glīti izdotajā Ēriha Fromma grāmatā *Mīlestības māksla (The Art of Loving)*, kas dienasgaismu ieraudzījusi 1956.gadā Nujorkā.

Izcilais filozofs un psihologs Ērihs Fromms dzimis 1900.gadā Frankfurtē, studējis Heidelbergas un Minhenes universitātē, kā arī Berlīnes Psihoanalīzes institūtā. 32 gadu vecumā viņš atstāj dzimto Vāciju un dodas uz Amerikas kontinen-tu, kur nodzīvo lielāko sava mūža da-lu.

Fromma «lietišķās» grāmatas, pie kurām pieskaitāma arī *Mīlestības māksla*, uzrakstījis vienkāršā, sapro-tamā valodā, taču to saturu nekādā gadījumā nevar uzskatīt par atvieglā-nātu, gluži otrādi — Fromms ikreiz mēģina pieskarties esamības būtī-kākajiem jautājumiem un, ciktāl tas ir iespējams, arī atbildēt uz tiem.

Kaut arī *Mīlestības mākslas* no-saukums pirmajā mirklī likies ro-mantisks un optimistisks, pati grā-mata ļoti nopietni runā par grūtībām, ar kādām indivīdam nākas saskar-ties ceļā uz mīlestību.

Grāmatas sākumā Fromms ana-lizē kļūdainos pieņēmumus, kas vai-rākumam cilvēku liek uzskatīt, ka par mīlestību nekas nav jāzina. Pirm-kārt, raksta grāmatas autors, cilvē-kiem šķiet, ka mīlestības sākotnējā nozīme ir tikt mīlētam, nevis mīlēt. Otrkārt, daudzi uzskata, ka viņiem piemīt spēja mīlēt, taču ļoti grūti ir atrast mīlestības objektu. Treškārt, cilvēki mēdz jaukt īslaicīgu iemīlē-šanos ar pastāvīgu mīlestību.

Šādu maldīšanos veicina vispārē-jā patērēšanas gaisotne Rietumu sa-biedrībā — cilvēki gādā par to, lai viņi būtu iekārojami kā mīlestības objekti. Diemžēl šo objektu «parau-gi» — slavenības, bagātnieki, fiziski skaisti indivīdi — bieži ir tik slaveni, bagāti un pilnīgi, ka istā objekta meklējumi pārvēršas jucekļīgā amo-ka skrējienā. Tādējādi daudzos no-stiprinās pārliecība, ka visiem parau-gu nepietiek, viņi apmierinās ar pus-ideālu partneri un visu kopdzīves lai-

ku pārmet tam, ka viņš nav tik labs kā tas slavenais, bagātais, skaistais, nemaz nepajautājot sev — vai es vēlos un spēju mīlēt cilvēku, kas ir li-dzās?

Grāmatas turpinājumā Fromms savdabīgi skaidro vēl daudzus citus it kā pašsaprotamus pieņēmumus, brīvi atmetot iesīkstējušas dogmas un nerēķinoties ar sabiedriskās do-mas ieroci. Filozofa augstākais mēr-kis, viņa «paraugs» ir dzīvība, kas sevi apzinās (tā viņš definē cilvēku). Fromms neāprotami vēršas pret moderno vienlīdzības izpratni, kas vedina nevis uz vienlīdzīgu vien-reizību, bet uz vienlīdzību vienādībā. Viņš norāda, ka «brīvība» Rietumu pasaulē indivīdu pakļaušanās sa-biedrībai nebūt nav būtiski zemāka kā totalitārās sistēmās, vienīgi tas tiek panākts ar pozitīvu piemēru, ne-vis piespiedšanas palīdzību.

Atsevišķa nodaļa *Mīlestības māks-lā* veltīta mīlestības objektiem. Fromms norāda uz brāļa, mātes, erotisko un Dieva mīlestību, kā arī pašmīlu. Visplašāko izklāstu grāma-tas autors atvēlējis Dieva mīlestībai.

Grāmatas noslēgumā autors sniedz savu viedokli par mīlestības saīršanas procesiem mūsdienu Rie-tumu sabiedrībā.

Tulkotāja Baiba Jansone savu darbu pavelkusi godprātīgi, tikai viē-tām mulsina pārāk ciešā turēšanās pie oriģināla teksta, kas izpaužas, piemēram, «rakstura pacinās» — mazliet mainot šī precizā tēla vārdis-ko ietēpju, tulkotāja būtu padarījusi tekstu vēl «garšīgāku» un vieglāk uz-teramu.

«Mīlestība ir brīvības bērns,» Fromms savā grāmatā citē kādu se-nu franču dzejismu. Vai mēs jau esam tik brīvi, lai mīlētu? Un vai lab-klājīgajā nākotnē mīlestības sapni negaida jaunas — saldākas važas?♦

Humors

Vakardienas krustvārdu mīklas atrisinājums

Var pieteikties uz Baltic Exchange Program 1995

Stokholmas universitātes Juridiskā fakultāte no 17.aprīļa līdz 27.maijam organizē mācības augstskolā un prakti advokātu birojos Stokholmā tieslietu studentiem no Latvijas.

Programmas dalībniekiem jābūt LU Juridiskās fakultātes studentiem, ne jaunākiem par 20 gadiem, jāprot labi runāt, lasīt un rakstīt angļiski.

Pieteikumus ar pretendenta personības un izglītības aprakstu, un foto-grāfiju jāšūta līdz 24.februārim uz šādu adresi:

Stokholm University Faculty of Law
Baltic Exchange Program 1995
S—106 91 Stockholm, Sweden
Fax. nr. +46-8-612 90 72.
Nepieciešamo papildu informāciju iespējams saņemt no iepriekšējās pro-grammas dalībniekiem: Anri Leimanis (tāl.521546, 215577), Ēriks Blumbers (tāl.610230)

SHARP

BIROJA TEHNIKA

AKU SABIEDRĪBA SP SPT

SHARP PRODUKCIJAS OFICIĀLAIS IZPLATĪTĀJS LATVIJĀ

SALONS: RĪGĀ, JAUNIELĀ 14, TĀLR. 213509

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Shell Latvia SIA

A WHOLLY OWNED SUBSIDIARY OF THE ROYAL DUTCH/SHELL GROUP, THE WORLD'S LARGEST INTERNATIONAL OIL AND CHEMICALS COMPANY

is currently looking for highly motivated new staff members to help us achieve our aim of becoming, once again, a leading member of the oil industry in Latvia.

The following positions are available.

Retail Account Manager:

His/her tasks will be to assist in the automation of our Petrol sites (throughout the Baltics) and to prepare our stations for electronic card payments (Euroshell/VISA/etc.). We require from the candidate a reasonable level of technical computer knowledge, IC managerial experience and above all a commercial interest.

Lubricants Marketing Officer:

Who will assist in setting up and develop Shell's lubricants business in Latvia. Candidates should possess a proven commercial background, strong customer orientation matched with energy and enthusiasm. Previous lubricants experience is preferable but not essential.

The candidates must possess good communication skills and be good teamworkers both within his/her own Function as well as with other Business Functions. An ability to communicate in both written and spoken English is also required.

Interested candidates should send their application together with a full Curriculum Vitae to:

W. Erkelens
Finance Manager
c/o Shell Latvia SIA
2, Elizabetes Street
LV 1340 Riga

to reach us by 12th February 1995

RĪGAS ZĪMOGU FABRIKA

ZĪMOGI IESPĒDDARBI REKLĀMA

Rīga, Merkļa 11 (pretī cirkam) 3. stāvs Tālr.211211, 223724
MŪSU AĢENTS IERADISIES PIE JUMS (RĪGAS ROBEŽAS)

Latvijas tūrisma aģentu asociācija

Aicina apmeklēt starptautisku izstādi

BALT TOUR '95

10.02. — 12.02.95.

Rīgas kinostudijā, Šmerļa ielā 3

Lieliska iespēja izvēlēties ceļojumus!

• Starptautiskās un vietējās tūrisma firmas.
• Transporta kompānijas.
• Atpūtas kompleksi, viesnīcas, restorāni.
• Lielie laimesti — ceļojumi, pusdienas augstas klases restorānos, vērtīgas balvas.
• Kultūras programma.

10.02. — speciālistiem un biznesa pārstāvjiem.
11., 12. 02. — visiem interesentiem.
Sāksme: 6. tramvajs, 4, 16. trolejbuss, 1., 14., 21., 32. autobuss. 11., 12. 02. kursēs speciāls autobuss no Katedrāles (Brīvības bulv.): plkst. 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30.

Tālr. 529918

Firma "MONALD - METALS"

realizē melno metālu velmējumus:

- vienādmalu leņķi 40-90
- U profila sijas 10-20
- sijas
- apal'teraudu Ø 11-180
- plakan'teraudu
- cinkoto profilu

- periodiskus profilus 12-22
- lokšņu tēraudu
- velvāto stiepli Ø 6,5
- kvadrāt'teraudu 25,28
- caurumotas loksnes
- caurules elektrometinātas 20,25,38,50,57,89

Pērk metālprodukciju. Izziņas pa tālr. 263195

BALTIC INTERNATIONAL AIRLINES

Sakarā ar Čečenijas konflikta radītajām grūtībām aviācijas degvielas nodrošinājumam paziņojam par EREVĀNAS reisa atklāšanas datuma PĀRCELŠANU uz svētdienu, 1995.gada 26.martu. Ceram, ka neesam radījuši neērtības mūsu pasažieriem. Administrācija

FIRMA Auxilium

izsludina konkursu uz FINANSU DAĻAS DIREKTORA VIETU.

Nepieciešama augstākā izglītība, pieredze finansu darbā, teicamas organizatora spējas, pieredze darbā ar PC, ieteikuma vēstule.

CV un pieteikumus sūtīt firmas Auxilium direktorijai līdz 15.02.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

Unā!

RADIO SKONTO

MUMS IR JAUNA DZĪVESVIETA!

Radio Skonto studija — Dzērbenes ielā 14, tālr. 558222. Birojs — Meistaru ielā 21.

KREDĪTS

pret automašīnu un nekustamā īpašuma ķīlu. Tālr.373796.

REKLĀMA

Firmām un uzņēmumiem!

PIEDĀVĀJAM SADARBĪBU JEBKURAS JŪSU PRODUKCIJAS
TIRDZNIECĪBAS IZSTĀDES RĪKOŠANĀ VENTSPILĒ.

IESPEJAS:

- noliktavu, administratīvo un izstāžu telpu īre,
- jebkuru jūsu preču pārdošana.

Uzziņas: tālr. Rīga 224569, tālr./fakss Ventpils 22736, mob. tālr. 8-29-349430.

RADIO
106.2
IAĢĪA

IR DIVDESMITĀ
GADSIMTA
BEIGAS.

Šis te: ir faksa aparāts.

KĀ ZINĀMS, TAS IZGUDROTS, LAI ĀTRI
NOSŪTĪTU aktuālu vēstījumu.

Tieši tāpēc jūsu sludinājumam *Radio Rīgai* ētērā ir iespēja
izskanēt ātrāk, nekā jebkad! Atsūtiet to mums pa faksu un
jau dažas minūtes vēlāk

ŠO INFORMĀCIJU IZDRIEDS VAIRĀK
NEKĀ MILJONS KLAUSĪTĀJU!

Un pats labākais šini lietā: pa faksu nosūtīs sludinājumus
jums izmaksās par veselu trešdaļu lētāk,
nekā parasts sludinājums!

Paskatieties uz savu faksa aparātu un

atcerieties mūsu faksa numurus — 200999 un 7820304.

BALTĪJAS VALSTU NEATKARĪGO PRODUCENTU APVIENTĪBAS PROJEKTS SLIEKSNIS

Mēs esam XXl.gadusimēņa priekšā. Cilvēce ir nonākusi līdz
savam izvešes brīdim. Katram jāpiedāvā SAVA versija — neviena
filozofija, neviens variants ne tiek liegts. Arī Baltijai ir jāseka savs
vārds, SAVAS pieredzes piedāvājums nākotnei. Mākslas valodā.

Baltijas Neatkarīgo producentu apvienība izsludina konkursu pilnmetražas aktierfilmas PROJEKTAM SLIEKSNIS.

Konkursā var piedalīties Baltijas valstu autori. Jāiesniedz filmas
sinopse (mašīnrakstā 7-10 lpp.), pievienojot ziņas par autoru.
Darbi jāiesniedz 3 eksemplāros latviski, krievu vai angļu valodā.

ADRESE: Elizabetes iela 83/85, LV 1047, a/k 626.
AR NORĀDI: konkursam SLIEKSNIS.

Iesniegšanas termiņš (pasta zīmogs) — 1995.gada 1.maijs.
Darbus izvērtēs BNPA žūrija. Tās labākos darbus apbalvos.
Kopējais konkursa balvu fonds — 10 000 ASV \$. Baltijas Valstu
Neatkarīgo producentu asociācija vienošas ar autoriem par

iesniegto projektu tālāku izmantošanu.
Autoritēties aizsargātas atbilstoši starptautiskajām autoritēties
normām un Latvijas Republikas likumam Par autoritētibām un
blakustiesībām.
Iesniegtos projektus nerezencēs un atpakaļ nenosūtīs.

Akciju pārdošana un akciju pakešu formēšana:

"Latvian Supermarket Company" 2. emisija (Latvija)
"Bonus Incorporated" 3.—6. emisija (Latvija)
"Автомобильный Всероссийский Альянс" 2. emisija (Krievija)
"Тверьуниверсалбанк" 4. emisija (Krievija)

Katra "LSC" un "Bonus"
21. akcija par brīvu;
Pērkot 10 "Bonus" akcijas,
 tiek dāvināta "Bonus Card" kredītkarte;
"LSC" akcijas iespējams apmaksāt **pa daļām;**
Akcijas var iegādāties par
privatizācijas **sertifikātiem;**
Līdz 15. 02. 95. "LSC" akcijām
emisijas uzņemuma **atlaide.**

"Bonus Trust" adrese:
Rīgā, Raiņa bulv. 25, 6. stāvs,
tālr. uzziņām 223613, 210238

KATRAM SAVS PORTFELIS

VALSTS BULDURO DĀRKOPĪBAS TEHNĪKUMS izsludina konkursu

uz dārkopības agronomu — apmācības meistara
(vīrieša) darba vietu
Mācību saimniecības dārzenu — garšaugu iecirkni.
Pieteikties līdz 26.februārim pa tālr. 7-53253, 7-53135. Konkurss notiks
1995.gada 2.martā.

LATVIJAS UNIVERSITĀTE Gramatvedības un datoru

KURSI GRĀDA

- Bilancespēju grāmatvežu sagatavošana
- Strādājošo grāmatvežu parkvalifikācija
- Personālo datoru lietotāju sagatavošana
- WINDOWS, Word for WINDOWS, EXCEL, Corel DRAW

Programmu izstrādāšana un pārdošana **213206**

Uzvarēt palīdz Jānis Bojārs

Arturs Vaiders

Latvijas basketbola līga. Ceturtdaļfināli.

Lielupe — **Bonus** 89:132 (19:34, 45:63, 74:92). Sērijā ar 3:1 uzvarēja **Bonus**.
Bonus: Antipovs 48, Jēkabsons 30, Reijess 18, Laksa 16, Liepkalns 13, Kr.Kambala 4, Azacis 3, Prieditis.
Lielupe: Brinkis 29, Hāzers 24, Meijns 15, Aire un Frolovs pa 6, Stašāns 5, Jonikāns un Kreslins pa 2, Bājārs, Zariņš.

Bonus pat bez lideriem Šnepa un Stelmahera uzvaras sasniegšana problēmas neradīja. Pārāk liela bija atšķirība meistarībā. Lazarete klubā gan turpinās. Uz vienas kājas atkal ir Galpānovskis. Stelmahers jau gan esot arī no slimnīcas un iespējams drīz varēs arī spēlēt. Līdz pusfinālam vēl pusotra nedēļa. Šajā mačā istu benefīci node monstrēja Antipovs.

Rīgas Laiks — **LainERS** 124:113 (30:29, 51:55, 82:80). Sērijā 2:1 **RL** labā.

Rīgas Laiks: Bagatskis 37, Edvards 21, Otersons un Kasp.Kambala pa 17, Purnis 16, Cimdiņš 10, Pogins 4, Kiselevs 2, Lukševičs.

LainERS: Brauns un Grigalavičs pa

23, Smits 20, Liepnieks 19, Lūkis 18, Skrstiņš un Niedra pa 3, Naglins 2, Turlajs, Bleja.

Bankjeru atbalstīto komandu līdzjutēju «biezais» gals šoreiz bija tukšs. Vieni acimredzot strādāja, bet otriem Adamsons ar Čeveru vēl neļauj strādāt. Toties aiz Valtera komandas šoreiz bija pavisam smags fans — Jānis Bojārs. Vārbūt tieši viņa kilogrami izšķīra? Jo laukumā nebija ne Vaitaids, ne arī Valtera.

Klūdam bagātā spēlē nevienai komandai neizdevās atrauties vairāk par 9 punktiem. **LainERS** lideri izskatījās smagnīgi. Jau kuro maču bāls bija Niedra. Savukārt jaunieši brīžiem rādīja istu viru spēli. Pie griezmiem drošs bija Kaspars Kambala, vairākus trišpunktņiekus istajā brīdī iemetā Purnis, bet izšķirošo lūzumu ar sešiem gandrīz pēc kārtas gūtiem punktiem panāca Cimdiņš. Šie puiši Vaitaidsa prombūtnē spēles otrajā pusē pa istam atraisījis. Vārbūt ārzemnieku ēnā nobāl ne viens vien vietējais basketbolists. Par naudu jau vispār nav runāt!

Ventspilnieki neatdot ne pēdu

Guntis Keisels, *Dienas* speciālkorespondents Ventspilī

Ventspils — **Metropole** 107:102 (34:29, 57:47, 81:80). Sērijā ar 2:1 vadīja **Metropole**.

Ventspils: Džeraldins 28, Melvins 24, Zankovskis 15, Buševičs 12, Leimanis 11, Fogels un Lasmanis pa 8, Bērziņš 1.

Metropole: Višņevičs 24, Miglinieks 23, Helmanis 17, Vests 14, Bernāts 10, Abdullahs 7, Vitols 5, Karlsons 2.

Treneru komentārs.

Raitis Silarājs (**Ventspils**):

Esmu apmierināts ar rezultātu. Arī ar savas komandas sniegumu, izņemot brīžus, kad sasteidzām uzbrukumus. To izmantojot, **Metropole** uz brīdi pārņēma iniciatīvu (apmēram 30.minūtē rezultāts bija 74:66 **Metropoles** labā). Taču galotnē jau otro maču pēc kārtas lieliski nospēlēja Buševičs, ar kura tālme-

tieniem gūvām izšķirošo pārsvaru. Protams, objektīvi sāncenši ir mazliet stiprāki. Taču piektdien mēs cīnīsimies!

Pēteris Višņevičs (**Metropole**):

Visu pirmo ceturtdaļu es visvairāk domāju, vai mani spēlētāji vispār ir dzīvi (**Metropoles** spēlētāji uz Ventspili brauca ar saviem auto un Miglinieks, Helmanis un Karlsons zālē ieradās, kad rīdēja jau 10.minūte — esot mainījuši riepu). Pēc tam sastāvs bija vislabākais, taču tikko atbraukušajiem bija grūtāk ieiet spēlē.

Ventspilnieki šodien spēlēja pagatēsim labi. Piektdienai pirmās uzdevums ir laikus ierasties Ventspilī, lai pašī sev neradītu liekas problēmas.

Samušonoks paliek trešais

Grodņā notika turnīrs brīvā cīņā spēcīgā sastāvā. Igors Samušonoks (svara kategorijā līdz 90 kg) pirmajā cīņā tikās ar pasaules čempionāta bronzas medāļnieku Aleksandru Savko. Gan pamatlaiks, gan papildlaiks beidzās neizšķirti 0:0. Visu izšķīra tiesnešu lēmums, kuri uzvaru ar 2:1 atdeva Savko, kurš, starp citu, dzīvo Grodņā. Viņš galarezultātā arī kļuva par uzvarētāju. Samušonoks atlikušās cīņas uzvarēja un ierindojās trešajā vietā.

Piekto vietu iecīnīja daugavpīlieši Eduards Žukovs (68 kg) un Aleksandrs Badajevs (74 kg).

Irbi pietaupe šodienai

Nacionālā hokeja līga, 6.februāris. **Maple Leafs** — **Sharks** 7:3 (4:1, 2:2, 1:0). Andreičuks 2, 3, Gil-mors 2, 3, +2, Jeiks 1, Elets 1, Sundins 5, Džon-lipam 1, 2, Ozo-lipam +1.

Pēc veiksmīgi aizvadītas spēļu sērijas bēdžot «salūzu» arī Artūrs Irbe un **Sharks** aizsardzība. Pirmajā periodā Irbe no vienpadsmit metieniem atvairīja tikai septiņus un pirmo reizi šajā sezonā tika nomainīts. Sākoties otrajai trešdaļai, **haiziju** vārtos stājās Flahertijs. Ar viņa sniegums ne-bija daudz iespaidējams, un **Sharks** piedzīvoja pirmo zaudējumu pēdējās septiņās spēlēs. 3:7 izbraukumā gan nekā traģiska nav, vēl pie tam, jaņem vērā, ka piecas no septiņām ripām tika gūtas vairākumā... Tiem, kurus šodī satraucis šis zaudējums, kā ne-liels mierinājums kalpo Sanda Ozo-

linja rezultativitātes punkts. No viņa piespēles vārtos guva Džefs Nortons.

Nākamā **Sharks** spēle jau šorīt Detroitā pret **Red Wings**.

Senators — **Flyers** 3:0 (2:0, 0:0, 1:0). Daiglis 3, Jašins 4; Marejs 1.

Kopš pirmdienas līgā vairs nav nevienas komandas, kas nebūtu tikusi pie uzvaras. **Senators** šo «varopdarbu» veica, pateicoties nevainojamai vārtsarga Dona Bopnē darbībai. Jāpiebilst viens vēl nemams fakts — Otavas klubs pirmo reizi guvis divus punktus, neizlaižot nevienu ripu.

Flames — **Jets** 4:5 (1:0, 0:2, 3:3). Fleri 4, Reihels 3, Nivendaiks 3, Krūss 1; Emersons 3, +2, Selanē 6, 7, +1, Ulanovs 1, Dreiks 3.

Rezultatīvākie spēlētāji pēc 6.februāra spēlēm: Selanē (**Jets**) 15 (7+8), Sakičs (**Nordiques**) 15 (4+1), Hais (**Blues**) 14 (9+5), Nikols (**Blackhawks**) 14 (5+9), Jāgrs (**Penguins**) 13 (7+6), Tkačuks (**Jets**) 13 (7+6), Frensis (**Penguins**) 13 (3+10), Rēniks (**Blackhawks**) 13 (3+10), Haušlijs (**Flames**) 13 (3+10).

Nacionālā basketbola asociācija, 6.februāris. **Nets** — **Pistons** 101:97. Džāijans 28, Morris 19; Dumarss 27, Hills 23.

Nets joprojām nespēlē savainotie lideri Deriks Koulmens un Kenijs Andersons, tomēr arī bez viņiem mājiniķi bija labāki cīņā par atlecošajām bumbām — 69:40 un precīzāki soda metienos — 38:19.

76ers — **Hawks** 92:107. Baross 26, Bartons 23, Smits 22, Bleikots 21, Eio 18, Lengs 17.

Izšķirošā bija trešā ceturtdaļa, kurā Stīvs Smits guva 15 punktus un **Hawks** no 44:53 panāca 76:62.

Tikai septīto reizi sezonā **Hawks** precizitāti pārsniedza 50% robežu.

Trail Blazers — **Rockets** 120:82. K.Robinsons 20, Dž.Robinsons, Kersijs, Drekslers pa 16; Olaidžuvons 22.

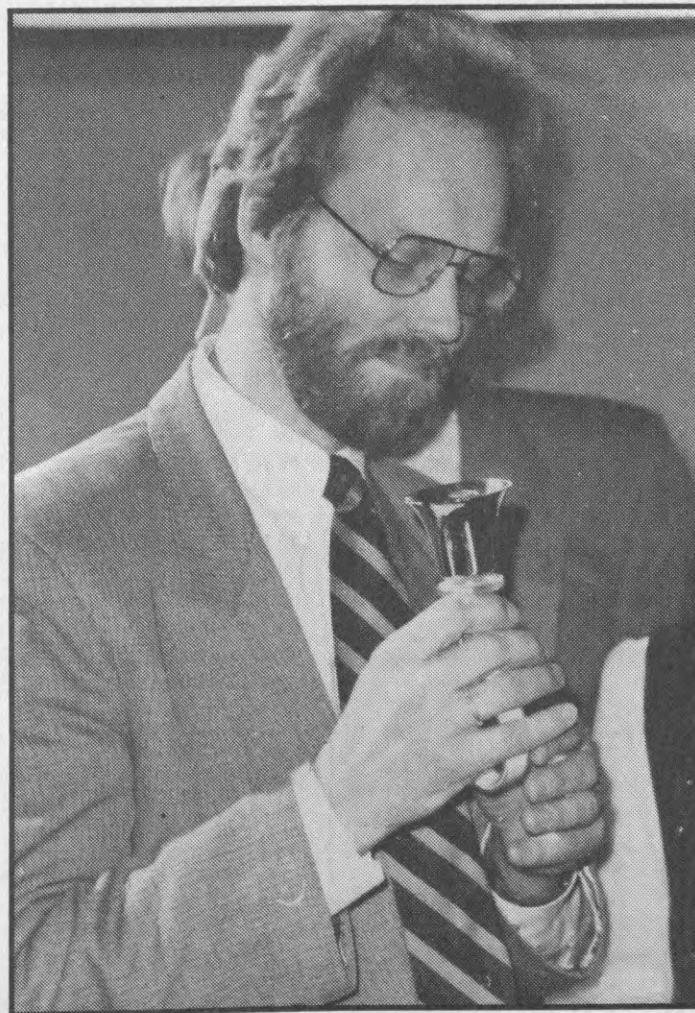
Spēle, kurā čempioni cieta smagu zaudējumu, izcēlās arī ar dūru vicināšanu un virkni noraidījumu. Vispirms par skatītāja grūšanu tika noraidīts hūstionietis Vernons Maksvels. Tad par līdzīgu pārkāpumu sodā izpelnījās Roberts Horijs un trenera palīgs Lerijs Smits, bet trešās ceturtdaļas sākumā par strīdu laukumā atstāja Otiss Torps un Kriss Dadijs. Pirms tam jau gan viss bija skaidrs, jo otro ceturtdaļu portlendiess uzvarēja ar 30:10 un puslaiku beidza ar 61:35.

Noskaidrojušies komandu sastāvi **All star** spēlī, kas notiks Finiksā 12.februārī. **Austrumi** (treneris

Precizākais metējs ir Getlins (**Warriors**) — 67,1%, labākais cīņā par atlecošajām bumbām — Mutoombo (**Nuggets**) 44 spēlēs 568 bumbas (12,9 vienā spēlē) un dāsnākais piespēlētājs dalītājs Stoktons (**Jazz**) 46 spēlēs 559 piespēles (vi-dēji 12,2).

NOVADI

Kultūras ministrs izsaka atzinību Alūksnes kultūras darbiniekiem

Jānis Dripe iemēģina savdabīgo kamerkora **Arsis** instrumentu. Foto — A.Timmermanis

Daina Siņepikova

Alūksne, 6.febr. Pagājušajā nedēļā lauku klubus un bibliotēkas apmeklēja Kultūras ministrijas speciālisti. Viņu vizīte noslēdzās ar kultūras iestāžu vadītāju tikšanos Alūksnes tautas namā. Kultūrpolitikas departamenta direktore Vija Virmāne atzina, ka Alūksnes kultūru uz-

skata par nācijas izdzīvošanas pamatu. Vairākus pagastu pašvaldību ir spējušas saglabāt gan darboties spējīgus klubus, gan bibliotēkas. Par to gandarījumu izteica arī kultūras ministrs Jānis Dripe piektdien, pasniedzot Kultūras ministrijas atzinības rakstus. Starp atņemto apbalvotajiem ir Vīrešu un Annas pagasta bib-

Visu izšķir pēdējā kārtā

Latvijas čempionātā šahā dāmām 10.kārtā Rause zaudēja Šafranskai, Luckāne — Voronovai, Dadikina — Ernestei, Meijere pieveica Beidrinu un Vēja — Rožlapu, bet Ungures un Rubenes partija noslēdzās neizšķirti. Pirms pēdējās kārtas ar 7 punktiem vadībā bija Erneste, Rubene un Šafranska. Voronovai bija 6,5 un Rausei — 6 punkti.

Strazdiņai trešais Vācijas kauss

Par Vācijas kausa ieguvējām volejbolā trešo reizi pēc kārtas kļuvas Berlines **CJD** spēlētājas, un visas trīs reizes sastāvā ir bijusi latvietie Zānete Strazdiņa. Anitas Rosijskas kontā ir divi šādi panākumi. Pusfinālā berlīnietes ar 3:0 uzvarēja Švertes klubu, bet finālā ar 3:2 laukuma saimnieces — Švertes volejbolistes.

Jaunie latvieši izceļas ar tērpiem

Aldons Vrubļevskis*

Mūsu kalnu slēpotāju treneris Jānis Čiaguns izteicās: «Tik tālu uz dienvidiem vēl neesam braukuši slēpot, un sniegs šeit, lielā augstumā (vairāk nekā 2000 m virs jūras līmeņa), ir ļoti ātrs.»

Pirmdien notika 2.Eiropas Jaunatnes ziemas olimpisko dienu atklāšanas ceremonija, kas bija sarakota lielā basketbola halē. Mūsu sportisti plānojis apmetties gan jūtās, gan izskatījās labi. Tad tērpu citiem nebija, bet tie, kas bija tērpušies biežāk ziemas apģērbā, halē varēja ieciepties.

Sportistu, skatītāju un preses pārstāvju acīs šā sarīkojuma nozīmī vairoja SOK prezidenta markiza H.Samaranča un Eiropas OK asociācijas prezidenta Dr. J.Roges uzrunas, kurās augstās amatpersonas sportistus sveicā kā nākamos

olimpiešus, aicināja cienīt olimpiskos ideālus un *fair play* principus, kā arī uzteica mazaizsācējus spēlētājus, kas ir tie, kas sacensības sarakot tik lielas sacensības.

Latvijas delegācija apmetusies 10 km attālumā no pilsētas centra, ap 1300 m augstumā. Šajā pašā vietā dzīvo arī Lietuvas un Igaunijas sportisti. Pirmdien sacensību vietas izmēģināja mūsu kalnu slēpotāji un slēpotāji. Slēpošanas trasēs vijas gar kalnu dienvidu un ziemeļu nogāzēm, tāpēc būs grūtības ar smērņu izvēli. Arī augstums distanciemkiem var traucēt, tomēr mūsu sportisti nesūrošas, jo apstākļi visiem vienādi. Trases pat esot vienkāršākas, nekā mūsējie gaidījuši.

Eiropas valstu futbola čempionātos

Spānija, 20.kārtā: **Real** (Madride) — **Sevilla** 2:0, **Barcelona** — **Sporting** 3:1, **Valencia** — **Athletic** 0:0, **Real** (Valjadolidā) — **Racing** 1:1, **Real** (Sosjedadā) — **Compostella** 1:1, **Tenerife** — **Real** (Sagosa) 2:0, **Celta Vigo** — **Albacete** 0:0, **Betis** — **Logrones** 1:0, **Real** (Oviedo) — **Espanol** 3:0, **Deportivo** — **Athletic** 0:0.

Real (Madride) 31, **Deportivo** 28, **Barcelona** 27, **Betis** 25, **Real** (Sagosa) 25, **Tenerife** 22, **Athletic** 22, **Sevilla** 21, **Espanol** 20.

Anglija, 27.kārtā: **Tottenham** — **Blackburn** 3:1, **Man Utd** — **Aston Villa** 1:0, **Notm Forest** — **Liverpool** 1:1, **Coventry** — **Chelsea** 2:2, **Everton** — **Northwich** 2:1, **Swinch** — **Crystal Palace** 0:2, **Leicester** — **West Ham** 1:2, **QPR** — **Newcastle** 3:0, **Sheff Wed** — **Arsenal** 3:1, **Southampton** — **Man City** 2:2, **Wimbledon** — **Leeds** 0:0.

Blackburn 59, **Man Utd** 57, **Newcastle** 48, **Liverpool** 47, **Notm Forest** 46, **Tottenham** 42, **Leeds** 39, **Sheff Wed** 39, **Wimbledon** 35.

Portugāle, 19.kārtā: **Gil Vicente** — **Braga** 3:2, **Farense** — **Boavista** 1:0, **Berfica** — **Uniao** 3:1, **FC Porto** — **Beira Mar** 3:0, **Guimaraes** — **Salgueiros** 3:1, **Chaves** — **Teniseses** 0:0, **Leiria** — **Sabugal** 1:0, **Martimo** — **Amadora** 0:0, **Benfisenes** — **Sporting** 0:1.

Belģija, 20.kārtā: **Lierse** — **Anderlecht** 1:3, **RWD** — **Sint Truiden** 1:0, **Standard** — **Charleroi** 2:0, **Lommel** — **Beveren** 1:1, **AA Gent** — **Antwerp** 2:1, **FC Liege** — **Aalst** 2:3, **Ekeren** — **Seraing** 3:1, **Cercle** — **Bruges** 0:4, **Ostend** — **FC Mechelen** 1:1.

Standard 31, **Anderlecht** 30, **FC Bruges** 30, **Aalst** 22, **Lierse** 21, **Seraing** 21, **RWD** 21, **Ekeren** 20, **Lommel** 20, **FC Mechelen** 20, **Sint Truiden** 20.

Griekija, 18.kārtā. **Athinaikos** — **AEK** 0:0, **Aris** — **Larissa** 1:0, **Ionikos** — **Iraklis** 1:1, **Levadiakos** — **Edessaikos** 1:2, **Olympiakos** — **Doxa Drama** 2:0, **OFI Crete** — **Ethnikos** 3:1, **Panathinaikos** — **Apollon** 1:0, **Panionios** — **Xanthi** 2:0, **Kavala** — **PAOK** 0:1.

Panathinaikos 38, **AEK** 36, **OFI Crete** 36, **PAOK** 33, **Iraklis** 30, **Olympiakos** 30, **Apollon** 27, **Aris** 27, **Xanthi** 24, **Edessaikos** 24.

Valmierā vērsas pret nelicencētu ārstniecību

Gaida Liepiņa

Valmiera, 7.febr. Par nodarbošanās ar konsultāciju un ārstniecības rakstura pakalpojumu sniegšanu bez rajona pašvaldības izdotas licences un VID izsniegta registrācijas apliecības nesēn vairākiem iebrāucējiem Valmierā tika sastādīti administratīvie protokoli. Doties rēdā rajona padomes sociālās un medicīniskās aprūpes komitejas, medicīniskās palīdzības un norēķinu dienesta, Valmieras slimnīcas, kā arī VID rajona nodokļu inspekcijas pārstāvis pamudināja vietējo laikrakstā **Liesma** regulāri ievietotie sludinājumi ar daudzlošas palīdzības piedāvājumiem, lai gan nevienam no tās sniedzējiem nav izpelnis licenci rajona pašvaldības licencēšanas komisijā. Pārbaudē atklājas arī vēl citi pārkāpumi.

Rajona padomes medicīniskās palīdzības un norēķinu dienesta vadītājs Kalvis Latsons **Dienai** pastāstīja, ka, piemēram, Atis Silaroze, kas sevī dēvē par tautas dziednieku, glābjot no alkoholiema posta, pacientiem ir gatavs veikt kodēšanu un hipnozi. Taču to nedrīkst darīt cilvēki, kam nav medicīniskās izglītības. Tādas nav arī A.Silarozem. Sertificētai ārstei psihiatrei Ivetai Plaviņai, kas ārstēšanu pret alkoholismu un smēķēšanu veic ar ekspresmetodi, nebija ne licences, ne arī VID izdotu dokumentu šādi uzņēmējdarbībai.

SAEIMĀ MINISTRU KABINETĀ

Laikraksta *Diena* pielikums
Trešdiena, 1995. gada 8.februāris

#6 (85)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Par valsts proves uzraudzību

I nodaļa. Vispārie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:
1) dārgmetāli — zelts, sudrabs, pallādijs, platīns un platīna grupas metāli jebkura veidā un stāvoklī;
2) dārgakmeņi — diamanti, krāsainie juvelierakmeņi un dabiskās pērles, korāļi un dzintars. To klasifikāciju nosaka Latvijas Republikas Valsts proves uzraudzības inspekcija (turpmāk — inspekcija) apstiprinātā instrukcija saskaņā ar starptautiski atzītu klasifikatoru prasībām;
3) prove (raudze) — skaitlis, kas rāda tīra dārgmetāla daudzumu kausējuma tūkstos svara daļās, un to apzīmē ar arābu cipariem;
4) remedijs — pieļaujamā novirze no dārgmetāla proves;
5) operācijas ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem — dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu pirkšana, pārstrāde, apstrāde, izgatavošana un realizācija;
6) pants. (1) Šā likuma mērķis ir aizsargāt valsts un patērētāju intereses dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā.
(2) Likuma nosaka, kādām provēm jābūt Latvijas Republikā izgatavotajiem un ieviešajiem (importētajiem) dārgmetālu izstrādājumiem, kā arī ieviešajiem (importētajiem) dārgmetālu izstrādājumiem jābūt zīmogiem ar valsts garantijas zīmi.
(3) Likums attiecas uz visām juridiskajām un fiziskajām personām, kas savā darbībā izmanto un realizē dārgmetālus, dārgakmeņus un to izstrādājumus.
3.pants. Latvijas Republikā noteiktas šādas dārgmetālu proves:

- 1) platīnam — 950. (deviņsimt piecdesmitā), 850. (astotšimt piecdesmitā),
2) zeltam — 333. (trīs simti trīsdesmit trešā), 375. (trīs simti septiņdesmit piektā), 500. (piecsimtā), 583. (piecsimt astoņdesmit trešā), 585. (piecsimt astoņdesmit piektā), 750. (septiņsimt piecdesmitā), 900. (deviņsimt), 916. (deviņsimt sešpadsmitā), 958. (deviņsimt piecdesmit astotā);
3) sudrabam — 750. (septiņsimt piecdesmitā), 800. (astotšimt), 830. (astotšimt trīsdesmitā), 875. (astotšimt septiņdesmit piektā), 916. (deviņsimt sešpadsmitā), 925. (deviņsimt divdesmit piektā), 960. (deviņsimt sešdesmitā);
4) pallādijs — 500. (astotšimt piecdesmitā).
4.pants. Provēšana ir dārgmetālu un to saukšējumu kvalitātes un kvantitatīvā raksturojuma noteikšana, kā arī dārgakmeņu un citu juvelierizstrādājumu izmantojamo vērtīgo akmeņu raksturojuma noteikšana un novērtēšana. Provēšanas metodes un remedijs nosaka inspekcijas instrukcijas, kuras izstrādā saskaņā ar starptautiski atzītu standartu un normatīvu prasībām un kuras apstiprinājis finansu ministrs.
5.pants. Proves uzraudzība ietver dārgmetālu un to izstrādājumu proves noteikšanu, sastāva analīzi

Latvijas Republikas Ministru kabinets

Rīgā, 1995.gada 24.janvārī

Noteikumi nr.25 (prot. nr.6, 2.§)

Izdoti saskaņā ar likumu «Par meža apsaimniekošanu un izmantošanu»

Meža atjaunošanas noteikumi

I. Noteikumos lietotie termini

Apmežošanas veids — atjaunojamo koku sugu sējums vai stādījums.
Apmežojumu pārskaatīšana ar mežu aplūgtā zemē — atbilstošs normatīvu (skaitu, izvietojumu un augstumu) prasniegu nepabeigto apmežojumu kvalitātes pārbaude un rezultātu dokumentēšana. Meža fonda uzskaites dokumentos šādas platības aprakstāmas kā mežaudzes.
Atestācija (maksīgi atjaunojo platību attestācija) — trīs gadu vecumā maksīgi atjaunojo platību kvalitātes pārbaude un rezultātu dokumentēšana.
Augšanas apstākļu tips — noteiktā vietā sastopamas dzīvo organismu un nedzīvās vides pašregulējošās sistēmas ar līdzīgu uzbūvi un dzīvības norisēm galveno koku sugu audžu augšanas gaitā un līdzīgu meža atjaunošanas pēc kokaudzes nocrisānas.
Dabiskās izplatības areāls — teritorija, kurā koku sugu evolūcijas gaitā piemērošības vītiem klimatiskajiem apstākļiem.
Introdukcija — augu vai dzīvnieku sugu ieviešana ģeogrāfiskā vidē ar atšķirīgiem klimatiskajiem apstākļiem.
Meža apsaimniekotājs — fiziska vai juridiska persona, kurai attiecīgā meža fonda zeme piešķirta lietošanā vai nodota īpašumā saskaņā ar spēkā esošajiem likumdošanas aktiem.
Meža atjaunošana — meža audzēšanas pasākumu kompleksa laikposmā no mežaudzes nocrisānas līdz nepabeigtai apmežojuma pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Meža dabiskā atjaunošanās — meža atjaunošanās, izmantojot koku pašsējai vai atvases.
Meža maksīgā atjaunošana — meža atjaunošana sējot vai stādot.
Meža izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Sēklu audze — augsti vai vidēji produktīva mežaudze, kurā iegūst sēklas.
Sēklu audzē atestē, ja tās pēcnācēji iedzimtības pārbauzē stādījumos ir uzrādījuši labus rezultātus.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

Mežu izstrādātājs — fiziska vai juridiska persona, kas tiesību aktoš noteiktajā kārtībā ieguvusi kokmateriālu sagatavošanas tiesības.
Mežu nenoplicināto apsaimniekošana — saimnieciskā darbība, kas saglabā meža bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju un neapdraud citas ekosistēmas.
Meža stādāmās materiāli — kvalitātes standartam atbilstoši stādi, sējeņi vai spraudņi stādīšanai.
Nepabeigtie apmežojumi — tehniskajā pieņemšanā pieņemtas maksīgi atjaunotās vai dabiski atjaunošanās platības līdz to pārskaatīšanai ar mežu aplūgtā zemē.
Paauga — zem audzes klāja atjaunojušies tās koku sugas paaugus, kas konkrētajos augšanas apstākļos var izveidot projektēto mežaudzi.
Reproduktīvais materiāls — sēklas, sējeņi, stādi un spraudņi meža atjaunošanai.
Saimnieciskais rīkojums (meža atjaunošanas saimnieciskais rīkojums) — taksācijas rekvizītu kopa, kas norāda apmežošanas un meža atjaunošanas veidu.
Sēklinieki — audzes virsaldu koki, kuru stātij pēc mežaudzes nocrisānas dabiskās atjaunošanās veicināšana.

zīmogošana, analīžu un ekspertīžu veikšana, dārgakmeņu novērtēšana) saistītos pakalpojumus.
16.pants. Inspekcija ir juridiskā persona, un tai ir nodalīts budžeta finansējums. Tai ir noskaidrta manta, patstāvīga bilance, zīmogs ar papildinātā valsts mazā ģerboņa atlieku un inspekcijas pienu nosaukumu, kā arī cita atribūtika, norēķinu konts un citi konti bankās.
17.pants. Inspekcija izpilda šādas funkcijas:
1) veic valsts proves uzraudzību Latvijas Republikā;
2) zīmogo dārgmetālu izstrādājumus ar Latvijas Republikā noteiktajiem zīmogiem;
3) izsniedz kvalitātes apliecības, kurās tiek apliecināta dārgmetāla prove un piedevs tirājam dārgmetāla daudzumam;
4) reģistrē izgatavotāju personiskos zīmogus un veic to ikgadējo pārrēģistrāciju;
5) izstrādā ar šā likuma izpildi saistītu nolikumu, instrukciju un citu normatīvo aktu projektus;
6) veic pasākumus, lai nodrošinātu inspekcijas darbu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un starptautiskajām prasībām;
7) kontrolē, kā visos uzņēmumos, uzņēmējaisabiedrībās, organizācijās un iestādēs izpilda un ievēro šo likumu un citus ar šā likuma izpildi saistītos normatīvos aktus;
8) sniedz ar proves darbu saistītos pakalpojumus.
18.pants. Inspekcija darbojas saskaņā ar nolikumu, ko apstiprina Ministru kabinets. Inspekciju vada priekšnieks, kuru iecel amātā Ministru kabinets pēc finansu ministra ieteikuma.
19.pants. (1) Inspekcijas priekšnieks:
1) ir atbildīgs par inspekcijai noteikto funkciju izpildi;
2) vada inspekciju un nosaka viņam pakļauto darbinieku pienākumus un atbildību saskaņā ar inspekcijas uzdevumiem;
3) apstiprina inspekcijas statusu, pamatbudžeta un speciālā budžeta līdzekļu izdevumu tām;
4) pieņem darbā un atbrīvo no darba inspekcijas darbiniekus;
5) pieņem lēmumus par likumdošanas aktu pārskatīšanu, kas saistīti ar šā likuma un saskaņā ar šo likumu izstrādāto normatīvo aktu neievērošanu, kā arī par vainīgo personu saukšanu pie likumā noteiktās atbildības;
6) izskata sūdzības par inspekcijas darbinieku saistītajiem pārbaužu aktiem un viņu dotajiem norādījumiem;
7) inspekcijas priekšnieka lēmumus var pārsūdzēt tiesā likumā noteiktajā kārtībā.
20.pants. Inspekcijas darbiniekiem (inspektoriem), pildot dienesta pienākumus, ir tiesības:
1) lai veiktu pārbaudes šajā likumā noteiktās kompetences ietvaros, uzrādot dienesta apliecību, brīvi apmeklēt Latvijas Republikas teritorijā esošās ražošanas, tirdzniecības un citas nedzīvjamās telpas, kas pieder vai ir iznomātas juridiskajām vai fiziskajām personām, kuras veic operācijas ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem;
2) veikt dārgmetālu un to izstrādājumu pārbaudes un analīzes;
3) pieprasīt un saņemt no pārbaudāmajiem uzņēmumiem, uzņēmējaisabiedrībām, iestādēm un organizācijām visu ar darbinieku, dārgakmeņu un to izstrādājumu saņemšanu, izlietošanu, realizāciju, uzskaiti un glabāšanu saistīto dokumentāciju, kā arī izpauzēt un pasakārojumus par jautājumiem, kas radušies pārbaudes procesā;
4) sastādīt aktus par pārbaudi laikā konstatētajiem pārkāpumiem un nelikumīgajām darbībām operācijās ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to iz-

strādājumiem;
5) dot kontroleto uzņēmumu, uzņēmējaisabiedrību, iestāžu un organizāciju vadītājiem obligāti izpildāmus norādījumus noteiktā termiņā novērst atklātos trūkumus un pārkāpumus, kā arī apturēt operācijas ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem līdz pārkāpumu novēršanai. Operāciju apturēšanas kārtību nosaka likums «Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību»;
6) iesniegt inspekcijas priekšniekam materiālus par konstatētajiem likuma pārkāpumiem.
21.pants. Inspekcijas darbiniekiem ir aizliegts izpaust juridisko personu komercnoslēpumus, kas viņiem kļuvuši zināmi sakarā ar dienesta pienākumu pildīšanu. Par komercnoslēpuma izpaušanu vainīgais tiek saukts pie likumā noteiktās atbildības.

IV nodaļa. Nobeiguma noteikumi
22.pants. Visām juridiskajām personām, kuru saimnieciskā un komerciālā darbība saistīta ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem:
1) inspekcijai jāpārbauda Latvijas Republikā ieviestie (importētie) dārgmetāli un dārgakmeņi, lai tos varētu tālāk realizēt un izmantot dārgmetālu un dārgakmeņu izstrādājumu izgatavošanai, un jāsaņem kvalitātes apliecība;
2) saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteikto kārtību jāiesniedz Valsts statistikas komitejai un Finanšu ministrijai atbilstoši norādīti pārskati par dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu apriti.
23.pants. (1) Veicot provēšanu, inspekcijai ir tiesības izlietot nepieciešamo dārgmetālu daudzumu pilnīgas analīzes nodrošināšanai.
(2) Pēc laboratorijas analīžu veikšanas inspekcijai dārgmetālu atlikumi tiek atdoti pasūtītājam.
(3) Šie darbi veicami saskaņā ar finansu ministra apstiprinātu metodiku, kas izstrādāta, pamatojoties uz starptautiski atzītu standartu un normatīvu prasībām.
24.pants. Inspekcijas izdarīto analīžu un ekspertīžu rezultātus un noteiktās proves var piemērot arī tiesībsaizsardzības institūcijas visos stridīgos gadījumos.
25.pants. Par šā likuma prasību neievērošanu vainīgā persona saucama pie atbildības likumos noteiktajā kārtībā.
26.pants. Ja Sacimas apstiprinātajos starptautiskajos likumos paredzēti citādi noteikumi nekā šajā likumā, piemērojami starptautiskajos likumos paredzētie noteikumi.
27.pants. Noteikumus šā likuma piemērošanai pieņem Ministru kabinets.

Pārejas noteikumi
1. Ar šā likuma spēkā stāšanās spēku zaudē Ministru kabineta 1994.gada 30.augusta noteikumi nr.172 «Par valsts proves uzraudzību» (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņojājs, 1994. 19. nr.).
2. Šā likuma 18.panta 5.punkta tajā daļā, kas paredz tiesības apturēt uzņēmumu, uzņēmējaisabiedrību, iestāžu un organizāciju operācijas ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem, stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem likumā «Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību».

Likums Saeimā pieņemts 1995.gada 19.janvārī.
Valsts prezidents G.Ulmanis
Rīgā 1995.gada 2.februārī

tētās koku sugas kociņi ir izvietoti vienmērīgi un kociņu skaits augstuma grupās ir šāds:
Koku suga kociņu skaits
0,1 — 0,5 m
Priede (bez paaugus) 5 un vairāk
Egle (bez paaugus) 3 un vairāk
Cietie lapu koki neuzskaita
Mikstie lapu koki neuzskaita
Priedes paauga neuzskaita
Egles paauga neuzskaita
1,6 un vairāk
3,5 un vairāk
4,0 un vairāk
2,0 un vairāk

11.5. ja minētās platības ir vecākas par 15 gadiem un nav pārskaidrotas ar mežu aplūgtā zemē, jāmaina meža atjaunošanas veids.
12. Mākslīgu un dabisko apmežojumu pārskaita ar mežu aplūgtā zemē pēc šādiem normatīviem:
12.1. mākslīgi atjaunotās meža platības:
12.2. dabiskās atjaunošanās atstātajās platībās vīdēs atālamus starp projektētās koku sugas kociņiem ir šāds:
2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 2.6. 2.7. 2.8. 2.9. 3.0. 3.1. 3.2. 3.3. 3.4. 3.5. 3.6. 3.7. 3.8. 3.9. 4.0. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6. 4.7. 4.8. 4.9. 5.0. 5.1. 5.2. 5.3. 5.4. 5.5. 5.6. 5.7. 5.8. 5.9. 6.0. 6.1. 6.2. 6.3. 6.4. 6.5. 6.6. 6.7. 6.8. 6.9. 7.0. 7.1. 7.2. 7.3. 7.4. 7.5. 7.6. 7.7. 7.8. 7.9. 8.0. 8.1. 8.2. 8.3. 8.4. 8.5. 8.6. 8.7. 8.8. 8.9. 9.0. 9.1. 9.2. 9.3. 9.4. 9.5. 9.6. 9.7. 9.8. 9.9. 10.0. 10.1. 10.2. 10.3. 10.4. 10.5. 10.6. 10.7. 10.8. 10.9. 11.0. 11.1. 11.2. 11.3. 11.4. 11.5. 11.6. 11.7. 11.8. 11.9. 12.0. 12.1. 12.2. 12.3. 12.4. 12.5. 12.6. 12.7. 12.8. 12.9. 13.0. 13.1. 13.2. 13.3. 13.4. 13.5. 13.6. 13.7. 13.8. 13.9. 14.0. 14.1. 14.2. 14.3. 14.4. 14.5. 14.6. 14.7. 14.8. 14.9. 15.0. 15.1. 15.2. 15.3. 15.4. 15.5. 15.6. 15.7. 15.8. 15.9. 16.0. 16.1. 16.2. 16.3. 16.4. 16.5. 16.6. 16.7. 16.8. 16.9. 17.0. 17.1. 17.2. 17.3. 17.4. 17.5. 17.6. 17.7. 17.8. 17.9. 18.0. 18.1. 18.2. 18.3. 18.4. 18.5. 18.6. 18.7. 18.8. 18.9. 19.0. 19.1. 19.2. 19.3. 19.4. 19.5. 19.6. 19.7. 19.8. 19.9. 20.0. 20.1. 20.2. 20.3. 20.4. 20.5. 20.6. 20.7. 20.8. 20.9. 21.0. 21.1. 21.2. 21.3. 21.4. 21.5. 21.6. 21.7. 21.8. 21.9. 22.0. 22.1. 22.2. 22.3. 22.4. 22.5. 22.6. 22.7. 22.8. 22.9. 23.0. 23.1. 23.2. 23.3. 23.4. 23.5. 23.6. 23.7. 23.8. 23.9. 24.0. 24.1. 24.2. 24.3. 24.4. 24.5. 24.6. 24.7. 24.8. 24.9. 25.0. 25.1. 25.2. 25.3. 25.4. 25.5. 25.6. 25.7. 25.8. 25.9. 26.0. 26.1. 26.2. 26.3. 26.4. 26.5. 26.6. 26.7. 26.8. 26.9. 27.0. 27.1. 27.2. 27.3. 27.4. 27.5. 27.6. 27.7. 27.8. 27.9. 28.0. 28.1. 28.2. 28.3. 28.4. 28.5. 28.6. 28.7. 28.8. 28.9. 29.0. 29.1. 29.2. 29.3. 29.4. 29.5. 29.6. 29.7. 29.8. 29.9. 30.0. 30.1. 30.2. 30.3. 30.4. 30.5. 30.6. 30.7. 30.8. 30.9. 31.0. 31.1. 31.2. 31.3. 31.4. 31.5. 31.6. 31.7. 31.8. 31.9. 32.0. 32.1. 32.2. 32.3. 32.4. 32.5. 32.6. 32.7. 32.8. 32.9. 33.0. 33.1. 33.2. 33.3. 33.4. 33.5. 33.6. 33.7. 33.8. 33.9. 34.0. 34.1. 34.2. 34.3. 34.4. 34.5. 34.6. 34.7. 34.8. 34.9. 35.0. 35.1. 35.2. 35.3. 35.4. 35.5. 35.6. 35.7. 35.8. 35.9. 36.0. 36.1. 36.2. 36.3. 36.4. 36.5. 36.6. 36.7. 36.8. 36.9. 37.0. 37.1. 37.2. 37.3. 37.4. 37.5. 37.6. 37.7. 37.8. 37.9. 38.0. 38.1. 38.2. 38.3. 38.4. 38.5. 38.6. 38.7. 38.8. 38.9. 39.0. 39.1. 39.2. 39.3. 39.4. 39.5. 39.6. 39.7. 39.8. 39.9. 40.0. 40.1. 40.2. 40.3. 40.4. 40.5. 40.6. 40.7. 40.8. 40.9. 41.0. 41.1. 41.2. 41.3. 41.4. 41.5. 41.6. 41.7. 41.8. 41.9. 42.0. 42.1. 42.2. 42.3. 42.4. 42.5. 42.6. 42.7. 42.8. 42.9. 43.0. 43.1. 43.2. 43.3. 43.4. 43.5. 43.6. 43.7. 43.8. 43.9. 44.0. 44.1. 44.2. 44.3. 44.4. 44.5. 44.6. 44.7. 44.8. 44.9. 45.0. 45.1. 45.2. 45.3. 45.4. 45.5. 45.6. 45.7. 45.8. 45.9. 46.0. 46.1. 46.2. 46.3. 46.4. 46.5. 46.6. 46.7. 46.8. 46.9. 47.0. 47.1. 47.2. 47.3. 47.4. 47.5. 47.6. 47.7. 47.8. 47.9. 48.0. 48.1. 48.2. 48.3. 48.4. 48.5. 48.6. 48.7. 48.8. 48.9. 49.0. 49.1. 49.2. 49.3. 49.4. 49.5. 49.6. 49.7. 49.8. 49.9. 50.0. 50.1. 50.2. 50.3. 50.4. 50.5. 50.6. 50.7. 50.8. 50.9. 51.0. 51.1. 51.2. 51.3. 51.4. 51.5. 51.6. 51.7. 51.8. 51.9. 52.0. 52.1. 52.2. 52.3. 52.4. 52.5. 52.6. 52.7. 52.8. 52.9. 53.0. 53.1. 53.2. 53.3. 53.4. 53.5. 53.6. 53.7. 53.8. 53.9. 54.0. 54.1. 54.2. 54.3. 54.4. 54.5. 54.6. 54.7. 54.8. 54.9. 55.0. 55.1. 55.2. 55.3. 55.4. 55.5. 55.6. 55.7. 55.8. 55.9. 56.0. 56.1. 56

Latvijas Republikas Ministru kabinets Rikojums nr. 13 (prot. nr. 5, 9.§)

Rīgā 1995.gada 17.janvārī

Par Eiropas Cilvēktiesību konvencijas un tās 11.papildprotokola parakstīšanu

1. Ārlietu ministram, Ministru prezidenta biedram V.Birkavam parakstīt Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās 11.papildprotokolu.

2. Tieslietu ministriņai.

2.1. kopīgi ar Ārlietu ministriju līdz 1995.gada 1.martam izveidot darba grupu Latvijas Republikas likumdošanas aktu saskaņošanai ar šī rikojuma 1.punktā minētās konvencijas un tās 11.papildprotokola ratifikāciju.

Eiropas padome

1990.g. maijs

(H 90. 5 E)

Eiropas Cilvēka tiesību konvencija Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

Akceptēta Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995.gada 17.janvāra sēdē ar pilnvarojumu Ministru prezidenta biedram V.Birkavam to parakstīt, Latvijas Republikai iestājoties Eiropas padomē

Šo Konvenciju parakstījušās Eiropas padomes dalībvalstis valdības, ievērodamas Vispārējo cilvēka tiesību deklarāciju, ko ANO Ģenerālā asambleja pieņēmusi 1948.gada 10.decembrī.

ievērodamas, ka šī Deklarācija paredz nodrošināt vispārēju un efektīvu tajā deklarēto tiesību atzīšanu un ievērošanu;

ievērodamas, ka Eiropas padomes mērķis ir panākt lietišķu vienotību tās dalībvalstu starpā un ka viens no līdzekļiem, kā šo mērķi sasniegt, ir cilvēka tiesību un pamatbrīvību ievērošana un turpmāka īstenošana;

no jauna apliecinādamas savu patiesu pārliecību, ka šīs pamatbrīvības ir tainīguma un miera pamats visā pasaulē un ka tās vislabāk var nodrošināt ar efektīvas politiskās demokrātijas palīdzību, no vienas puses, un ar vispārēju cilvēka tiesību, uz ko tās balstās, saprātīgu un ievērošanu, no otras puses;

ņemot vērā līdzīgos uzskatus un līdzīgu politisko tradīciju, ideālu, brīvības un likumības mantojumu Eiropas valstīs, to valdības, nolemjot spert pirmos soļus, lai kopīgi īstenotu zināmas Vispārējā deklarācijā minētās tiesības;

vienojas par sekojošo:

1. pants

Augstās Līgumslēdzējas Puses nodrošinās ikvienam, kas atrodas to jurisdikcijā, šīs Konvencijas I sadaļā minētās tiesības un brīvības.

I sadaļa

2. pants

1. Ikvienu tiesības uz dzīvību aizsargā likums. Nevienam nedrīkst ar nolūku atņemt dzīvību, izņemot, kad tie izpildīt tiesas spriedums pēc apstiprināsa noziedzuma, par kuru likums paredz šādu sodu.

2. Dzīvības atņemšana netiek uzskatīta par šī panta nosacījumu pārkāpumu, ja tā notiek spēkā pielietotās rezultātā, nepārsniedzot galējās nepieciešamības robežas:

a) aizstāvēt jebkuru personu pret nelikumīgu vardarbību;

b) lai veiktu likumīgu arestu vai aizkavētu likumīgu arestēšanas personas izbeigšanu;

c) veicot likumīgas darbības ar nolūku savaldīt dumpi vai sacelšanos.

3. pants

Nevienu cilvēku nedrīkst pakļaut spīdzināšanai vai cietīdīšanai vai pazemojosi ar viņu aplietes, vai sodīt.

4. pants

1. Nevienu cilvēku nedrīkst turēt verdzīvā vai nebrīvī.

2. Nevienam cilvēkam nedrīkst likt veikt piespiedu vai obligātu darbu.

3. Šajā panta termins "piespiedu vai obligāts darbs" neietver:

a) jebkuru darbu, kas parasti tiek likts veikt ielodzimāja laikā, kas piespriests saskaņā ar šīs Konvencijas 5.panta nosacījumiem, vai nosacīti atbrīvoto no šāda ielodzimāja;

b) jebkuru militāra rakstura dienestu, vai ja notiek apzināta atteikšanās no dienesta tādas valsts, kur tas tiek atzīts, dienestu, kas jāveic obligātā militārā dienesta vietā;

c) jebkuru dienesta ārkārtēji stāvokli vai stihiskas nelaimes gadījumā, kas apdraud sabiedrības labklājību.

d) jebkuru darbu vai dienestu, kas ietilpst parastajos pilsoņa pienākumos.

5. pants

1. Ikvienam cilvēkam ir tiesības uz brīvību un personas neaizskaramību. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot sekojošos gadījumos un likumā noteiktā kārtībā:

a) ja kāda persona tiek likumīgi aizturēta uz kompetentas tiesas sprieduma pamata;

b) ja kāda persona tiek likumīgi arestēta vai aizturēta par nepakļaušanos likumīgām tiesas spriedumam vai lai nodrošinātu jebkuru likumā paredzētu saistību izpildi;

c) ja kāda persona tiek likumīgi arestēta vai aizturēta ar nolūku nodot viņu kompetentiem juridiskiem orgāniem, lai izpildītu tiesas spriedumu, kas ir pamatots iemesls uzskatīt par nepieciešamu aizkavēt viņu izdarīt likumpārkāpumu vai nepieļaut viņu bēgšanu pēc likumpārkāpuma izdarīšanas.

d) ja likumīgi kārtā tiek aizturēts nepilngadīgais vai nu pāraudzināšanas nolūkā, vai lai nodotu viņu kompetentiem juridiskiem orgāniem;

e) ja likumīgi tiek aizturētas personas ar nolūku aizkavēt inficijas slimību izplatīšanos vai garīgi slimas personas, alkoholiķi vai narkomāni, vai kļaidoņi;

f) ja likumīgi tiek arestēta vai aizturēta kāda persona ar nolūku nelaut šai personai nelikumīgu iebraukt valstī vai lai attiecībā pret kādu personu tiek veikta darbības ar nolūku šo personu deportēt vai izraidīt no valsts.

2. Ikviens arestēta persona nekavējoties jāinformē viņa saprotamā valodā par aresta iemesliem un par jebkuru viņai uzdriāto apšūdzību.

3. Jebkura persona, kas arestēta vai aizturēta saskaņā ar šī panta 1.c.pakšpunktu, ir nekavējoties nododama tiesiesmā vai citai amatpersonai, kura saskaņā ar likumu ir pilnvarota realizēt tiesu varu, un ir pakļaujama tiesas procesam saprātīgās laikā robežās vai līdz tiesas procesam atbrīvošana. Atbrīvošanas nosacījums var būt atkarīgs no garantijām par ierādānos tiesā.

4. Jebkura persona, kurai aresta vai aizturēšanas celā atpūta brīvība, var ierosināt procesu, kurā tiesa nekavējoties nosaka viņa aizturēšanas likumīgumu un nolēmj viņu atbrīvot, ja aizturēšana nav bijusi likumīga.

5. Ikvienai personai, kas ir kļuvusi par aresta vai aizturēšanas upuri pretēji šī panta nosacījumiem, ir jābūt nodrošinātām tiesībām uz kompensāciju.

6. pants

1.Ikvienam ir tiesības, nosakot civilo tiesību un pienākumu vai viņam izvirzītās aizsardzības pamatojumu, uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgi un objektivā likumā noteiktā tiesā.

2. Tiesas spriedumu jādara publiski zināms, taču preses un publiskas klātbūtnē procesā var tikt pilnīgi vai daļēji aizliegta klātbūtnē apspērumu, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības intereses tādā demokrātiskā sabiedrībā, kur to prasā nepilngadīgo intereses vai procesa dalībnieku privātās dzīves drošība, vai arī tajā apmērā, kuru tiesa uzskata par absolūti nepieciešamu īpašos apstākļos, kad atklātība apdraudētu justīcijas intereses.

3. Ikviens, kas tiek apšūdzēts kriminālnoziedzumā, tiek uzskatīts par nevinīgu, kamēr viņa vaina netiek pierādīta saskaņā ar likumu.

3. Ikvienam, kas tiek apšūdzēts kriminālnoziedzumā, ir sekojošas minimālās tiesības:

a) tikt nekavējoties informētam viņam saprotamā valodā un detalizēti par viņam izvirzītās apšūdzības raksturu un iemeslu;

b) uz attiecīgu laiku līdzekļiem, lai sagatavotu savu aizstāvību;

kola prasībām;

2.2. sagatavot likumprojektus par šī rikojuma 1.punktā minētās konvencijas un tās 11.papildprotokola ratifikāciju.

Ministru prezidents M.Gailis

Ārlietu ministrs,
Ministru prezidenta biedrs V.Birkavs

H (90)5

Strasbūra, 1990

cijas ietvaros, tiks nodibināti:

a) Eiropas Cilvēka tiesību komisija, turpmāk saukta «Komisija»;

b) Eiropas Cilvēka tiesību tiesa, turpmāk saukta «Tiesa».

III sadaļa

1. Komisijas locekļu skaits atbilst Augsto Līgumslēdzēju Pušu skaitam. Divi Komisijas locekļi nevar būt vienas un tās pašas valsts pilsoņi.

2. Komisijas spriedie notiks plenārēzē veidā. Taču tā var nodibināt Palātas, katru ar vismaz septiņiem locekļiem. Palātas izskatīs peticijas, kas iesniegtas saskaņā ar šīs Konvencijas 25.pantu, kuras var izskatīt uz precedenta tiesību pamata vai kuras neizraisa nopietnas problēmas attiecībā uz šīs Konvencijas nosacījumu turpmāko un pielietojumu. Izņemot šo ierobežojumu un šī panta 5.apakšpunktā minētos nosacījumus, Palātām būs visas tās pašas pilnvaras, ko Komisijai piešķir šī Konvencija.

Komisijas locekļi, kurš ievēlēts no tās Augstās Līgumslēdzējas Puses, pret kuru ir iesniegta peticija, ir tiesības piedalīties tās Palātas darbā, kurai uztiēts izskatīt šo peticiju.

3. Komisija var dibināt komitejas ar vismaz trim locekļiem katrā, kuras ir pilnvarotas, nobalsojot vienbalsīgi, paziņot par nepieņemamu vai izslēgt no izskatīšanas peticiju saraksta peticiju, kura iesniegta, balstoties uz 25.pantu, ja šādu lēmumu var pieņemt bez turpmākas lietas izskatīšanas.

4. Palāta vai komiteja var jebkuru laikā lietas nodot izskatīšanai Komisijas plenārsēdē, kura arī var nodot izskatīšanai jebkuru tai iesniegto peticiju kādai no Palātām vai komitejām.

5. Vienīgi Komisijas plenārsēdē ir pilnvarota:

a) izskatīt iesniegumus, kas iesniegti saskaņā ar 24.pantu;

b) iesniegt lietu izskatīšanai Tiesā saskaņā ar 48.panta a) apakšpunktu;

c) sastādīt procedūras noteikumus saskaņā ar 36.pantu.

21. pants

1. Komisijas locekļus ievēl Ministru komiteja ar absolūtu balsu vairākumu no kandidātu saraksta, ko sastādījis Konsultatīvās asamblejas birojs, katru Augsto Līgumslēdzēju Pušu pārstāvju grupa Konsultatīvā asamblejā izvērza trīs kandidātus, no kuriem vismaz divi ir šo valstu pilsoņi.

2. Ciktāl tā ir pieremjoma, šī pati procedūra tiek ievērota, lai papildinātu Komisijas sastāvu tajā gadījumā, ja šai Konvencijai pievienojas citas valstis vai lai aizpildītu radušās vakances.

3. Kandidātiem jābūt morāli izturīgiem un jābūt vai nu attiecīgi kvalificētiem, lai iņemtu augstu amatu tieslietu sfērā, vai arī atzītiem speciālistiem nacionālā vai starptautiskā tiesību jomā.

22. pants

1. Komisijas locekļus ievēl uz sešiem gadiem. Viņi var tikt ievēlēti uz jaunu termiņu. Taču septīmiem pirmajās vēlēšanās ievēlētajiem locekļiem pilnvaru termiņš izbeidzas pēc trim gadiem.

2. Tos locekļus, kuru termiņš izbeidzas sākotnējā trīs gadu perioda beigās, nosaka Eiropas padomes ģenerālsekretārs ar izlozes palīdzību tūlīt pēc pirmo vēlēšanu robežās.

3. Lai iespēju robežās nodrošinātu to, ka ik pēc trim gadiem uz pusi tiek atjaunots Komisijas locekļu sastāvs, Ministru komiteja var nolemt vēl pirmās vēlēšanu sarakstā, ka viena vai vairāku ievēlamo locekļu termiņš būs cits nekā seši gadi, taču ne lielāks par deviņiem un ne mazāks par trim gadiem.

4. Gadījumos, kas attiecas uz vairāk nekā vienu pilnvaru termiņu un kur Ministru komiteja piemēro iepriekšējo apakšpunktu, pilnvaru termiņu piešķir ģenerālsekretārs ar izlozes palīdzību tūlīt pēc vēlēšanu beigām.

5. Komisijas locekļi, kurš ir ievēlēts, lai aizstātu locekli, kura pilnvaru termiņš nav beidzies, saglabā pilnvaras līdz sava priekšgājēja termiņa beigām.

6. Komisijas locekļi atrodas šajā postenī līdz tam laikam, kamēr tie tiek aizstāti ar citiem locekļiem. Pēc tam, kad tie tiek aizstāti, viņi turpina nodarbošos ar lietām, kuras tiem jau bija iesniegtas izskatīšanai.

23. pants

Komisijas locekļi piedalās Komisijas sēdēs, pārstāvot paši sevi. Sava termiņa laikā tie nevar iņemt nekādu amatu, kas nav savienojams ar viņu kā Komisijas locekļu neatkarību un objektivitāti vai prasībām, ko izvirza šīs postenis.

24. pants

Jebkura Augstā Līgumslēdzēja Puse var caur Eiropas padomes ģenerālsekretāru iesniegt Komisijai izskatīšanai apšūdzību jebkuru šīs Konvencijas nosacījumu pārkāpumu, ko izdarījuši cita Augstā Līgumslēdzēja Puse.

25. pants

Komisija var saņemt Eiropas padomes ģenerālsekretāram adresētas peticijas no jebkuras personas, sabiedriskas organizācijas vai individu grupas, kas apgalvo, ka ir cietuši no šajā Konvencijā minēto tiesību pārkāpumiem, kurus izdarījuši kāds no Augstajām Līgumslēdzējām Pusēm, ar nosacījumu, ka Augstā Līgumslēdzēja Puse, pret kuru iesniegta šī sūdzība, ir deklarējusi, ka tā atzīst Komisijas pilnvaras saņemt šādas peticijas.

Tās Augstās Līgumslēdzējas Puses, kuras ir izdarījušas šādu pārkāpumu, appemas nekādā veidā nekavēt efektīvu šo tiesību īstenošanu.

26. pants

Komisija izskata lietu tikai tad, ja ir izsmeltas visas iekšējās tiesiskās aizsardzības iespējas, saskaņā ar vispārējatām starptautisko tiesību normām un sešu mēnešu laikā, skaitot no datuma, kad ticis pieņemts pēdējais lēmums.

27. pants

1. Komisija neizskatīs nevienu peticiju, kas iesniegta saskaņā ar 25.pantu, kura ir:

a) anonīma vai

b) pēc savas būtības ir tā pati lieta, kas jau tikusi izskatīta Komisijā vai jau ir bijusi iesniegta citā starptautiskai izskatīšanas vai konflikta atrisināšanas procedūrai un ja tā nesatur būtisku jaunu informāciju.

2. Komisija uzskata par nepieņemamu jebkuru peticiju, kas iesniegta saskaņā ar 25.pantu, kuru tā uzskata par nesavienojamu ar šīs Konvencijas nosacījumiem, izteikti nepamatuoti vai ar ļaunprātīgu peticiju iesniegšanas tiesību izmantošanu.

3. Komisija noraida jebkuru peticiju, kas tai iesniegta, kuru tā uzskata par nepieņemamu saskaņā ar 26.panta nosacījumiem.

28. pants

1. Ja Komisija pieņem tai iesniegto peticiju: a) faktu apstiprināšanas nolūkā tā kopīgi ar pušu pārstāviem uzskat peticijas izskatīšanu un, ja nepieciešams, izmeklēšanu, kuras efektivitātes labad pēc viedokļu apmaiņas ar Komisiju attiecīgās valsts nodrošina visus nepieciešamos līdzekļus;

b) tātai pašā laikā Komisija nodod sevī iesaistīto pušu rīcībā ar nolūku nodrošināt mērmielliku problēmas atrisināšanu, balstoties uz šajā Konvencijā minēto cilvēka tiesību ievērošanu.

2. Ja Komisijai izdodas rast mērmielliku problēmas risinājumu, tā sastāda ziņojumu, kas tiek nosūtīts attiecīgajām valstīm, Ministru komitejai un Eiropas padomes ģenerālsekretāram publicēšanai. Šis ziņojums apņemas ar īsu faktu un sasniegtā atrisinājuma izskatīšanu.

29. pants

Pēc tam, kad tā ir pieņēmusi peticiju, kas iesniegta saskaņā ar 25.pantu, Komisija var tomēr ar divu trešdaļu balsu vairākumu nolemt noraidīt minēto peticiju, ja tā ir izskatīšanas gaitā tā nosaka, ka pastāv kāds no 27.pantā minētajiem noraidīšanas iemesliem.

Šajā gadījumā lēmumu dara zināmu attiecīgajām pusēm.

30. pants

1. Jēbkrū procesa stadijā Komisija var nolemt izsvītrot kādu peticiju no izskatāmo lietu saraksta, ja apstākļi ļauj konstatēt, ka:

a) peticijas iesniedzējs negatavojas uzturēt apšūdzību vai

b) jautājums ir atrisināts, vai

c) jebkura cita Komisija noteikta iemesla dēļ ne-

attaisnojas turpināt izskatīt minēto peticiju.

Tomēr Komisija turpina izskatīt peticiju, ja to prasa šajā Konvencijā minēto cilvēka tiesību ievērošana.

2. Ja Komisija nolemj izslēgt kādu tās pieņemtu peticiju no izskatāmo lietu saraksta, tā sastāda ziņojumu, kurā ir izklāstīti fakti un lēmums izslēgt peticiju, kā arī šī lēmuma pieņemšanas iemesli. Ziņojumu nosūta iesaistītajām pusēm, kā arī Ministru komitejai informācijai. Komisija var to publicēt.

3. Komisija var nolemt atjaunot kādu peticiju izskatāmo lietu sarakstā, ja tā uzskata, ka apstākļi atbilstoši šādu rīcību.

31. pants

1. Ja kādas peticijas izskatīšana nav notikusi saskaņā ar 28.pantu (2.apakšpunktu), 29. vai 30.pantu, Komisija sastāda ziņojumu par faktiem un dod savu vērtējumu par to, vai konstatētie fakti satur attiecīgās valsts ar šo Konvenciju noteikto saistību pārkāpumu. Ziņojumā var tikt atspoguļoti Komisijas locekļu individuālie viedokļi par attiecīgo jautājumu.

2. Ziņojumu iesniedz Ministru komitejai. Tas tiek nosūtīts arī attiecīgajām valstīm, kurām nav tiesību to publicēt.

3. Iesniedzot ziņojumu Ministru komitejai, Komisija var izteikt priekšlikumus, kurus tā uzskata par pieņemamiem.

32. pants

1. Ja jautājums netiek iesniegts Tiesā saskaņā ar šīs Konvencijas 48.pantu trīs mēnešu laikā pēc dienas, kad ziņojums tika iesniegts Ministru komitejai, Ministru komiteja ar pilnīesīgo locekļu divu trešdaļu balsu vairākumu nolemj, vai Konvencija ir tikusi pārkāpta.

2. Pozitīva lēmuma gadījumā Ministru komiteja nosaka laiku periodu, kurā attiecīgajai Augstajai Līgumslēdzējai Pusei jāievēl Ministru komitejas lēmumu noteiktie pasākumi.

3. Ja attiecīgā Augstā Līgumslēdzēja Puse paredzētajā laikā nav veikusi pienācīgos pasākumus, Ministru komiteja ar 1.apakšpunktā minēto vairākumu nolemj, ka tiks īstenots tās sākotnējais lēmums, un publicē ziņojumu.

4. Augstās Līgumslēdzējas Puses appemas uzskatīt par tāst saistošu jebkuru Ministru komitejas lēmumu, kas var tikt pieņemts, piemērojot iepriekšējos apakšpunktos minētos nosacījumus.

33. pants

Komisijas sēdes ir slēgtas.

34. pants

Ievērojot 20.panta 3.apakšpunkta un 29.panta nosacījumus, Komisija pieņem lēmumus ar klātesošo un balsojošo locekļu balsu vairākumu.

35. pants

Komisija notur sēdes, vadoties pēc apstākļiem. Sēdes sasauc Eiropas padomes ģenerālsekretārs.

36. pants

Komisija pati sastāda savu reglamentu.

37. pants

Komisijas sekretariātu nodrošina Eiropas padomes ģenerālsekretārs.

IV sadaļa

38. pants

Eiropas Cilvēka tiesību tiesas sastāv no tiesnesim, kuru skaits atbilst Eiropas padomes dalībvalstu skaitam. Divi tiesneši nevar būt vienas un tās pašas valsts pilsoņi.

39. pants

1. Tiesas locekļi ievēl Konsultatīvā asambleja ar balsu vairākumu no kandidātu saraksta, kuru izvirzīja Eiropas padomes dalībvalstis; katra dalībvalsts izvērza trīs kandidātus, no kuriem vismaz divi ir tās pilsoņi.

2. Iespēju robežās šo pašu procedūru ievēro, papildinot Tiesas sastāvu jaunu Eiropas padomes dalībvalstu uzņemšanas gadījumā, kā arī aizpildot radušās vakances.

3. Kandidātiem jābūt morāli izturīgiem un jābūt vai nu attiecīgi kvalificētiem, lai iņemtu augstu amatu tieslietu sfērā, vai arī autoritatīviem juriskonsultiem.

40. pants

1. Tiesas locekļus ievēl uz deviņiem gadiem. Viņi var tikt ievēlēti arī atkārtoti. Taču cetur pirmajās vēlēšanās ievēlēto locekļu termiņš beidzas pēc trim gadiem un vēl citu cetur — pēc sešiem gadiem.

2. Tos locekļus, kuru pilnvaru termiņš beidzas sākotnējā trīs un sešu gadu beigās, ģenerālsekretārs izvēlas ar izlozes palīdzību tūlīt pēc pirmo vēlēšanu beigām.

3. Lai iespēju robežās ik pēc trim gadiem nodrošinātu Tiesas sastāva atjaunošanu par vienu trešdaļu, pirms nākošo vēlēšanu sarīkošanas Konsultatīvā asambleja var nolemt, ka viena vai vairāku jaunievlamo locekļu pilnvaru termiņš būs cits nekā deviņi gadi, taču ne lielāks par divpadsmit un ne mazāks par sešiem gadiem.

4. Gadījumos, kas attiecas uz vairāk nekā vienu pilnvaru termiņu un Konsultatīvā asambleja piemēro iepriekšējo apakšpunkta nosacījumus, ģenerālsekretārs piešķir pilnvaru ar termiņus ar izlozes palīdzību tūlīt pēc vēlēšanu beigām.

41. pants

Tiesas locekļi, kas ievēlēti, lai aizvietotu kādu citu locekli, kura pilnvaru termiņš vēl nav beidzies, saglabā pilnvaras līdz sava priekšgājēja termiņa beigām.

42. pants

1. Tiesas locekļi atrodas šajā postenī līdz tam laikam, kamēr tie tiek aizstāti ar citiem locekļiem. Pēc tam, kad tie tiek aizstāti, viņi turpina nodarbošos ar lietām, kuras tiem jau bija iesniegtas izskatīšanai.

Valsts ieņēmumu dienests

Grozījumi instrukcijā «Par Latvijas Republikas likuma «Par peļņas nodokli» piemērošanas kārtību»

Latvijas Republikas Finanšu ministrijas 1991. gada 31. janvāra instrukcijas nr.6 «Par Latvijas Republikas likuma «Par peļņas nodokli» piemērošanas kārtību» 19.1. punktā tiek izteikti sekojošā redakcija:

«19.1. Peļņas nodoklis par pārskata gadu tiek aprēķināts no pārskata gada faktiski iegūtās peļņas atbilstoši likumam «Par peļņas nodokli» un kārtībā, kādu nosaka šī instrukcija. Atbilstoši Latvijas Republikas likuma «Par grāmatvedību» 14. pantam pārskata gadam ir jāpārņem 12 mēneši, un parasti tam jāskatās ar kalendārā gadu, ja vien ar Latvijas Republikas Finanšu ministrijas atļauju uzņēmumiem nav noteikti citāds pārskata gada periods. Pārskata gada perioda beigām, tai skaitā pirmā gada pārskata gada perioda beigām jaunizveidotiem uzņēmumiem, parasti jāskatās ar kalendārā gada beigām.

Peļņas nodokļa summas, kas aprēķinātas, pamatojoties uz pārskata gada faktiski iegūto peļņu un pāršēdētā pārskata gada budžēta iemaksāto peļņas nodokļa maksājumus, nomaksā budžētā paši maksātāji — jē 5 dienu laikā pēc peļņas nodokļa aprēķina par pārskata gada iesniegšanas termiņu, kam jāskatās ar gada pārskata iesniegšanas termiņu atbilstoši Latvijas Republikas likuma «Par uzņēmumu gada pārskatu» 66. panta prasībām.

Gadījumos, ja nodokļa nomaksas termiņš ir izņemā (svētku) diena, šo termiņu pārnes uz pirmo darba dienu, kas seko pēc izejamās (svētku) dienas. Ar aprēķina pārbaudes rezultātā nodokļu inspekcija noteiktusi, ka peļņas nodokļa maksājumi jāieskaita budžētā lielākā summā nekā uzrādīts maksātāja aprēķinā, tad papildus aprēķināto nodokļa summu jāiemaksā budžētā 5 dienu laikā pēc nodokļu inspekcijas paziņojuma izsūtīšanas dienas, bet nokavējuma naudu aprēķina sākot ar 6. dienu pēc pārskata iesniegšanas termiņa līdz nomaksas dienai, to ieskaitot, ja paziņojums pēc pārskata iesniegšanas izsūtīts 5 dienu laikā. Ja paziņojums izsūtīts vēlāk, tad nokavējuma naudu aprēķina sākot ar nākamā dienu pēc paziņojuma izsūtīšanas.

Lēķi iemaksātās summas nodokļu inspekcijas ieskaita kārtējos maksājumus vai atgriež pēc maksātāja rakstiska iesnieguma.

Pārskata gada laikā budžētā nomaksājāmā peļņas nodokļa aprēķināšanu uzņēmumi izdara saskaņā ar šīs instrukcijas 19.1.1. un 19.1.2. punktā noteikto kārtību.

«19.1.1. Visi valsts un pašvaldību uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, kurās valsts (pašvaldību) kapitāla līdzdalības daļa pārsniedz 50 procentus un citi peļņas nodokļa maksātāji, kuru bilanci aktīvu kopsumma 1993. gada 31. decembrī bija 500 tūkst. latu un vairāk vai neto apgrozījums 1993. gada 1. miljona latu un vairāk, budžētā iemaksājamo peļņas nodokli

aprēķina pamatojoties uz faktiski iegūto peļņu, kas tiek noteikta pēc grāmatvedības ceturksnā pārskatiem, kuros ievērtā uzņēmumu bilancē un peļņas un zaudējumu aprēķins.

Peļņas nodokli aprēķina latos un santimos pieaugošās summās no gada sākuma.

Grāmatvedības ceturksnā pārskati minētā apjomā un peļņas nodokļa aprēķinā jāiesniedz nodokļu inspekcijai pēc uzņēmuma atrašanās vietas līdz pārskata periodam sekojošā mēneša 30. datumam, izņemot pirmo ceturksni — termiņš 15. maijs.

Peļņas nodokļa summas, kas aprēķinātas, pamatojoties uz faktiski iegūto peļņu un pāršēdētā iepriekšējā ceturksnā laikā ieskaitītos avansa maksājumus, nomaksā budžētā paši maksātāji pēc ceturksņu aprēķināto ne vēlāk kā 5 dienu laikā pēc ceturksņu grāmatvedības pārskatu un peļņas nodokļu aprēķina iesniegšanas termiņa.

Avansa maksājumus jūnija mēnesim nosaka no 1. ceturksnā faktiskā nodokļa summas, atņemot aprīlī un maijā noteiktās budžēta avansa maksājumu summas.

Avansa maksājumus sākot ar 1994. gada 3. ceturksni nosaka šādi: ceturksnā pirmajā mēnesī iemaksā trešo daļu no iepriekšējam ceturksnim noteiktajiem avansa maksājumiem. Ceturksnā otrajā un trešajā mēnesī — katrā pusē no iepriekšējā ceturksnā faktiskā peļņas nodokļa summas, kas samazināta par pirmajā mēnesī noteikto avansa maksājumu summu.

Avansa maksājums jāizdara katrā mēneša 15. un 25. datumā vienādās daļās.

Ikmēneša maksājumus nākošajā kalendārā gadā ieskaitot mēnesi, kurā izdara norēķinu par iepriekšējo gadu, jāizdara vienas divpadsmitās daļas apmērā no 1994. gada noteiktajiem maksājumiem.

«19.1.2. Uzņēmumiem un uzņēmējiesabiedrībām, uz kuriem neattiecas iepriekšējā punktā noteiktā kārtība par ceturksnā pārskatu iesniegšanu, budžētā iemaksājāmā peļņas nodoklis pārskata gadam tiek noteikts peļņas nodokļa, kāds aprēķināts pēc iepriekšējā pārskata gada apliekamās peļņas, apmēra, kas koriģēts ar Finanšu ministrijas un Valsts ieņēmumu diensta paziņoto inflācijas koeficientu, kāds prognozēts plānotajam pārskata gada budžētā, kā arī ņemot vērā kārtējā pārskata gada iepriekšējos periodos noteiktās peļņas nodokļa summas.

Piemērs (skatīt nosacīti).	
1. Faktiski aprēķinātās peļņas nodoklis par 1993. gadu	2400
2. Aprēķinātās 1994. gada nomaksai budžētā (janvāris — maijs)	794
3. FM un VID noteiktās inflācijas koeficients	1,06

4. Par pārskata gadu 1994. gada budžētā jāiemaksā (1. rinda x 3. rinda)	2544
5. Par pārskata gadu sākot ar 06.94. budžētā jāiemaksā līdz gada beigām katru mēnesi (4. rinda : 2. rinda)	250

6. Ikmēneša maksājumi 1995. gadā ieskaitot kalendārā mēnesi, kad tiek izdarīti norēķini pēc pārskata par 1994. gada peļņu, ja FM un VID nav noteikuši citu inflācijas koeficientu (4. rinda : 12 mēn.)	212
--	-----

Aprēķinātās peļņas nodoklis jāiemaksā budžētā ik mēnesi vienlīdzīgās daļās 15. un 25. datumā.

Sajā punktā minētie uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības var izvēlēties arī peļņas nodokļa maksājumu kārtību, kas noteikta instrukcijas 19.1.1. punktā.

Uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības ar ārvalstu ieguldījumiem, kuriem izbeidzies peļņas nodokļu atvieglojumu periods, kārtējā gada avansa maksājumu apmēru nosaka pamatojoties uz iepriekšējā gada aprēķināto peļņas nodokli, bet kurš nav nomaksāts sakarā ar likuma «Par ārvalstu ieguldījumiem» 10. panta normu piemērošanu.

«19.1.3. Rajona (pilsētas) nodokļu inspekcijas var noteikt avansa maksājumu sezonas raksturu uzņēmumiem atkarībā no biznesa plāna, ņemot vērā iepriekšējā gada ražošanas un finanšu ciklu neatkarīgi no peļņas nodokļa maksāšanas kārtības.

Uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, kas neiesniedz grāmatvedības ceturksņu pārskatus un kas darbību uzsākuši kārtējā gadā, vai kam peļņas nodoklis iepriekšējā gadā nepārsniedzis Ls 600 vai tiem nav ar nodokli apliekamās peļņas, peļņas nodokļa avansa maksājums izdara 0,75 procentu apmērā, bet kam iepriekšējā gadā ir zaudējumi — 0,5 procentu apmērā no iepriekšējā mēneša neto apgrozījuma un pārējiem finanšu darības ieņēmumiem;

— apdrošināšanas sabiedrības no iepriekšējā mēneša; a) saņemtiem apdrošināšanas prēmijām riska un dzīvības apdrošināšanas veidos, no kurām atskaitātas pārāpdrošināšanas prēmijas, b) ieņēmumiem riska veidos un dzīvības apdrošināšanā no līdzdalības meitas un saistītos uzņēmumu kapitālos, no vērtspapīriem un aizdevumiem un pārējiem ieņēmumiem; c) saņemtiem pārāpdrošināšanas komisijas naudas riska veidos un dzīvības apdrošināšanā, d) ārkārtas ieņēmumiem.

Uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, kas nodarbojas ar izložu un azartspēļu organizēšanu un uzturēšanu 1995. gadā janvārī — jūlijā, avansa maksājums neizdara.

Finansu ministrijas valsts sekretāre V. Andrejeva

uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, kas saņēmuši atvieglojumu no nodokļa maksāšanas pilnā apjomā saskaņā ar likuma «Par ārvalstu ieguldījumiem Latvijas Republikā».

«19.1.4. Uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības reizi mēnesī ne vēlāk par 15. datumu iesniedz Valsts ieņēmumu dienesta nodalījumā paziņojumu par iepriekšējā mēneša attiecīgajiem ieņēmumiem un 5 dienu laikā izdara maksājumus. No uzņēmumiem un uzņēmējiesabiedrībām, kas noteiktajā termiņā neiesniedz paziņojumu par ieņēmumiem, avansa maksājumi iekasējami 110 procentu apmērā no iepriekšējā mēneša maksājumiem. Pēc paziņojuma iesniegšanas izdara maksājumu pārējiem.

Par ieņēmumu apmēra nepilnīgu uzrādīšanu paziņojumā uzņēmumiem un uzņēmējiesabiedrībām aprēķina nokavējuma naudu no attiecīgās avansa maksājumu papildu summas.

19.1.1. un 19.1.2. punktā minētie uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, izņemot tos, kuriem iepriekšējā gadā ir zaudējumi, var izvēlēties arī peļņas nodokļa maksājumu kārtību, kas noteikta instrukcijas 19.1.3. punktā, t.i., piemērojot 0,75 procentus no iepriekšējā mēneša neto apgrozījuma un pārējiem finanšu darības ieņēmumiem.

Bankas un citas kredītiestādes, apdrošināšanas sabiedrības, piemērojot 19.1.3. punktu, peļņas nodokļa avansa maksājums izdara:

— bankas un citas kredītiestādes no iepriekšējā mēneša aprēķināto pamatdarbības ienākumiem (ieņēmumiem) un pārējiem finanšu darības ieņēmumiem; — apdrošināšanas sabiedrības no iepriekšējā mēneša:

a) saņemtiem apdrošināšanas prēmijām riska un dzīvības apdrošināšanas veidos, no kurām atskaitātas pārāpdrošināšanas prēmijas, b) ieņēmumiem riska veidos un dzīvības apdrošināšanā no līdzdalības meitas un saistītos uzņēmumu kapitālos, no vērtspapīriem un aizdevumiem un pārējiem ieņēmumiem; c) saņemtiem pārāpdrošināšanas komisijas naudas riska veidos un dzīvības apdrošināšanā, d) ārkārtas ieņēmumiem.

Uzņēmumi un uzņēmējiesabiedrības, kas nodarbojas ar izložu un azartspēļu organizēšanu un uzturēšanu 1995. gadā janvārī — jūlijā, avansa maksājums neizdara.

Valsts ieņēmumu dienesta priekšnieka vietnieks J. Ostāškovs

1995. gada 30. janvārī

Labklājības ministrija

Rikojums nr.6

1995. gada 17. janvārī

Par instrukcijas «Par sociālā nodokļa samaksas termiņa pagarināšanu līdz trijiem mēnešiem» apstiprināšanu

Lai realizētu likuma «Par nodokļiem un nodevām Latvijas Republikā» 15. panta piektajā daļā Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajonu (republikas pilsētu) sociālās apdrošināšanas pārvaldēm piešķir tiesības pagarināt līdz trijiem mēnešiem termiņu, kādā izdarāmi sociālā nodokļa maksājumi: — apstiprinu rikojumam pievienoto instrukciju

Ministrs A. Bērziņš

Instrukcija par sociālā nodokļa samaksas termiņa pagarināšanu līdz trijiem mēnešiem

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par nodokļiem un nodevām Latvijas Republikā» 15. pantu 1994. gada 15. jūnija redakcijā, kas stājas spēkā ar 1994. gada 17. jūliju, Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajonu un republikas pilsētu sociālās apdrošināšanas pārvaldēm ir tiesības pagarināt sociālā nodokļa samaksas termiņus līdz trijiem mēnešiem, neapņērkot noteikto nokavējuma naudu.

1. Uzņēmums (uzņēmējiesabiedrība) pēc savas atrašanās vietas (juridiskās adreses) iesniedz attiecīgā rajona vai republikas pilsētas (Rīgā — priekšpilsētas, rajona) sociālās apdrošināšanas pārvaldē rakstveida iesniegumu, kurā uzrādā parādā rašanās iemeslus un Privatizācijas aģentūras, citas valsts iestādes vai pašvaldības izziņu, ka uzņēmums tuvāko 3 mēnešu laikā netiks privatizēts.

Iesniegumā bez informācijas par maksājuma pārādu rašanās iemesliem jāuzrādā:

1.1. nokavētie maksājumi budžētos pa nodokļu veidiem atbilstoši pielikumam nr.1;

1.2. naudas līdzekļi un norēķini pēc stāvokļa uz 1. mēneša 1. datumu, kurā tiek iesniegti materiāli par pārādu nomaksas termiņu pagarināšanu atbilstoši pielikumam nr.2;

1.3. plānotie pasākumi finanšu stāvokļa uzlabošanai;

1.4. nepieciešamais valsts budžētā ieskaitāmo nodokļa samaksas termiņa pagarinājums (līdz 1 mēnesim, līdz 2 mēnešiem, līdz 3 mēnešiem).

2. Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajonu un republikas pilsētu sociālās apdrošināšanas pārvaldes, pamatojoties uz viņu rīcībā esošās uzskaites datiem (piem. atskaite, deklarāciju u.c.), pārbauda atbilstoši šīs kārtības 1. punktā iesniegtos materiālus.

Ka arī pārbauda:

— kad un cik bieži ir saņemti sociālā nodokļa nomaksas termiņu pagarinājumi un kādā bijusi to izpilde; — ka uzņēmums, uzņēmējiesabiedrība ievēro nodokļu, uzņēmējdarbību reglamentējošos likumdošanas un normatīvos aktus;

3. Lēmumu par sociālā nodokļa samaksas termiņa pagarināšanu līdz vienam, diviem, trijiem mēnešiem pieņem un paraksta sociālās apdrošināšanas pārvaldes priekšnieks.

4. Pēc lēmuma pieņemšanas par nodokļa nomaksas termiņa pagarināšanu, bet pirms tā parakstīšanas uzņēmuma — iesniedzēja vadītājs paraksta Saistību rakstu (pielikums nr.3).

5. Attiecuma gadījumā sociālās apdrošināšanas pārvalde sniedz motivētu rakstveida atbildi uzņēmumam (uzņēmējiesabiedrībai).

6. Uzņēmumam (uzņēmējiesabiedrībai) jāveic pamatdarība, pamatdarība palielinājuma un nokavējuma naudas proporcionāli nomaksas.

7. Nodokļa samaksas termiņa pagarinājums, kas piešķirts ti, neapņērkot nokavējuma naudu, neatbilst maksātājam no pamatdarības, kurš kavējuma periodā tiek palielināts atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajai refinānsēšanas likmei, un iepriekš aprēķinātās nokavējuma naudas samaksas.

8. Ja uzņēmums neveicēro Saistību rakstā uzrādītos nomaksas termiņus, tā darbībā tiek atkārti būtiski nodokļu likumdošanas, uzņēmējdarbību reglamentējošo likumdošanas un normatīvo aktu pārkāpumi, pieaug uzņēmuma parādi valsts budžētā, Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajona vai republikas pilsētas sociālās apdrošināšanas pārvaldē ir tiesīga koriģēt agrāk pieņemto lēmumu un pat atsaukt to.

Par lēmuma izmaiņām Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajona un republikas pilsētas sociālās apdrošināšanas pārvaldē rakstiski ziņo iesniedzējam un Valsts sociālās apdrošināšanas fondam.

Jaunais lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

9. Uzņēmumam (uzņēmējiesabiedrībai) Saistību raksta izpildi kontrolē Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajonu un republikas pilsētu sociālās apdrošināšanas pārvalde.

Valsts sociālās apdrošināšanas fonda rajonu un republikas pilsētu sociālās apdrošināšanas pārvaldes līdz nākamā mēneša, kas seko kalendārājam mēnesim, 10. datumam iesniedz Valsts sociālās apdrošināšanas fonda Saistību raksta formā atbilstoši izziņu. Izziņā uzrādā maksājumu izpildes gaitu par katru uzņēmumu, kurš saņēmis valsts budžētā pārskaitāmo sociālās apdrošināšanas iemaksu (sociālā nodokļa maksājumu) termiņa pagarinājumu līdz trijiem mēnešiem.

Sociālās apdrošināšanas departamenta direktore I. Bīte

Telekomunikāciju tarifu padomes lēmums nr.7

Pieņemts sēdē 30.1.1995. Rīgā, Meistaru ielā 10

Izskatot piedāvātos priekšlikumus un ņemot vērā Juma līgumu starp Latvijas republiku, SIA Lettelkom un a/s Tils Communication par izmaiņām papildinājumam Cenrādī «Sakaru pakalpojumu tarifi» (turpmāk «Cenrādis»), Telekomunikāciju tarifu padome nolēma:

1. Cenrāža 2. daļas 1. pozīciju izteikt šādā redakcijā:				
Pozic. nr.	Pakalpojumu veidi	Maksa latos ciparu tīkla abonentiem iedzīvotājiem un uzņēmumiem		
		Standarta 7.00 — 18.00	Atlaides 18.00 — 23.00	Ekonomskā 23.00 — 7.00
		Pilsētā	Laikos	

1.	Par telefona sarunas minūti, ko veic abonenti	0,020	0,017	0,015	0,012
----	---	-------	-------	-------	-------

Piezīme: Minimālais vienas sarunas maksas laiks automātiskajos sakaros ir 1 minūte. Ja saruna ilgstāka par 1 minūti, minimālais uzskaitējuma solis ir viena sekunde.

Telekomunikāciju tarifu padomes paziņojums par lēmuma nr.7 ieviešanu

Telekomunikāciju Tarifu Padome un SIA Lettelkom: — lai atvieglotu iedzīvotājiem, kuri ir ciparu tīkla abonenti, pāreju uz vietojēto sarunu laika uzskaiti, — lai izpētītu vietojēto telefona sarunu apmaksas iespādu uz dažādu iedzīvotāju grupu sarunas ilgumu, savstarpēji vienojās, ka no 1995. gada 1. marta uz trim mēnešiem maksu par vietojēto telefona sarunas minūti iedzīvotājiem, kuri ir ciparu tīkla abonenti, noteikt:

Pozic. nr.	Pakalpojumu veidi	Maksa latos iedzīvotājiem — ciparu tīkla abonentiem			
		Standarta 7.00 — 18.00	Atlaides 18.00 — 23.00	Ekonomskā 23.00 — 7.00	
		Pilsētā	Laikos	Svētdienās: 7.00 — 23.00	

1.	Par telefona sarunas minūti, ko veic abonenti	0,015	0,013	0,011	0,009
----	---	-------	-------	-------	-------

Iedzīvotājiem — analoģā tīkla klientiem pirmo mēnesi pēc pārslēgšanas uz ciparu tīklu, par vietojējam telefona sarunām nebūs jāmaksā, bet viņi saņems informāciju par sarunu ilgumu un izmaksām.

Priekšsēdētājs Dr.Sc.Ing. J. Lelis

Pārējās izmaiņas cenrādī bija publicētas Dienā 3. februārī.

Muitas departaments

Instrukcija par muitas kravas deklarācijas (vienotā administratīvā dokumenta) aizpildīšanu

Sākumu skat. 18., 25. janvāra un 1. februāra numuros

Pielikums nr.7

Muitas iestāžu klasifikators			
0204 Rīgas «Preču-2»	0512 Jelgavas dzelzceļa st. MP		
0205 Rīgas «Preču-1»	0513 Meitenes pasažieru stacijas MP		
0206 Kravas daļas MKP	0514 Jelgavas MKP		
0207 Rīga «Skir otava»	0515 MKP «RAF»		
0208 Rīga «Pasažieru st.» (bagāžas nod.)	0522 Vītiņu MP		
0210 Tirzniecības ostas MKP	0523 Dobeles MKP		
0211 Zvejas ostas MKP	0531 Grenčāles MKP		
0212 Rīgas Apģaismes rūpnīcas MKP	0533 Bauskas MKP		
0213 Rūpnīcas «Straume» MKP	0621 Ungurīņu MP		
0214 Olaines MKP	0623 Īpiku MKP		
0215 MKP «Rīga-Krasta»	0624 Česu MKP		
0220 Pasta nodalās MKP	0625 Luģuži pasažieru stacijas MP		
0221 Translita iecirkņa MKP	0626 Valmieras MKP		
0222 MKP «A/S «Alfa»	0631 Valkas MP		
0223 MKP «Latprodimpex» (Bulļu 45/47)	0633 Valkas MKP		
0224 MKP «Alfards» (Rīga, Ventspils 50)	0634 Smiltēns MKP		
0225 MKP «Gaita» (Braslas ielā)	0641 Vecāicenes MKP		
0226 MKP «Lancmanis un partneri»	0643 Pededzes MP		
0227 MKP «SIA «NT-2» (Rīga, Rānka 11)	0645 Alūksnes MKP		
0228 MKP «MPM&Co» (Rīga, Urieķstes 3)	0712 Vientuļu MP		
0229 MKP «SIA «K. hne & Nagel»	0714 Gulbenes MKP		
0230 MKP «SIA «K. hne & Nagel»	0715 Balvu MKP		
0231 MKP «SIA «K. hne & Nagel»	0721 Grebņevas MP		
0232 Daugavpils ostas MP	0722 Terehovas MP		
0240 Rīgas lidostas MKP	0723 Zilupes stacijas MP		
0241 Spīlves lidostas MKP	0724 Karsavas stacijas MP		
0250 Ogres MKP	0728 Ludzas MKP		
0299 Izstādes	0731 Pāternieku MP		
0311 Ventspils tirzdn. ostas MKP	0733 Krāslavas MKP		
0312 Ventspils Zvejas ostas MKP	0741 Rēzeknes pasažieru stacijas MP		
0313 Ventspils preču st. MKP	0742 Rēzeknes preču stacijas MP		
0314 Talsu MKP	0743 Rēzeknes MKP		
0316 Tukuma MKP	0744 MKP «Rūpnīca «Rebir»»		
0317 Ventspils naftas MKP	0810 Daugavpils MKP		
0411 Liepājas ostas MKP	0811 Medumu MP		
0412 Liepājas preču st. MKP	0813 Subates MP		
0413 Rucavas MP	0814 Silenes MP		
0414 Pļaudu MP	0815 Daugavpils pasažieru stacijas MP		
0415 Kuldīgas MKP	0816 Daugavpils preču stacijas MP		
0416 Liepājas lidostas MP	0817 Indras pasažieru stacijas MP		
0417 Pāvilostas MP	0818 Kurcuma pasažieru stacijas MP		
0418 Vainodes pasažieru st. MP	0819 Eglaines pasažieru stacijas MP		
0419 Liepājas MKP	0822 Madonas MKP		
0421 Ezeres MP	0823 Jēkabpils MKP		
0422 Saldus MKP	0824 Priekļu MKP		
0423 Rēnges pasažieru stacijas MP	0825 Livānu MKP		
0424 MKP «Terminalā»	0832 Aizkraukles MKP		
0425 MKP «Tosmāre»	0910 Salacgrīvas ostas MP		
0511 Meitenes MP	0920 Aināzu MP		
	0930 Limbažu MKP		
	0931 Lodes MKP		

Pielikums nr.8

Mērvienību klasifikators			
Mērvienības kods	Saisināts apzīmē- jums	Pilns nosaukums	
006	m	metrs	769 gab.
055	m ²	kvadrātmetrs	797 100 gab.
112	l	litrs	798 1000 gabali
113	m ³	kubikmetrs	831 1000 gabali
162	kar	karāts (1 metriskais karāts = 2 x 10 ⁻⁴ kg)	841 1 100% spirta tīrums
163	g	grams	kg 90% sdt
166	kg	kilogramms	kg K ₂ O
181	BRT	bruto reģistra tonna	852 kg KOH
185	t krc	kravas celšpēja tonnās	859
246	1000 kwh	1000 kilovatstundas	kg N
306	g f/GS	skalido izotopu grams	863 kg NaOH
715	pāris	pāris	865 kg P2O5
			867 kg U
			gabals
			1000 gabali
			1000 gabali
			litrs tīra (100%) spirta
			tīrakra peroksīda
			kilograms
			90% gāz saussas vielas
			kilograms
			kalija oksīda kilograms
			kalija hidroksīda
			kilograms
			slāpekļa kilograms
			nātrija hidroksīda
			kilograms
			fosfora pentoksīda
			kilograms
			urāna kilograms

BIZNESS

LTRK palīdzēs Latvijas firmām piedalīties starptautiskās izstādēs

Modris Posse

Rīga, 7.febr. 1995.gadā Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) galvenie pasākumi saistīti ar Latvijas firmu līdzdalības nodrošināšanu starptautiskās specializētās izstādēs, biznesa kontaktu veidošanas forumos, ilgtermiņa sadarbības projektos un izglītšanā izstāžu un gadatirgu jomā. LTRK prioritārie uzdevumi šajā gadā būs arī tirdzniecības misiju organizēšana Latvijā un ārvalstīs un gadskārtējo biznesa direktoriņu izdošana. Kā preses konferencē žurnālistiem pastāstīja LTRK biznesa veicināšanas daļas vadītājs Henriks Silenīks, šogad firmām iespējams maksāt mazuļu dalības maksu izstādēs un gadatirgos, pateicoties vairākiem sadarbības līgumiem, saskaņā ar kuriem ir paredzēti dažādi atvieglojumi. Lielu popularitāti Latvijas uzņēmumu vidū ir iemantojuši tā saucamie pirmo kontaktu dibināšanas pasākumi, dažādi biznesa forumi, kuros pa-

rasti piedalās daudz dažādu valstu dažādu nozaru prezentējošo firmu. Šogad LTRK organizēs iespējas tādos piedalīties vairākiem desmitiem Latvijas firmu — ievērojamākie no tiem būs *EuroPartneri'95*, kas notiks pavasarī Vācijas pilsētā Dortmundē un rudenī Portugālē, teica H.Silenīks. Visām firmām, kas pretendē uz līdzdalību visos minētajos pasākumos, būs iespēja pirms tam iegūt teorētisku apmācību šajā jomā, jo LTRK šim nolīkam ir nosēgusi divus ilgtermiņa projektus ar koncerniem *Europa Akademie* un *Swede-Corp*, teica LTRK izstāžu daļas vadītājs Artūrs Dombrovskis. 1995.gadā LTRK izdos arī gadskārtējo (jau trešo pēc kārtas) biznesa direktoriņu angļu valodā, kurā būs iekļautas ziņas par kameras biedriem, to adreses un darbības veids. Tās, kā parasti, tiks nosūtītas ārvalstu tirdzniecības un rūpniecības kamerām, vēstniecībām, dažādiem biznesa forumiem. ♦

Liepājas osta izsludina konkursu piestātnes nomai

Valdis Jalinskis

Liepāja, 6.febr. Liepājas ostas pārvalde pirmdien izsludināja konkursu par tiesībām nomāt 26 piestātņu ar piegulošo zemi. Kā *Dienai* paziņoja ostas pārvaldnieks Aivars Bonja, tad arī pārējo piestātņu nomnieka izvēlei tikusi rīkoti konkursi, tomēr tas esot pirmais mēģinājums rīkot konkursu, ieviešot reklāmu

Latvijas laikrakstos. Galvenie nosacījumi potenciālajiem nomniekiem ir: — nodrošināt kuģu apgādi ar degvielu un eļļām; — nodrošināt balasta un sateču ūdeņu pieņemšanu no kuģiem un to attīrīšanu. Konkursa pieteikuma materiāli tiks pieņemti Liepājas ostā līdz šā gada 24.februārim. ♦

Zemes banka kļuvusi par akciju sabiedrības Balta akcionāri

Rīga, 6.febr. (BNS) Zemes banka kļuvusi par apdrošināšanas akciju sabiedrības Balta akcionāri, BNS informēja Balta prezidents Viktors Gustsons. Gustsons paziņoja, ka Zemes banka iegādājusies 2000 a/s Balta akciju, līdz ar to Zemes banka ir 13%

kopējo akciju paketes īpašniece. Vienas a/s Balta akcijas nominālvertība ir 100 latu. A/s Balta akcionārie ir arī Latvijas Depozītu banka, Centra banka, Sakaru banka, Unibanka, Rīgas dome, kā arī Lihtenšteinas finansu investīciju firma. ♦

Februārī Latvijas uzņēmumi piedalīsies starptautiskā izstādē Vinē

Valdis Jalinskis

Rīga, 7.febr. No 14. līdz 17.februārim Vinē (Austrija) notiks starptautiskā izstāde *Centrex'95*. Izstādē būs pārstāvēti Centrāl- eiropas un Austrumeiropas valstu sasniegumi rūpniecībā, transportā un investīciju piesaistē. Visvairāk uzņēmumu izstādē būs no Krievijas un Polijas, bet kopumā būs pārstāvētas 40 valstis.

(Pagājušajā gadā izstādē piedalījās pārstāvēti no 25 valstīm. To apmeklēja 13 000 cilvēku.) Šogad Latviju šajā forumā pārstāvēs Satiksmes ministrijas pārstāvi, uzņēmumi *Ventspils nafta*, *Latvijas dzelzceļš* un *Latvijas aviolinijas*. Šie uzņēmumi galvenokārt mēģinās reprezentēt mūsu valsti kā izdevīgu tranzitvalsti pretu un pakalpojumu plūsmai starp Rietumiem un Austrumiem. ♦

LATVIJAS BANKA

Latvijas Banka 1995.gada 8.februārī nosaka šādus konvertējamo valūtu kursus latos:			
Valūta	Valūta	Valūta	Valūta
1 ATS (Austrijas šilings)	0,0506	1 FRF (Francijas franks)	0,1029
1 AUD (Austrālijas dolārs)	0,408	1 GBP (Anglijas mārciņa)	0,850
1 BEF (Beļģijas franks)	0,0173	100 ITL (100 Itālijas liras)	0,0339
1 CAD (Kanādas dolārs)	0,391	100 JPY (100 Japānas jenas)	0,550
1 CHF (Šveices franks)	0,421	1 KGS (Kirgizstānas soms)	0,0506
1 DEM (Vācijas marka)	0,356	1 LTL (Lietuvas lita)	0,136
1 DKK (Dānijas krona)	0,0905	1 NLG (Holandes guldenis)	0,318
1 ECU (Eiropas norēķinu vienība)	0,672	1 NOK (Norvēģijas krona)	0,0814
1 EEK (Igaunijas krona)	0,0445	1 SDR (SVF norēķinu vienība)	0,7997
100 ESP (100 Spānijas pesetas)	0,412	1 SEK (Zviedrijas krona)	0,0733
1 FIM (Somijas marka)	0,115	1 USD (ASV dolārs)	0,546

Latvijas Banka 1995.gada 8.februārī pērk un pārdod šādas valūtas bezskaidrā naudā komercbankām un to nodalām pēc šādiem kursiem latos:			
Valūta	pērk	pārdod	
1 DEM	0,3524	0,3595	1 USD
10 FRF	1,0186	1,0392	

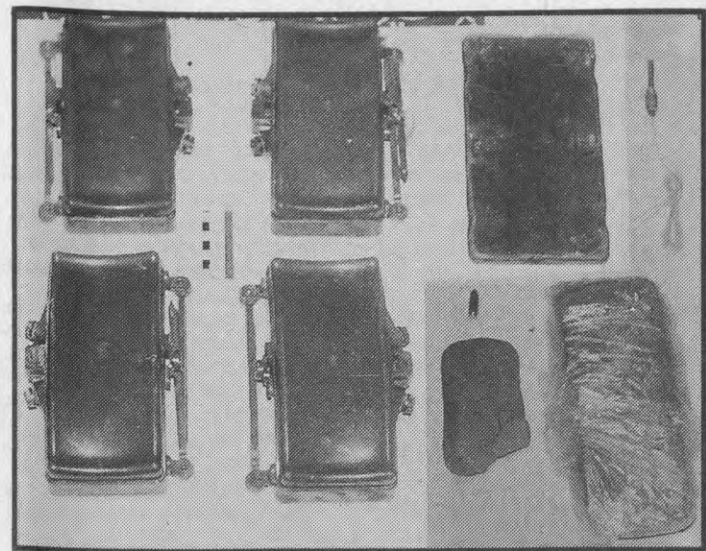
Latvijas Banka 1995.gada 8.februārī pārdod komercbankām un to nodalām skaidras naudas ASV dolārus pēc kursa 1USD = 0,5615

Latvijas Banka 1995.gada 8.februārī pērk un pārdod ierobežotu daudzumu valsts parādzimju ar šādiem likumiem:			
Parādzimju termiņš	Emisijas Nr.	Pirkšanas daļas diskonta likums	Pārdošanas daļas diskonta likums
1 mēn.	140.	10,2,95	19,5%
141.	17,2,95	19,5%	18,5%
142.	24,2,95	19,5%	18,5%
143.	3,3,95	19,5%	18,5%
3 mēn.	208.	10,2,95	23,0%
209.	17,2,95	22,5%	21,0%
210.	24,2,95	23,0%	21,0%
211.	3,3,95	22,5%	21,0%
212.	10,3,95	22,5%	21,0%
213.	17,3,95	22,5%	21,0%
214.	24,3,95	22,5%	21,0%
215.	3,3,95	22,5%	21,0%
216.	7,4,95	22,0%	21,0%
217.	13,4,95	22,0%	21,0%
218.	21,2,95	22,0%	21,0%
219.	28,4,95	22,0%	21,0%
220.	5,5,95	21,5%	21,0%

Parādzimju cena tiek aprēķināta atbilstoši no dienu skaita līdz darības termiņam. Latvijas Bankas prezidents E.Repše

SERTIFIKĀTI			
Pārskats par darījumiem privatizācijas sertifikātu tirgū 1995.gada 7.februārī			
	Biržās, izsolēs	Neorganizēti	Valstī
Darījumu apjoms	4929,0	146014,7	150943,7
Realizējais	15526,4	454390,5	469916,9
Pielikums	3,3%		
Viena sertifikāta cena	3.15000	5.17000	5.17000
pirma	3.10000	1.50000	1.50000
pirma	3.15000		
pirma	3.10000		
pirma	3.15000	3.11195	3.11319
% pret iepriekšējo*	-3,1	-9,0	-8,9
10 dienas**	1,8	3,57	
10 dienas**	1,8	3,57	
*Vidējās cenas izmaiņas pret iepriekšējās dienas vidējo cenu			
**Vidējā cena pēdējās 10 dienās			
Privatizācijas un sertifikācijas informatīvā nodrošinātāja centrs			

Minas bērmudārza

Reida laikā izņemtās minas un sprāgstvielas. Foto — Zigurds Štelmahers, Rīgas rajona kriminālpolicijas tehniķis kriminālists

Sarma Kočāne

Rīga, 7.febr. Rīgas rajona policijas pārvaldes kārtības policijas, pašvaldību municipālās policijas un zemesardzes kopīgi rīkotā reida laikā par smagu noziedzuma izdarīšanu tika aizturēts V. Viņa dzīvokli policisti atrada kājnieku minu. Turpmākākie nopratināšanā izdevās noskaidrot, ka vēl septiņas minas glabājās kādā Rīgas bērnu-

dārzā Mežaparkā. Pārmeklējot bērmudārzu, tiešām tika atrastas minas, kā arī kilograms sprāgstvielu un plastikāta spridzekļi. Kārtības policijas priekšnieks Aleksejs Roščins *Dienai* paskaidroja, ka bērmudārzs ikdienā darbojas, taču to, cik ilgi minas tur glabājušās, kā tur nokļuvis, vai apdraudējušas bērnu dzīvību, kā arī pārējo informāciju izmeklēšanas laikā nedrīkst publicēt. ♦

PAŠVALDĪBU IŠZIŅAS

Rīgas rajons. Rajona padomes attīstības komitejas sēdē 7.februārī izskatīts jautājums par autobusu maršrutu *Rīga—Kalnietu kombinātā* turpmāko likteni. Ierosināts šo maršrutu pārņemt rajona pakalpojumā. Rīgas rajons. Tiek veidota rajona civilās aizsardzības ārkārtas komisija, izvēlēti cilvēki, kas varētu tājā darboties. Rīgas rajons. Rajona padomes kultūras komisija 8.februārī izskatīja rajona kultūras centra budžetu. Zemgales priekšpilsēta. Valdes sēdē tika izskatīts jautājums par skolu valdes priekšsēdētāja iecelšanu. Diemžēl valdes locekļu domas dalījās, tādēļ pagaidām darbu turpinās priekšsēdētāja vietas izpildītāja. Zemgales priekšpilsēta, Kurzemes rajons. Abu pašvaldību valdes nolēmus piešķirt dzīvokļu maksas atvieglojumus politiski represēto ģimeņiem. Tomēr šie lēmumi stāties spēkā tikai tad, ja tos apstiprinās Rīgas dome. Jūrmala. Šodien, 8.februārī, Jūrmalas domē notiek saruna par zemes reformas norisi, bet pilsētā 16 pilsoņu iedzīvotājiem būs iespēja uzdot jautājumus Centrālās zemes komisijas priekšsēdētājai Anai Seilei. Centrālās zemes komisijas locekļi tiesību zinātņu doktorim Ilmai Cepānei. Valsts zemes dienesta Nacionālā mērnības centra direktoram Zigurdam Veitneram, Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma vērtēšanas centra direktoram Vilim Žuromskim un Saimes deputātei Veltai Puripai. Jūrmala. Kopš februāra represētie var iegādāties mēnesbiļetes braukšanai Jūrmalas pilsētas autobusos ar atlaidi — par vienu latu (citiem jūrmalniekiem — trīs latu). Uzraudzot represēto kluba biedra karti, mēnesbiļetes var iegādāties Slokas autoostā un 36.autotransporta uzņēmuma kasē, kas atrodas Ķemeru ielā 26. ♦

Lietuvā gatavojas izskatīt likumu par tabakas kontroli

Aušra Radzevičute, Dienas korespondente Viļņā

Viļņa, 1.febr. Lietuvas parlamenta veselības aizsardzības lietu komiteja iesniedza izskatīšanai likumprojektu par tabakas kontroli, ko tūdaļ arī sāka kritizēt gan rūpnieki, gan paši deputāti. Medikū sagatavotais likumprojekts paredz, ka ar tabakas izstrādājumiem varēs tirgoties tikai tās firmas, kas uzvarēs speciālā konkursā. Uz katras pacinas paredzēts uzraksts lietuviešu valodā par smēķēšanas kaitīgumu. Tabakas ražotājiem un tirgotājiem tiek aizliegts

savu precī izplatīt kā balvu loterijās un konkursos, kā arī izsniegt par velti reklāmas nolūkos. Projekts paredz noteikt aizliegumu smēķēt darbavietās, bet pašvaldībām ieteikts aizliegt smēķēšanu pilsētu parkos un skvēros. Komitejot likumprojektu, Lietuvas ekonomikas eksministrs deputāts Jūlis Veselka *Dienai* izteicās, ka tomēr esot cerība, ka tiks sagatavots daudz liberālāks likumprojekts. Deputāts pauda bažas, ka šādā veidā likums nopietni iespaidos ārvalstu investīcijas tabakas ražošanā. Patlaban ASV firmai *Philip Morris* pieder 55% Klaipēdas taba-

kas fabrikas akciju. Pēc J.Veselkas vārdiem, līdz investora atnākšanai Klaipēdas tabakas fabrika valsts budžetā nav maksājusi ne grāša, tai bijuši lieli parādi. Patlaban ho Klaipēdas uzņēmuma mēnēsi valsts budžets papildinās ar 8 miljoniem litu, bet gadā — ar 115 miljoniem (valsts budžets veselības aizsardzībai gadā paredz tikai 220 miljonus litu). Klaipēdas tabakas fabrika ir vienīgais uzņēmums valstī, kam ir savs pensiju fonds, kura līdzekļi tiek piešķirti visiem bijušajiem fabrikas strādniekiem. Šodien tikai viņi saņem tādu pensiju, kas neatšķiras no viņu iepriekšējās algas. ♦

Baltkrievijas prezidents iesaka krievu valodai piešķirt valsts valodas statusu

Jurijs Svirko, Dienas korespondents Minskā

Minska, 5.febr. Baltkrievijas un Krievijas integrācija sāksies ar krievu un baltkrievu valodu pasludināšanu par valsts valodām Baltkrievijā, tiekies ar Krievijas Valsts domes priekšsēdētāju Ivanu Ribkini, aizvadītās nedēļas nogalē paziņoja Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko. Pēc A.Lukašenko vārdiem, viņš gatavojas organizēt referendumu

jautājumā par divām valsts valodām un par valsts simbolikas maiņu. Šo ideju Baltkrievijas prezidents pauda dienu iepriekš, tiekoties ar Otrā pasaules kara veterāniem, kuri pašreizējo valsts karogu uzskata par «fašistisku», bet ģerboni — piedevām par pārāk līdzīgu Lietuvas ģerbonim un pierpras krievu valodai valsts valodas statusu. Uzstādāmie Baltkrievijas AP, I.Ribkins uzsverā, ka viņa valstij un Baltkrievijai ir «kopīgas vēsturiskās saknes, kopējas tradīcijas, vienāda

mentalitāte un asinsradniecība». Pēc viņa vārdiem, «Krievija izraudzījusi mazo soļu taktiku — tie ir mazi pēdēji veicieni un pēc dalībnieku skaita. Taču, raugi, ar maziem darbiem mēs nonāksim līdz dziļam mērķim». Atbildot uz *Dienas* jautājumu, I.Ribkins paziņoja, ka «dīzais mērķis» ir tikai ekonomiskā integrācija. VD priekšsēdētājs nosauca par priekšlaicīgu VD ideju rīkot kopēju Krievijas un Baltkrievijas parlamenta sēdi, kurā apspriestu jautājumu par abu valstu apvienošanu. ♦

Pilsonu kari pasaulē apdraud 39 miljonus civiliedzīvotāju

Vašingtona, 7.febr. (AP) Pēc Centrālās izmeklēšanas pārvaldes (CIP) aprēķiniem, gandrīz 39 miljoniem cilvēku 30 valstīs vai reģionos šogad draud risks mirt no bada vai slimībām pastāvīgo vai īpašajiem pilsoniskos nemieros vai citos ārkārtas apstākļos. Visapdraudētākās valstis koncentrējās Āfrikā, bet risks ir liels arī visās pārējās pasaules daļās, uzskata CIP eksperti. Šādas valstis ir Afganistāna, Bosnija un Hercegovina, Haiti, Iraka un bijušās padomju republikas. Tā kā aprēķini veikti pagājušā gada decembrī, tajos nefigūrē desmitiem tūkstoši bēgļu no Čečēnijas, kur Krievijas armija iebruka gada beigās, lai ap-

spiestu neatkarības kustību. 4,3 miljoni iedzīvotāju šogad pakļauti bada vai slimību draudiem Etiopijā, kur valda sausums un pilsoņu karš un nav izveidota infrastruktūra, kas ļautu veikt liela mēroga palīdzības operācijas. Angolā apdraudēti 3,7 miljoni cilvēku, arī šeit ir mazas iespējas atbalstīt palīdzības misijas. Ruandā risks pastāv vienam miljonom cilvēku, t.i., 59% iedzīvotāju. Sudānā — 3 miljoniem (no tiem 55% bērnu, kas jaunāki par 5 gadiem), Li-bērijā — 2,1 miljonom (74% no iedzīvotāju skaita), Somālijā — 1,1 miljonom cilvēku. Šajā valstī kopš 1991.gada nav centrālās valdības un ANO humānās palīdzības misija,

kas sākās 1993.gadā, šomēnes beigs darbību. CIP preses pārstāvis D.Kristians paskaidroja, ka aprēķini tiek veikti ASV militārās politikas plānotāju un veidotāju vajadzībām. ASV militārās resors piedalās plašās humānās palīdzības misijās, piemēram, Ruandā un Haitī pagājušajā gadā. Pilsoņu kara, nepietiekamas medicīniskās aprūpes un nepilnvērtīga uztura dēļ Afganistānā šogad būs apdraudēti 4,2 miljoni cilvēku. Bosnijā sliktā perspektīva paveras 2,5 miljoniem iedzīvotāju, pa vienam miljonom — Azerbaidžānā, Gruzijā un Tadžikistānā, un 1,3 miljoniem iedzīvotāju Irākā. ♦

Kanāda uzskata ASV ierosināto robežas nodokli par nepienemamu

Otava, 7.febr. (BNS—Reuters) Ja Savienotās Valstis sāks iekasēt nodokļus no cilvēkiem un automašīnām, kas šķērsos pasaulē garāko neapargāto robežu starp ASV un Kanādu, Kanāda būs spiesta pieņemt līdzīgu lēmumu, otrdien paziņoja Kanādas ārlietu ministrs Andrs Ulets.

Pirmdien ASV Kongresam iesniegtajā budžeta plānā prezidents Bils Klintons ierosināja uzlikt gājējiem, kas šķērsos Kanādas un Meksikas robežu, robežas šķērsošanas nodokli — 1,50 ASV dolārs (tāds jau tiek iekasēts lidostās) un automašīnām nodokli — 3 dolārus.

Pēc B.Klintona vārdiem, iekasētie nodokļi tiks izmantoti cīņai ar nelegālo imigrāciju, kā arī robežkontroles pastiprināšanai. Nelegālās imigrācijas apkarošanas projekts, ko ierosinājis prezidents, paredz izlietot vienu miljardu

Krievija apgalvo, ka sarunas ar SVF par 6 miljardu dolāru kredīta piešķiršanu tiks turpinātas

Maskava, 7.febr. (Baltija—ITAR—TASS) Krievijas prezidenta palīgs ekonomikas jautājumos Aleksandrs Livšics šodien noliedz informāciju, ka apturētas sarunas ar Starptautisko valūtas fondu (SVF) par 6 miljardu dolāru kredīta piešķiršanu Krievijai sakarā ar domstarpībām starp SVF un Krievijas ekspertiem.

«SVF misija uz laiku atstājusi Maskavu. Tā bija plānota aizbraukšana un nav saistīta ar ekspertu domstarpībām jautājumā par Čečēnijas sagrābtās ekonomikas atjaunošanas finansēšanu», paskaidroja A.Livšics. Pēc viņa domām, saskaņoto jautājumu apjoms nolīcis SVF misijai Maskavā izvēles priekšā, kad lēmuma pieņemšanai par rezerves kredīta piešķiršanu Krievijai «SVF vadībai nepieciešama tikai politiska griba». Savukārt *ITAR—TASS* korespondents no Parīzes informē, ka

SVF uzskata par pozitīviem saraku rezultātus ar Krievijas vadību, kas beidzās pirmdien Maskavā. Krievija sniegusi vairākas «nopietnas un apstākļiem atbilstošas» atbildes uz jautājumiem par tās ekonomisko politiku, tomēr tās nav pietiekamas, lai saņemtu kredītu no SVF, šodien Parīzē paziņojis SVF direktors rīkotājs Mišels Kamdesi. Saskaņā ar viņa rīkojumu SVF delegācija atgriezusies Vašingtonā, lai analizētu iegūto informāciju un piedāvājumus, lai pēc iespējas ātrāk atjaunotu konsultācijas ar Krieviju. M.Kamdesi atgādāja, ka galvenie nosacījumi, lai Krievija saņemtu finansu palīdzību no SVF, ir «stipra, konsekventa un uzticību radoša» ekonomisko pārkaļķojumu programma.

Krievijas Finanšu ministrija uzskata, ka sarunas ar SVF par 6 miljardu dolāru kredīta piešķiršanu tiks turpinātas februāra beigās. ♦

RĪGĀ

Domniekiem nav vajadzīgs tūrisma informācijas birojs

Modris Posse

Rīga, 7.febr. Kaut arī Rīga ir vieniģā Eiropas valstu galvaspilsēta, kurā nav pastāvīgi funkcionējoša tūrisma informācijas biroja (TIB), Rīgas domes deputāti šodien domes sēdē noraidīja lēmuma projektu par šādas struktūras izveidošanu. Projektā bija paredzēts, ka TIB tiktu izveidots Šķūņu ielas 22.namā, reorganizējot tur esošo Rīgas pilsētas centra rajona municipālo tūrisma firmu *Latvijas tūrisma klubs*, kuras darbības specifika Rīgas domi neapmierina. Kā savā ziņojumā paskaidroja domes pilsētas plānošanas un attīstības nodaļas vadītājs Aivars Lekuzis, Rīgai nepieciešams šāds uzņēmums, kura darbu var ietekmēt pašvaldība, tādējādi nodrošinot objektīvu un precīzu informāciju par Rīgu un tās objektiem. TIB statūtos paredzēts arī

izpildīt visus ar tūrisma saistītos pakalpojumus, kas nāktu no Rīgas domes. A.Lekuzis teica, ka noraidīti vairāki tūrisma aģentūru priekšlikumi veidot tūrisma informācijas sistēmu Rīgā. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Tūrisma infrastruktūras attīstības nodaļas galvenā speciāliste Aira Andriksone teica, ka pasaulē pamatā šāda veida uzņēmumus finansē un vada vai nu valsts, vai municipalitātes. Tomēr vairāki domnieki nebija ieinteresēti šā projekta realizēšanā. Debatēs tas tika pamatots ar tā pretinību pastāvīgai likumdošanai, nepārdomātību un citiem līdzīgiem argumentiem. Vērtējot domnieku balsojuma rezultātus, kāda domes amatpersona *Dienai* to komentēja kā atsevišķu ieinteresētu personu vēlēšanos šajās ģeogrāfiski izdevīgajās telpās ievietot naudīgākus klientus. ♦

Brēmenes rāte dāvina vairākus autobusus

Rīga, 7.febr. (BNS) Vācijas Federatīvās Republikas Brēmenes pilsētas rāte Rīgas pašvaldībai sakarā ar Rīgas un Brēmenes sadraudzības līguma desmit gadu jubileju uzdāvinājusi septiņus lietotus pasažieru autobusus. Otrdien autobusi tika svi-

nīgi nodoti Rīgas pašvaldībai. Plānots, ka autobusi nonāks Rīgas autobusu parku rīcībā. Lai atzīmētu sadarbības liguma noslēgšanas gadskārtu, paredzēts, ka martā Rīgā oficiālā vizītē ieradīsies Brēmenes pašvaldības delegācija. ♦

Vairākas avārijas mājas izslēdz no dzīvojamā fonda

Sarma Kočāne

Rīga, 7.febr. Daudzas mājas Zemgales priekšpilsētā ir tik bēdīgi stāvoklī, ka uzturēšanās tajās apdraudētu ne tikai iedzīvotāju veselību, bet arī dzīvību. Rajona valde pieņēms lēmums vairākas mājas izslēgt no dzīvojamā fonda. Kā *Dienai* pastāstīja valdes priekšsēdētājs Aleksandrs Caune, viena no ēkām, kas ir sevišķi izdemolēta, atrodas Ormaņu ielā 46. Visas šīs mājas tiks piedāvātas dažādām firmām, kas tās varēs izremontēt un iekārtot tur veikalus, noliktavas vai pakalpoju-

mu punktus. Gadoties arī nami, kuros ļoti nolaisti tikai daži dzīvokļi. Tā kā pašvaldībai nav naudas remontam, arī atsevišķi dzīvokļi var tikt atskaitīti no dzīvojamā fonda. Kamēr tas nav izdarīts, pašvaldības uzņēmumam *Zemgale*, kura pakalpojumā ir namu pārvaldes, jāaprēķina visiem dzīvokļiem ires un komunālie maksājumi. A.Caune noliedza iespēju, ka tur varētu veikt diezgan lēnu elementu apmešanās vietas, jo parasti šiem dzīvokļiem neesot pat logu un durvju — to, kas nav izdemolēts, paņem un savām vajadzībām izmanto kaimiņi. ♦

Baltijas valstu prezidenti uzaicināti atzīmēt 50.gadadienu kopš uzvaras pār fašismu Maskavā

Viļņa, 7.febr. (BNS) Lietuvas prezidents Algirds Brazauskas saņēmis Lielbritānijas valdības lēģumu apmeklēt Londonu 6. un 7.maijā un piedalīties pasākumos, kas veltīti 50.gadadienai kopš uzvaras pār fašismu. Uz šim svinībām Lielbritānijas valdība uzaici-

na daudz pasaules valstu vadītājus. Lietuvas prezidents uzaicināts arī uz Maskavu — uz svinīgajiem pasākumiem par godu 50.gadadienai kopš Otrā pasaules kara beigām, kas notiks maijā. Ieļģumu piedalīties svinībās A.Brazauskas sa-

ņēmis pirmdien no Krievijas prezidenta Borisa Jeļcina. Kā ziņo Latvijas un Igaunijas prezidentu kancelejas, šādu ielģumu no Krievijas prezidenta saņēmis arī Latvijas prezidents Guntis Ulmanis un Igaunijas prezidents Lennarts Meri. ♦

Igaunijā pieņemts likums par okupācijas varasiestāžu izlūkošanas un pretizlūkošanas struktūru darbinieku uzskaiti un ziņu publicēšanu

Tallina, 7.febr. (BNS—Interfax) Igaunijas Valsts apulce pirmdien pieņēmusi likumu par uzskaiti kārību un ziņu publicēšanu par okupācijas varasiestāžu izlūkošanas un pretizlūkošanas struktūru darbiniekiem un aģentiem. Likums paredz, ka gada laikā pēc tā pieņemšanas bijušajiem padomju un Vācijas izlūkošanas un pretizlūkošanas struktūru darbiniekiem jāpaziņo par sevi Igaunijas

drošības policijai, norādot, kur, kad un par ko viņi strādājuši. Brīvprātīgas ierašanās gadījumā visas ziņas par viņiem un viņu bijušo darbību netiks publicētas. Pretējā gadījumā ziņas par «bijušajiem» tiks publicētas pielikumā *Valsts Vēstnesī*. Mēnēsi pirms ziņu publicēšanas bijšie aģenti un darbinieki tiks uzaicināti uz drošības policiju, kur varēs iepazīties ar viņus kompromitējošiem materiā-

liem

